Budapest, 1902. Hetedik évfolyam. 349. szám. Vasárnap, december 21.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: József-körut 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Felfejtés.

Budapest, december 20.

(v.) A magyar-osztrák monárkia gazdasági állapotának nemzetközi varratába ma beleszurt a magyar bicska: az egész varrat tehát most már önmagától fog felfejtődni. Ily szempontból korszakos esemény *Széll* Kálmán miniszterelnöknek a parlamentben ma tett ama nyilatkozatata, hogy a magyar kormány január elsején felmondja az olasz kereskedelmi szerződést, amely a hirhedt borvám-klauzulát foglalja magában, s hogy erre nézve az osztrák kabinettel már megállapodásra jutott, sőt a közös külügyminisztert is felszólította már, hogy a szerződés felmondását Rómában notifikálja. Ezzel megtörtént az első lépés a nemzetközi gazdasági viszonylatokban a szabadkéz megszerzésére. Mihelyt az olasz szerződés felmondódott, abban a pillanatban elkerülhetetlenné vált e monárkia összes nemzetközi vámszerződéseinek felbomlása. Szinte beláthatatlan jelentősége van e merész, de céltudatos kezdésnek. Hazánk gazdasági életének egész rendszere kicserélődik, mert kicserélődik az alap, amelyre e rendszer rá volt épitve.

S ki kell mondanunk ebben az emlékezetes órában, hogy a nemzetközi viszonylatokban a monárkia gazdaságpolitikája mindig ridegen egyoldalu volt Magyarország rovására. Ausztria ipara az elzárkózásig menő védvámos politikát követelt s ezt ki is tudta magának eszközölni. S mivel ezen az alapon a külföld nem talált okot, hogy e monárkiával vámszerződéseket kössön, hát az ipari védvámok fejében a magyar őstermelés rovására kaptak az idegen államok ellenszolgáltatásokat. Ez igy volt a multban, 1867-től mostanáig. A monárkia nagyhatalmi állása sürgetőn parancsolta a szerződéses politikát, a szerződéses politika pedig, ha védeni akarta az osztrák ipart, csupán a mi mezőgazdasági terményeinknél tudott kiegyenlitési objektumokat találni. Igy jártunk a német szerződésnél, ahol az osztrák ipar németországi piacának részben való megmentéséért fel kellett áldozni a magyar gabonatermelés és a magyar állattenyésztés érdekeit. Igy jártunk az olasz szerződésnél is, amely, hogy bizonyos osztrák iparágak számára az olasz fogyasztást biztositsa, kiszolgáltatta a magunk közös vámterületét a bor-záradéknak, melynek segitségével Olaszország ezt az egész monárkiát el tudta árasztani borfeleslegével. S igy jártunk a román szerződésnél is, amely az osztrák iparnak nyujtott engedményekért megnyitotta Magyarország határát az oláh szarvasmarhának és az oláh buzának. Látható már ezekből is, hogy az osztrák ipar érdeke a nagyhatalmi állás ürügyébe kapaszkodott s e kettőnek összejátszása következetesen a magyar nemzet gazdasági érdekeinek feláldozását követelte.

Jó lélekkel merjük állitani, hogy a céltudatos és önérzetes magyar vámpolitikának 1867. óta legelső lépése az, amelyet örömmel iktatunk bele a mai nap krónikájába. Nincs ennek a felmondásnak semmi éle az olasz nemzet ellen, melynek barátságát nagyrabecsüljük, melylyel ezt a mi magyar nemzetünket dicsőséges hagyományok füzik egybe s melynek a középeurópai békeszövetséghez való tartozását a magyar közvélemény mindig nagyrabecsülte. Sőt a borvám-klauzula kihasitása nem is egyedül az olasz bort sujtja, sőt azt talán kisebb mértékben, mint a francia bort, mely a záradék további érvénye esetén a jövő évtől fogva ugyanolyan kedvezményre tarthatott volna igényt. Nem volt egyáltalában támadó szándék magyar részről a felmondásban. Mi csak védekezni akarunk, még pedig kettő ellen. Először az ellen, hogy a nagy áldozatok árán valahára restaurált magyar bortermelés ne pusztuljon el a kedvezményezett idegen verseny öldöklő hatása alatt. S másodszor az ellen, hogy amikor szabályozzuk Olaszországgal e monárkia kereskedelmi viszonyait, ne mindig s ne kizárólag Magyarország legyen az, mely e szabályozás terheit viseli s ne mindig s ne kizárólag Ausztriának jussanak ki e szabályozás előnyei.

Ami különösen az olasz fogyasztó-piacot illeti, ennek megtartása ránk nézve sem lehet közömbös. A bor-záradék eltörlése után is kivánatos piaca maradunk mi Olaszországnak, mely borán kivül még sok egyebet hoz be a közös vámterületre, tehát reá nézve sem közömbös, hogy sikerüljön az olasz nemzettel valamely uj alapon a békés megegyezés. Nevezetesen van két tételünk, melyben a magyar produktumok tetemes kivitelt találtak olasz földre s melyre nézve e kivitel fenntartásának lehetősége a magyar gazdasági érdek szempontjából is óhajtandó dolog. Prinetti olasz külügyminiszter évente 60 millió koronára értékeli Magyarországnak ló- és faexportját Olaszországba. Ez a szám kissé tulzott; hisz az utolsó években kivitelünk e két téren alig emelkedett tul 40 millió koronán. De bevalljuk, ez is jelentékeny mennyiség, melyről sem egykönnyen, sem szivesen nem mondunk le.

Ám azt sem felejtjük el, hogy a magyar lovat s a magyar fát sem minőség, sem ár dolgában nem könnyü pótolni s igy Olaszországnak is érdeke, hogy velünk a borzáradék miatt ne szakitson. A kiegyenlitést a bornak vámkedvezménye nélkül is kell keresni s hiszszük, hogy meg is lesz található. Olaszország nem fogja figyelmen kivül hagyni,

A hol a pénz nem isten

— REGÉNY —

Irta: JÓKAI MÓR

(6)

Kitaláhattam az alakjáról, a viseletéről, hogy ő a hajdani kormányos. Tengeri-vidrabőr-zekét viselt, alatta gyapju-ujjast, veres gyapju-övet, csikos vászonbugyogót és facipőket. Arca himlőhelyes volt, sürü, göndör szakállal körítve, mely valamikor veres lehetett, mig meg nem szürkült. A haja is göndör volt és sürü, veresre hajló szürke. A bajusza le volt borotválva. Kurta fapipa volt az agyarára szoritva, amit világért ki nem vett volna a szájából. Valamit dörmögött hozzám, amiből azt kellett megértenem, hogy a capitano szivesen lát. Megmagyarázta ezt cselekedettel, kinyitva előttem a kajütgádor ajtaját s a csigalépcsőre mutatva. Ellenben a hátam mögött settenkedő negritonak érthetően kiadta az utasitást a facipővel, mire az eltünt a gépház lejárójában.

Én a vascsigalépcsőn lelépkedve, benyitottam a szemközt talált ajtón. Az a hajó-szalonba nyilt, melynek négy gömbölyü ablaka volt mind a két oldalán. A hajó egész az ablakokig tul volt emelkedve azon a sziklarepedésen, mely fogva tartá. Butorzata a szokott hajóskényelemnek felelt meg.

Három alakot láttam magam előtt: egy férfit, egy nőt és egy leányt.

A férfi elém jött.

Magas, erőteljes alak volt, hosszu, szürke szakálláról itélve, ötven éves. Szemei szelidek voltak, szürkések; de az ajkai körül valami gunyoros vonás inczelkedett. Ruházata tengerészbluz volt, kigombolva, melynek gomblyukába sip volt akasztva. Gyapot-övéből óralánc csüggött alá.

Kordiálison nyujtá elém kezét és kétszer is megszoritá. (Erős inu, kérges tenyere volt).

Én megmondtam neki a nevemet, a minek hallására az arca földerült.

— Ah, ön magyar? Legyen üdvözölve!

Spanyolul szólt.

Én szintén spanyolul mondám el neki idejövetelem okát. Eljöttem megköszönni azt a nagylelküségét, hogy hajósnépünknek toklyókat és süldőket ajándékozott.

— Szót sem érdemel. Ez vendégszeretet. Az ön hazájában ezt jól ismerik. Akinek van, az tartozik adni.

A spanyol beszédbe itt-ott olasz szavak is vegyültek

Azzal karon fogott s odavezetett a feleségéhez, akinek bemutatott.

A Donna akkor fejezte be a toalettjét, ami abból állt, hogy a mezitelen lábaira felhuzta a cipőit. A Donna ugyanis azzal foglalkozott, hogy egy szövőszéken vásznat szőtt s a takácsosztováta *lábitóit* mezitelen lábbal szokás nyomkodni.

A Donna harmincéves lehet, Minerva-alak, szoborszerü bájakkal, szőke haja a feje körül csavarva, dus fonadékban. Arca hosszukás, halavány, szemöldei sürüek, szemei sötétkékek, ajkai finom metszésüek, állán és két orcáján szépséggödröcskék. Egész megjelenésében van valami fenséges, de mégis bizalomgerjesztő.

Kezét nyujtá, amit én megcsókoltam. Szép fehér, sima kéz volt, rózsaszin ujjakkal, amik még nedvesek voltak a vetélőtül.

— Ne legyen ön meglepetve, hogy engem ilyen munkában lát. Mikor hajóra szálltunk, hosszu utra készen, én arra kértem a férjemet, hogy nekem pianino helyett állittasson be a szobámba egy szövőszéket, az nekem nagyobb mulatság lesz, mint a zongorázás s még praktikus haszna is lehet.

A Donna is ugyanazt a jargont beszélte, de nála már több volt az olasz szó, mint a spanyol, Igy is megértettem.*)

— Ez nem divat, ugyebár az önök Európájában? — mondá a Donna, piros ajkait nevetésre nyitva. Gyöngysor fogai voltak.

— Azt hiszem, az európai férjek nem bánnák, ha divattá válna, hogy a nejeik szobájában az acélhurok helyett a nyüstőket hallanák pengetni.

A Donna erre bemutatott a szalonban levő harmadik alaknak.

— A leányom.

Cara kisasszony egy motolla előtt ült és *csivélt*. Ez a szó azt teszi takácsnyelven, hogy a rokka orsójáról a fonalat egy kurta *nádcsőre* átgombolyitják, amelyet aztán *a vetélő* csónakjába illesztenek.

*) Ismertem én egy hirneves magyar főurat, aki folyvást három nyelven beszélt: magyarul, németül és latinul. *J. M.*

hogy mióta a saját szőlőink teljes termést adnak, az ő borbehozatala mihozzánk másfél millió métermázsáról a felényire csappant le s minden év, mely a magyar bortermelés ujabb térfoglalását hozza, az olasz borbehozatalnak további visszaszoritását vonná maga után. Nekünk tehát sokkal több előnyt biztosit a bor-záradék eltörlése, mint amennyi hasznot annak fenntartása Olaszországnak nyujtott volna. Az olasz szerződést mi a záradék megszüntetése után is lehetségesnek tartjuk; a nyujtandó kompenzációkat azonban részben az osztrák ipar terén is kell keresni, hogy ne mindig a magyar nemzet legyen az osztrák ipar védettségének áldozata.

Nem mint elszigetelt jelenség, hanem mint tünete a nemzetközi vámpolitika egy ujabb irányának, fontos nekünk az olasz szerződés felmondása. Ez az uj irány a védvámos politikát a magyar érdek javára is érvényesiteni fogja. Eddig ugy volt, hogy az ipar tekintetében ridegen védvámos volt ez a monárkia, a mezőgazdasági cikkek tekintetében pedig a szabad forgalom elvének hódolt. Innét van, hogy mi következetesen szegényedtünk, ellenben Ausztria állandóan gazdagodott. Hát most egyöntetüvé kell tenni a közös vámterület nemzetközi politikáját. Amennyi védelmet kap az osztrák ipar, ugyanannyi jusson a magyar őstermelésnek. Hadd mérjen a közös vámterület egyenlő mértékkel mindkét félnek. Ez lesz az a méltányosság, mely egyuttal biztositani tudja a magyar nemzet jólétének emelkedését is.

Az utolsó ülés.

Budapest, december 20.

Karácsonyi szünete előtt ma ülésezett utólszor a képviselőház. Az utolsó ülést nagyjelentőségü politikai nyilatkozatok tették emlékezetessé. Napirend előtt *Kossuth* Ferenc és *Rakovszky* István még egyszer szóba hozták a függő gazdasági kérdéseket s ekkor *Széll* Kálmán miniszterelnök, bár most is hü maradt régi álláspontjához, hogy el nem intézett ügyek időnap előtti feszegetése csak káros lehet, két irányban rendkivül fontos nyilatkozatot tett. A levegőben keringő osztrák válsághirekre való tekintettel hangsulyozta, hogy *válságban levő kormánnyal tárgyalni nem fog.* Es hangsulyozta továbbá, hogy *amennyiben egy uj osztrák kormány elülről akarná kezdeni az egész alkudozást, a magyar kormánynak ilyesmire nem lesz kedve.*

— Ez csak elég!

Ezzel a három szóval fejezte be nyilatkozatát a miniszterelnök s méltán tapsolt neki pártkülönbség nélkül az egész törvényhozás. Ez a kétágu nyilatkozat csakugyan elég s a nemzet megnyugvással tekinthet a kormány bécsi utja elé. A tizenkettedik órában erősen áll a magyar kormány s meg fogja védeni a nemzet érdekeit.

Nagyfontosságu politikai nyilatkozat volt az is, mikor *Széll* Kálmán miniszterelnök Szederkényi Nándor interpellációjára válaszolva, bejelentette, hogy *az olasz borvámklauzulát 1903. január elsejére fel fogja mondani.* Megtapsolták ezt a nyilatkozatot is a Ház minden oldaláról.

A kérvények sorjegyzékének rendjén *Láng* Lajos kereskedelmi miniszternek is volt alkalma olyan programm-nyilatkozatra, mely a társadalom széles rétegeiben fog ünnepi hangulatot kelteni. Több kérvény ötletéből ugyanis jelezte a kereskedelmi miniszter, hogy a szociális törvényalkotások terén nagy dolgok vannak készülőben. A kereskedelmi alkalmazottakat baleset ellen biztositó javaslat lesz első a sorrendben. De lesz több is. Komolyan foglalkozik a kereskedelmi alkalmazottak kötelező nyugdijbiztositásának kérdésével s a vasárnapi munkaszünetnek elsősorban a kereskedelmi alkalmazottakra való kiterjesztésével. Ezek a nyilatkozatok mély benyomást tettek a törvényhozásra, de még sokkal mélyebben fognak hatni az alkalmazottak körében, akiknek kedvesebb karácsonyi ajándékot nem adhatott a kereskedelmi miniszter.

Napirend előtt s később, *Rákosi* Viktor interpellációjában szóba került az uj közös hadügyminiszter kinevezése is. *Széll* Kálmán miniszterelnök mindkét alkalommal kész volt válaszával. Lojálisan megvédelmezte a távozó hadügyminisztert s az ujról annyit mondott, hogy kár volna, helyénvaló sem volna szándékairól eleve disszertálni, mert ma csak az bizonyos, hogy a törvény alapján fogja kötelességét teljesiteni. A kormányelnök nobilis nyilatkozatát a többség tüntető helyesléssel fogadta.

Erdekesebb volt még ebben az utolsó ülésben *Haydin* Imre felszólalása több vármegye petíciója kapcsán a nemzetiségi kérdésről. A néppárt kissé fészkelődött ugyan, de annál lelkesebben hallgatta a liberális magyarság Haydin izzó beszédét, a tótok vezetőinek leleplezését.

— Az ő gyülöletükkel szemben hiábavaló a szeretet, erőre és erélyre van szükség!

Az idők jele, hogy ezt a nyilatkozatot ma már a tulnyomó többség zajos helyeslésssel fogadta.

Mozaikba rakva ezek voltak az utolsó ülés érdekességei. . . .

A képviselőház ülése december 20-án.

— Kezdete délelőtt 10 órakor. —

Elnök: *Apponyi* Albert.

A kormány részéről jelen vannak: *Széll* Kálmán miniszterelnök, *Lukács* László, *Plósz* Sándor, *Láng* Lajos, *Darányi* Ignác, *Cseh* Ervin.

Elnök: A napirend előtt Kossuth Ferenc, Holló Lajos és Rakovszky István kérték szót.

(A kiegyezés.)

Kossuth Ferenc: A mai ülés utolsó a karácsonyi szünet előtt. De a képviselőház nem mehet szét a nélkül, hogy a viszonyok felől teljesen tájékozva legyen. A miniszterelnök sem tagadhatja ezt. Január 1-én feléled az ország felmondási joga a külföldi szerződéseket illetőleg. Nem várja, hogy a mostani felszólalásának több hatása lesz, mint eddig volt, de be akarta bizonyitani, hogy a függetlenségi párt őrködik az ország ügyei felett s nem a párt hibája az a bizonytalanság, amely az ország legvitálisabb érdekeit veszélyezteti.

Széll Kálmán miniszterelnök: T. képviselőház! (Halljuk! Halljuk!) Én is igen röviden fogok válaszolni a hozzám intézett kérdésre vagy inkább egy bizonyos szemrehányásra, amelylyel t. képviselőtársam végezte beszédét, t. i., hogy nem tudja az ország, hogy mi sors vár rea. Az ország annyit tud és tudhat, hogy az 1899. évi XXX. t.-cz. értelmében és rendeletéből a magyar kormány tárgyal az osztrák kormánynyal, egy olyan, hosszabb időre, tizévi időtartamra kötendő vámszövetség létesitése céljából, a milyen időre körülbelül eddig — 1867-től 1897-ig háromszor — az eddigi vámszövetségek kötetni szoktak. Azt is tudja az ország és a t. képviselő ur is, hogy ezen tárgyalások, melyek igen sok és nagyon nehéz lázisokon mentek keresztül, még végleges befejezést nem nyertek; addig pedig lehetetlen — ezt már egypárszor igyekeztem a Ház előtt igazolni — a tárgyalásokat, melyek nincsenek lezárva, a t. Ház elé terjeszteni. (Helyeslés a jobboldalon.) Magam is sajnálom és nem rajtam mult, hogy ma már egy végleges állásfoglalásról nem adhatok értesitést. Sajnálom, mert én is azt óhajtottam volna, hogy ennek az évnek a vége előtt ezen kérdésben tökéletesen tisztán lássunk; hiszen többször kifejtettem azt a törekvésemet, hogy véglegesen tisztázzuk a kérdést Ausztriával. Én azon voltam, hogy ezen egyezség a kölcsönös méltányosság alapján és az ország valódi gazdasági érdekei egyetemének az egész vonalon való megóvása mellett létesüljön. Most sem akarom feladni a reményt, hogy a kiegyezés ezen alapokon mindkét állam joga és méltányos érdekeinek számbavételével és egyeztetésével létesülhet. De bármit hozzon is a legközelebbi jövő, én azon leszek, hogy a t. Házat az összeülése utáni ülések egyikén tájékoztassam e kérdésben. Különben sem választ el bennünket ettől hosszu idő, mert hiszen a Ház üléseit csak annyi időre fogja elnapolni,

---

— Nem hagyhatja abba a dolgát, magyarázá a Donna, mert a fonál összeugrik a *csivén*.

Engem a bámulat ragadott el. Még soha ilyen csodálatos képmását nem láttam egy anyának a leányában, mint ezt. Ugyanazok a szemek, ajkak, szemöldök, még a szépség-gödröcskék is az arcon. Csakhogy az a földi mintakép, ez pedig az égi képmás. Eszményképe egy angyalnak. Olyan tisztaságot sugárzó halaványarc. *Langos* haja homlokon át volt kötve rózsaszin szalaggal.

A leány nyájas mosolylyal bólintott felém, mutatva, hogy dologban van: nem adhat kezet.

Még egy negyedik alak is jött be a terembe: azt nem mutatták be. Barnapiros arcáról s vörhenyeges hajáról kitalálhattam, hogy az a mestiza. A Manola és a Padrone leánya. Azé volt a kerekes guzsaly, melynek orsójáról a fonalat legombolyiták.

A Donna félrevonta a mesztózát s valamit sugdosott a fülébe. A közben felém tekintgetett, amiből ki lehetett találnom, hogy utasitásokat ad neki a Donna a Manola számára, hogy vendég érkezett, aki magyar, abból a szakácsné meg fogja érteni, hogy mi a feladata.

A Capitano ez alatt kilépett az ajtón s elég fennhangon osztá a parancsot a Padronénak, hogy menjen le a hajóslegényekhez s vezesse el őket a tanyára, ahol a birkanyájak, sertéskondék legelnek s szolgáltassa ki nekik a felajánlott vágómarhákat.

A Cara ez alatt elvégezte a csivilést, elszakitotta a fonalat, beillesztette a csivét a vetélőbe s aztán egész szakértőleg megmagyarázta nekem, hogy micsoda előnyei vannak a Jaquard-féle szövőgépnek a gyorsvetélő által, mely az *ostorral* működik s megmutatta nekem egész gyermeteg bizalommal a már kész szövetet, mely mindenféle szinü gyapjufonálból készült. Ez meglepetés lesz az apa számára.

— Bizonyosan a nevenapjára, — mondám én.

— Névnap? — kérdé a kis leány, — azt mi nem ismerjük, nekünk nincs nevünk.

(*Ezt* akarok én nektek hozni éppen.)

(Folytatása következik.)

Akiknél tanulunk.

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Irta: ***Molnár Ferenc.***

Egy fiatal asszony: Mondd, mondd el fiam. Mindent el kell mondanod. Nemcsak azért, mert megigértük egymásnak, hogy mindent elmondunk, hanem azért is, mert én már elmondtam neked, amit csak lehetett.

Egy másik fiatal asszony: Nehezemre esik. Nem is hiszed, milyen rettenetes.

Az egyik: El tudom képzelni. Engem semmi se lep meg, ami férfiaktól ered.

A másik: Tudod, olyan csókolódzási dolog. De nagyon borzasztó.

Az egyik: Annál inkább mondd el. Nem lehet olyan borzasztó, hogyha titokban tartod, hogy én borzasztóbbat ne gondoljak felőle.

A másik: Tudod, neki volt egy saját találmánya.

Az egyik: Kinek?

A másik: Az uramnak.

(*Hallgat.*)

Az egyik: Miféle találmánya volt?

A másik: Nem is hiszed, milyen nehéz elmondani. Nézd . . . hát amikor téged megcsókol az urad, hát . . . az csak ugy megy? . . . Hogy mondjam ezt neked . . . nincs valami egyéni csókolási módja?

Az egyik: Van . . . tudja isten . . . vagy talán csak én hiszem, hogy van. Tudod, ő volt az első férfi, aki megcsókolt.

A másik: Ezzel nem is azt akarom mondani, hogy már oly gyakorlott vagy, hogy a csókokban finom nüánszokat is meg tudsz különböztetni. Csak egyszerüen . . . hát például az én uram igy csinál. A balkarjával átfogja a vállamat, a jobbkezével szeliden megfogja a fejemet és aztán megcsókol . . . tudod, kérlek . . .

Az egyik (türelmetlenül): Nem tudom.

A másik: Tudod, megcsókolja a szájam szögletét, aztán végigmegy az ajkával az ajkamon, csupa apró kis csókokat lehel rá, amig csak a szájam másik szögletéig nem ér. Mikor odaért, pozicziót cserél. A jobbkarjával ölel meg, a balkezével támasztja meg a fejemet és az ajkamon végigcsókolja ugyanazt az utat, amit az imént tett meg, de visszatelé. Erted?

Az egyik: Hogyne!

A másik: De tudod, ezt roppant ügyesen és kedvesen tudja csinálni. Mikor az egyik karjából átfordit a másikba, ugy érzem, mintha hintán szállanék.

Az egyik: Nos?

A másik: Nos, és én egyszer azzal leptem meg, mikor hazajött, hogy a nyakába ugrottam és még mielőtt ezt a kis jelenetet velem megcsinálta volna, megcsináltam én vele. Ugyanugy, ahogy ő szokta. Ahogy tőle tanultam. Oda és vissza.

Az egyik: Persze őrült.

A másik: Ugy tett, mintha őrülne. Mosolygott és megcirógatta az arcomat. De aznap nem csókolt meg ugy. Es másnap se. Es soha többé nem csókolt meg ugy.

Az egyik: Miért?

A másik: Csak várj. Két-három napig föl se vettem a dolgot. Aztán kezdett bántani az ügy. Utóbb már vártam, hogy fogja át a vállamat és a másik kezével simitsa végig a hajam, de nem tette. Egy hét mulva bosszankodtam rajta, sőt sirtam is, amikor arra gondoltam, hogy ime, ez

amennyi időt az ünnepek feltétlenül igénybe vesznek. Egy megjegyzést teszek mindenekelőtt a t. képviselő ur előadásának arra a pontjára, hogy a Bánffy-Badeni egyezség alapján állunk. Méltóztatik tévedni, nem ezen az alapon állunk. Az az egyezség egy vámszövetségi tervezet volt, mely előterjesztetett mindkét parlamentben, hogy becikkelyeztessék. Ez nem történvén, létesült az 1899: XXX. t.-c. amely a viszonosság alapján fenntartotta a régi állapotokat; de igenis azokat az egyes gazdasági és pénzügyi intézkedéseket, amelyek abban a Bánffy-Badeni féle egyezségben voltak, a reciprocitás alapján szintén életbeléptette. Mi tehát ma az 1899: XXX. t.-c. alapján állunk, (Helyeslés a jobboldalon.) amely az uj vámszövetség megkötését igenis elrendelte.

Kossuth Ferenc: Én is igy értettem, csak röviden fejeztem ki magamat.

Széll Kálmán miniszterelnök: Akkor egyetértünk! Nem állunk lefegyverezve és készületlenül, mert mindaz, amit a kiegyezésnek végre-valahára leendő elkészítése és a gazdasági helyzet tisztázása céljából tenni lehet és az adott viszonyok megengedtek, megtörtént. Hogy az időben megszorultunk, ez igaz és hogy sürgősebb ma a kiegyezés létesítése, vagy a kölcsönös álláspontoknak teljes tisztázása, mint volt ezelőtt, az bizonyos. Mert habár ezek a szerződések, azt gondolom, általánosságban és az egész vonalon felmondatni január elsején nem fognak, kétségtelenül részben esetleg felmondatnak, részben pedig felmondhatók. Kifejtettem akkor is a t. Ház előtt, hogy ha 1903. január után nem sok idő mulva felmondatnának is a szerződések, az még nem jelenti azt, hogy azon szerződések tárgyalását rögtön meg kell kezdeni; csak azt jelenti, hogy a tárgyalásra való készségünket jelentjük ki és minelyt a tárgyalásnak törvényes előfeltételei megvannak, — amelyeknek előkészítését én is kétszeresen sürgősnek tartom, — akkor meg fog a tárgyalás indulni. Ez tehát röviden a válaszom, amit csak azzal végzek, hogy t. barátom az egyik vallásielekezet imádságából vett szép idézettel vezette be szavait, mondván, hogy ő megadja magát azon kontroverziát illetőleg, amely közte és én közöttem fennáll, az 1899: XXX. törvénycikk értelmezését illetőleg.

Kossuth Ferenc: Én nem adom meg magam!

Széll Kálmán miniszterelnök: Hát t. barátom nem adja meg magát, hanem belenyugszik kénytelenkelletlen, mert, ugymond: övé, a miniszterelnöké a hatalom. Én erre azt mondom, hogy övé az igazság, amit ebben a Házban, gondolom, már alaposan kifejtettem, és azért, azt hiszem, hogy ebben a kérdésben teljesen törvényesen járok el. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

(A hadügyminiszter lemondása.)

Holló Lajos: Utal arra, hogy a hadügyminiszter lemondott s azt tartja, hogy a magyar parlament ezt a személycserét nem nézheti tétlenül. A magyar kormány nézetét egyszerűen mellőzik az uj kinevezésnél s a császári akarat szerint rendelik egyik vagy másik tábornagyot a hadügyi kormány vezetőjéül. Az államélet egyik legfontosabb ága kikapcsoltatott a magyar parlament és kormány ellenőrzése alól. Felemliti, hogy a hadügyminiszterek magyarul nem tudnak, sem nem ismerik a magyar közjogot. Ilyenformán nem is veszik figyelembe érdekeinket. Az uj változás alkalmával rendszerváltozást óhajtana.

Széll Kálmán miniszterelnök: T. képviselőház! Igen röviden leszek szerencsés nyilatkozhatni. Valóban nem értem, honnan veszi Holló Lajos t. képviselő ur azt, hogy nem alkotmányosan, nem az 1867: XII. törvénycikk keretében és nem törvényesen történt volna meg a kinevezés. Ugy történt a maga keletkezésében és a maga végrehajtásában is. Már régóta kijelentette báró Krieghammer volt hadügyminiszter ur azon szándékát, hogy le kiván mondani. Igen sok ideig ezen szándékát nem hajtotta végre, de cseppet sem volt meglepetés azokra, akik a dologba be voltak avatva, hogy ez a változás be fog állani. Az ellenjegyzés megtörtént ugy, amint eddig meg szokott történni a rangidősebb közös miniszter által egészen alkotmányosan. Hát hogy miből veszi a t. képviselő ur azt, hogy itt az ország törvényei vagy alkotmányos érdekei, amint körülirvák, a közös miniszterekkel szemben az 1867: XII. törvénycikkben, nem voltak megtartva, én a magam részéről nem tudom. (Egy hang a szélsőbaloldalon: A császári ház miniszterei!) Nem a császári ház miniszterei. Hiszen császári ház miniszterek nincsen. A külügyminiszter a császári és királyi ház miniszterei; de ő az. Ez a Pitreich altábornagy pedig, aki közös hadügyminiszterré kineveztetett, ugy, mint ezt a törvény megállapitja, a törvény szerint felelős mind a két delegációnak, tehát ő felségének alkotmányos minisztere az 1867: XII. törvénycikk értelmében.

Holló Lajos: Nekünk is alkotmányunk van!

Széll Kálmán miniszterelnök: Igenis, az 1867: XII. törvénycikk értelmében, hisz méltóztatott hallani, igenis, a hadügyminiszter ő felségének a miniszterre, valamint én ő felségének minisztere vagyok az 1848: III. törvénycikk értelmében. (Egy hang a szélsőbaloldalon: Az országé is!) Egyuttal az országé is. Ez a kongruens összefolyása a miniszterben és a miniszterre bizott végrehajtó hatalomban a koronának és a törvényhozás befolyásának. Ez, gondolom, egészen tiszta sor. A közös miniszternek a hatáskörét az 1867: XII. törvénycikk irja körül. (Helyeslés a jobboldalon.) Valami degenerálásról is beszél a t. képviselő ur. Hát ez nem igy van. Nem ismerem el, hogy a közösügyek kezelésében, akár a végrehajtás terén, akár a bizottságokban degenerálás állott elő. (Zaj balfelől.) Ez nem igy van. Azért, hogy nem jár el a bizottság a t. képviselő urnak és az ellenzéknek a nézete szerint, hanem a többség nézete és a maga meggyőződése szerint, azért még nem lehet mondani, hogy ott degenerálva kezeltetnek az ügyek. Nem igy van! Az lelkiismeretesen teljesiti ellenőrző kötelességét és szabadon vitattatnak meg a kérdések. (Igaz! Ugy van! a jobboldalon.) A t. képviselő ur is, akihez szerencsénk volt és van — örülök is rajta — évek hosszu során keresztül, maga is ott működik, gyakorolja ellenőrzési jogát és én nem gondolnám, hogy ezen ellenőrzési joga bármi tekintetben korlátok közé volna szoritva, vagy megcsorbittatott volna. Hiszen csak az idén történt, hogy én igazán azon intézmény életképességének erősitésére a magam részéről közrehatottam arra vonatkozólag, hogy az albizottságok működésénél vagy tárgyalásainál az országgyülési képviselők is jelen lehessenek mint hallgatók, ami azelőtt ki volt zárva. Szóval, nem történik semmi, ami azt az intézményt, vagy a hatáskörébe utalt fontos országos ügyek kezelését bármi tekintetben rontaná, kisebbitené, vagy szükebb keretbe szoritaná, mint melyet a törvény előir. A törvényes hatáskörben vezetteinek azon ügyek ugy a végrehajtás, mint az alkotmányos kezelés terén a delegációban és ezen kinevezésnél is teljesen az alkotmány és a törvény szellemében történt az eljárás. (Élénk tetszés és helyeslés a jobboldalon.)

Holló Lajos: Azt tartja, hogy az ország érdeke megtudni a valót.

Széll Kálmán miniszterelnök: Bocsánatot kérek, a t. képviselő urnak — higyje meg — ahhoz sincsen sem joga, sem oka, hogy igy állitsa oda a kérdést, mert az eddigi eljárás alapján történt a dolog. Sohasem hallottam egyetlenegy parlamentben sem, hogy miniszterváltozásnál itt a képviselőházban tárgyalások folyjanak arra vonatkozólag. (Ellentmondások és felkiáltások a szélsőbaloldalon: Nem a képviselőházban!) hogy miként történt, hogy történt és miképp nem történt a dolog. (Helyeslés a jobboldalon.)

(Az osztrák miniszterválság.)

Rakovszky István utalva azon hirekre, amelyek szerint Ausztriában miniszterválság van, kérdi, van-e garancia arra nézve, hogy az ujonnan kinevezendő kormány akceptálni fogja az eddig megállapitott kiegyezési pontokat. Kérdi továbbá, mi a különbség a magyar és az osztrák álláspont között a kiegyezési kérdések dolgában.

Széll Kálmán: T. képviselőház! Két kérdést sziveskedett hozzám intézni a t. képviselő ur. Egyik az, hogy vannak-e garanciák arra vonatkozólag, hogy azon esetben, ha Ausztriában kormányválság állana elő és ott uj kormány venné át az ügyek vezetését, azok a megállapodások, amelyek a kiegyezési kérdések egy nagy részére nézve köztünk már fennállanak és létrejöttek, átvételnek-e az uj kormány részéről is nem kell-e ujra kezdeni a dolgokat.

A másik kérdés az, hogy mondjam meg és terjeszszem a Ház elé, hogy mik azok a differenciák, amelyek a kiegyezésre vonatkozólag köztünk fennforognak, illetőleg nagyok-e ezek a differenciák még, hogy a Ház meg tudja itélni, vajjon azoknak természete olyan-e, hogy a kiegyezés létrejöhet-e vagy nem jöhet létre, hogy az ország érdekei meg vannak-e óva vagy nincsenek: mert csak ez lehet a cél.

A második kérdésre akarok először válaszolni. Én azt gondolom, t. Ház, hogy a Kossuth Ferenc t. barátomnak adott válaszban már benne van erre a második kérdésre nézve is az, amit válaszolhatok. Mert akkor azt mondtam ...

Kossuth Ferenc: Sok volt benne!

Széll Kálmán miniszterelnök: Hiszen az is válasz, ha az ember megmotiválja, hogy miért nem válaszolhat; hát én azt motiváltam meg.

Kossuth Ferenc: A hallgatás is válasz!

Széll Kálmán miniszterelnök: Ugy van. És én azt az embert nem ismerem, — sem magánügyekben, sem közügyekben, — akinek nyilatkozata sulyát vagy jelentőségét alább szállitotta volna az, ha időnkint akárkinek — akár közéletben, akár magánéletben — valamely kérdésére azt mondta, hogy: nem mondhatom most meg, de meg fogom mondani, amikor a viszonyok megengedik. Én nem egyszer hallottam ilyet a tuloldalról is; és ez természetes. Vannak kérdések, melyeknek idő előtt való megbeszélése lehetetlen hogy a helyes megoldás érdekében álljon. De senkinek sincs ez érdekében. Hiszen addig, amig valami nincsen készen, amig nincsen befejezve, analizálni az alkatelemeit a be nem fejezett tranzakciónak, megmondani, hogy miben áll egyik vagy másik eltérés, hogy nagy-e, kicsi-e, megvilágitani, miért nem fogadtatott el amott, miért nem fogadtatott el itt egy-egy álláspont, miért utasittam én vissza, miért utasitotta vissza az osztrák

---

a fiu tud egy ilyen szerelmi tréfát, tudja, hogy én örülök neki, sőt direkt megtanulom tőle és akkor egyszerre abbahagyja. Majd azt hittem, hogy illetlenség volt tőlem ilyet megtanulni. Ugy véltem, hogy jobban szerette bennem a tökéletes tudatlanságot az ilyen enyelgési dolgokban, és most bántja, hogy kezdek kitanult lenni ...

Az egyik: Mért nem hoztad szóba előtte? ..

A másik: Szóba hoztam. Egy este vacsora után szembeültem vele, a szeme közé néztem és igy szóltam hozzá: „Te! Mért nem csókolsz most már soha meg *ugy*?“ Rám nézett és azt mondta: „Tudja isten.“ Erre szigoruan kezdtem vallatni. Nagyon elkomolyodott és bevallott mindent. Rettenetes dolgok sültek ki. Most is arcomba szalad a vér, ha erre gondolok. Tudniillik beszédközben egyszerre, csak ugy véletlenül, azt kérdezem tőle, hogy ő találta-e ki ezt a tréfát. Zavarba jött, de miután talpig becsületes fiu, bevallotta, hogy nem. Bevallotta, hogy ő is tanulta valakitől. Faggatom, sirva faggatom, hogy kitől, hát bevallja, hogy egy asszonytól. Tovább sirok, tovább faggatom, erre kisül, hogy rossz asszonytól tanulta. Szegény mindent bevallott. Ezért az egyért bocsátottam meg neki. Tudniillik jogászkorában volt neki valami szerelme, egy orfeumi énekesnő. És ettől tanulta. Valami rossz nő. Micinek hivták.

Az egyik: Rettenetes.

A másik: Nem is olyan rettenetes. Csak okosan kell nézni a dolgokat. Melyiknek vagyunk mi az első szerelme? Minden ezrediknek. Azt hiszed, hogy a te urad talán nálad kezdte?

Az egyik (*csöndesen*): Nem.

A másik: En igy néztem a dolgot, de azért minden okosságom ellenére sirtam. Nem azon sirtam, hogy neki, mielőtt feleségül vett, szeretője volt, nem. Talán azon sirtam, hogy milyen nyomoruságos és szennyes dologgá rontották az emberek a szerelmet és hogy mi, derék, ártatlan lányok milyen sártengeren keresztül kapjuk a férjünktől az első csókot. Pfuj, ezen egy életen keresztül lehetne sirni.

Az egyik: Minden asszonynak ez a sorsa.

A másik: Epp azért sirtam csak tiz percig. Aztán megöleltem a fiut és megcsókoltam, egész egyszerüen, minden kitalálás nélkül.

Az egyik: Ugyan ...

A másik: Mert derék ember volt. Hogy engem olyan dolgokkal mulattatott, amiket a Micitől vagy a Miciktől tanult, ez még nem tragédia. A férfiak nem a feleségüknél járnak iskolába szerelmet tanulni. Ez a mi sorsunk. A mi kis külön nyomoruságunk, hogy ártatlan örömmel adjuk át magunkat annak az ölelésnek, amit az urunk az orfeumban tanult. A mi kis külön szennyesünk, hogy a szerelmes férj a nászuton a Mici repertoárját játszsza le nekünk. Ez ellen csak egy orvosság van: nem menni férjhez. De van a dolognak egy borzasztó oldala.

Az egyik: Nos?

A másik: Ez az, hogy én megtanultam tőle ezt a csókot, egészen gyanutlanul, és visszaadtam neki. Tehát én, te! — *én* a Micitől tanultam kedvesen megcsókolni az uramat. Ez a dráma. Bizonyára esetlenebb voltam, mint az a Mici. És ez a tragédia.

Az egyik: Rémes ...

A másik: Ez az, ami fölött rettenetesen elszégyeltem magamat. És ez az, ami miatt ő beszüntette ezt a módszert. Finom érzésü fiu. Belátom, hogy róluk lassan, hónapok, sőt évek mulva kopik csak le teljesen az orfeumi manir. De kopik és ők hozzánk idomulnak. Nem kivánhatom tőle, hogy a házassága első hónapjában csupa uj dolgot találjon ki és egyik régi, bevált módszerét se alkalmazza. Az ember a sikos járdán az első lépéseket ugy teszi meg, mintha száraz kövön járna, és elesik. Mire fölkel, egészen ujfajta, óvatos lépéseket talál ki. De egyszer-kétszer el kell esni, négyszer-ötször meg kell csuszamlani, hogy végül az uj talajnak megfelelő lépést megtanulja. Hát ez volt az ő első elcsuszamlása. Elesni nem fog, amig ketten vagyunk. Ott leszek én mellette. És ha már ugy van, hogy *azoktól* kell tanulnunk a szerelem külsőségeit, hát tanuljunk tőlük, bármennyire visszataszitónak tünik is fel a dolog. Elvégre is ez nekik évezredek óta mesterségük, az ördög vigye el őket. Ha pedig azt mondod, hogy ez nem igaz, hát én egyszerüen kinevetlek, mert minden szerelmes pillantás, amit valaha az uradtól kaptál, máshol próbálódott ki, rajtad legföljebb bevált. És minden szerelmes pillantás, amivel te az uradra nézel, lényegileg ugyan örök asszonyi és a dédanyáidtól örökölt mozdulat, amelynek azonban külső formáit és apró árnyalatait a Micik csiszolták ki a világ teremtése óta. És miután ezen a földön ehhez a legjobban ők értenek, minden asszony, a barátnőjén vagy az urán keresztül, de tőlük tanul. Ez lehet furcsa, de igy van. És hogy mi ezen sirunk, az bolondság, az csak a mi kétségbeesett kapálózásunk az emberek fejlődésének törvényei ellen, mert ezt igy rendelte ... igy rendelte a természet ... (*elfulladó hangon*) ... ez ... ez ...

(*Sirva borul a barátnője vállára.*)

Megjelent **Mikszáth Kálmán 1903. évi Almanachja**

18 elbeszéléssel első iróinktól. Ára diszkötésben 2 korona. — 2 kor. 20 fillér beküldése esetén portómentesen küldik a kiadók **Singer és Wolfner** VI. ker., Andrássy-ut 10. szám

kormány ezt vagy amazt a kérdéseknek azon komplexusából: engedelmet kérek, ez annyit jelentene, mint az egész kiegyezést idehozni, azt a maga részleteiben itt vizsgálat tárgyává tenni, egy oly kiegyezést, amelyre vonatkozólag nem tudom megmondani, hogy kiegyezés-e általában, hogy megvan-e általában; és már most olyan dologról beszélni, ami még nincs meg, ez, engedelmet kérek, lehetetlen dolog. Mert ez a kiegyezés csak akkor lesz meg, ha minden pontjában létesül a kiegyezés; addig csak előleges tárgyalásokról lehet szó, amely előleges tárgyalásokat igenis a maguk egész részletességében ide kell hozni, amelyekről számot kell adni, mikor már az ember valamiben konkludálhat. Akkor azt mondhatom, hogy ime, hoztam egy operátumot, ezt tessék megbirálni, elfogadni vagy elvetni, vagy pedig beszámol az ember azzal, hogy: nem tudtam kiegyezést csinálni, most már álláspontom ez és propozicióim az országra vonatkozólag ezek. Én azt gondolom, hogy nem lehetséges az, — és t. képviselőtársam maga is be fogja ezt látni, — hogy én most egymás mellé állitsam és felvonultassam a kiegyezésnek egyes kérdéseit és itt mérlegeljem, melyik nagy, melyik kisebb, melyikre vonatkozólag van kilátás arra, hogy megtörténik a megegyezés, melyikre vonatkozólag nem birok engedni, én a magyar kormány részéről semmi körülmények között, melyek olyanok, amelyekben Körber miniszterelnök nem bir engedni.

Pichler Győző: Arra feleljen, hogy Koerber miniszterelnök intrikus-e! (Zaj.)

Elnök: Csendet kérek!

Széll Kálmán miniszterelnök: Itt most lehetetlen ezt igy elemezni. Ennek eljön az ideje és reménylem, nem hosszu idő mulva, amikor egész őszintén és minden részletet kitárva itt fogok állani és a képviselő urakat fel fogom világositani, kérve a legszigorubb birálatot, teljesen, mindenben a Ház szigoru vizsgálatát. (Helyeslés a jobboldalon.)

Ami a másik kérdést illeti, azt olyannak tartom, amely érdemes volt arra, hogy a t. képviselő ur felvetette bizonyos hirekkel szemben. Ilyen hirek többször is keringtek már, keringtek a magyar kormányra vonatkozólag is: nem voltak alaposak. Most keringenek az osztrák kormányra vonatkozólag. Alaposak-e, nem-e, azt én ma, miután ezek a hirek tegnap keletkeztek, meg nem mondhatom.

Rakovszky István: Mellékes is!

Széll Kálmán miniszterelnök: Mellékes is. Éppen azért mondom, de nem tudok róla semmit. Az bizonyos, arról meg lehet győződze a t. képviselő ur és a t. Ház, hogy válságban levő kormánynyal a magyar kormány tárgyalni nem fog; ez magától értetődik; ez, gondolom, alkotmányos és parlamentáris szempontból helyes. Ami azt a kérdést illeti már most, egészen in concreto, hogy vannak-e garanciáim, hogy másik kormány milyen álláspontot fog elfoglalni, egyszerüen kijelenthetem, hogy ilyen garanciáim nincsenek, de nem is lehetnek. Megmondom miért. Azért nem lehetnek garanciáim, mert ki adja nekem azokat a garanciákat? A mostani kormány, amely lelép? A másik kormány, amely még nem született, ha általában erről van szó? Ha nincs garáns, akkor garancia sem lehet. Alkotmányos felfogás szerint az osztrák érdekeket és Ausztriát képviseli az osztrák kormány, a magyar érdekeket és Magyarországot képviseli a magyar kormány. Hát ki adjon nekem garanciát, ha az osztrák kormány megszünik lenni? Hát kérem, én megmondom, miben van a garancia és hol van a garancia? (Felkiáltások a bal- és szélsőbaloldalon: Ezt halljuk!) A garancia meg van mibennünk, az országban és a magyar kormányban.

Holló Lajos: És ha önök elmennek, megszünik a garancia!

Széll Kálmán miniszterelnök: Hiszen kérem, mindenre garanciát, minden képzelhető és képzelhetetlen esetre garanciát adni nem lehet ezen a világon! Hát én már arra is nyujtsak garanciát, hogy mi lesz, ha el találok menni?

Holló Lajos: Az országnak is kell garancia, nem csak önöknek!

Széll Kálmán miniszterelnök: Itt van a parlament, az nem megy el. (Nagy zaj és felkiáltások a szélsőbaloldalon: Az nem bizonyos!) Bocsánatot kérek, ezek játékok a szavakkal, vagy még nem is játékok; igy nem lehet komolyan beszélni. A mit Rakovszky István t. képviselő ur mond, (Nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon. Elnök csenget.) arra válaszom az, hogy a garancia bennünk van. (Folytonos zaj a bal- és szélsőbaloldalon.) Ejnye de türelmetlenek! A garaneia abban van meg, hogy azt már kijelenthetem a t. képviselő urnak, hogy nekem sincsen semmi kedvem arra, hogy ezt a kiegyezést, amely annyi esztendő óta folyik, amely csak most, hogy idáig vittük, a kérdések egész tömkelegén keresztül, a tarifa nagy kérdésein és nagy tömegein és a többi kérdésen keresztül, hogy ezt a kiegyezést oly kormánynyal szemben, amely esetleg ezt mind feldönti és lényegében más álláspontot foglal el és lényegesen felujit minden kérdést, folytatni kedvem nem fog lenni. (Élénk helyeslés a jobboldalon.) Ebben van a garancia és gondolom, ez talán elég. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Elnök: Következnek a kérvények tárgyalásai.

(A vasárnapi munkaszünet.)

Daróczy Aladár előadó beterjeszti a kereskedők s kereskedelmi alkalmazottak nyugdijbiztositását törvény utján, továbbá a teljes vasárnapi munkaszünet kérését.

Szederkényi Nándor pártolólag kéri kiadatni a kérvényt.

Visontai Soma méltatja a kereskedelmi alkalmazottak fontosságát s Szederkényi határozati javaslatát fogadja el.

Trubinyi János különösen a vasárnapi teljes munkaszünet érdekében emel szót. Szükség van erre nemcsak etikai szempontpól, de azért is, hogy vallásos kötelességüknek eleget tehessenek.

Széll Kálmán miniszterelnök: Az előttem szóló képviselő ur engem is aposztrofált és azt hozzám is intézte; arra kivánok nyilatkozni. Ami a közhivatalnokokat illeti, nem vagyok abban a helyzetben, hogy mást jelentsek ki, mint azt, hogy a mai állapoton valami gyökeres változást tenni ez idő szerint nem tartok lehetségesnek. Hiszen egy olyan magától gyakorlatilag meghonosodott munkaszünet a hivatalnokoknál is van.

Trubinyi János: Délután!

Széll Kálmán: Vannak olyan hivatalok, ahol délelőtt is van. Nagyon sok olyan hivatal van az országban, a legnagyobb része ilyen, künn az országban is, ahol vasárnap szünetelnek. Hát látott már vasárnap a t. képviselő ur adóhivatalt nyitva?

Trubinyi János: Én közigazgatási tisztviselőkről beszéltem!

Széll Kálmán: Azok is közigazgatási tisztviselők, általánosságban mind az, nincsen kategorizálva. De más közigazgatási tisztviselőknél is vasárnap a munkaszünet egy bizonyos neme létezik. Hanem azt mondani, hogy ezt most akként fogjuk alkalmazni, hogy egyetlenegy hivatalban vasárnap nem tartozik a tollat a kezébe venni senki, azt, engedelmet kérek, nem lehet. (Ugy van! Ugy van!) Ez abszolute lehetetlen. Mert az ügyek ellátása néha sürgősség szempontjából azt nem engedi meg. (Igaz! Ugy van! a jobb- és a szélsőbaloldalon.) Ezt reá kell bizni a gyakorlatra.

Trubinyi János: A felekkel érintkezhetnek!

Széll Kálmán miniszterelnök: Kérem, konverzálva diskutiálni nem lehet; ezt a bizottságban lehet tenni, de a Házban nem. (Halljuk! Halljuk!) Ezt lehetetlen peremtorice kimondani, ezt a szolgálat érdeke nem engedi meg, ezt rá kell bizni minden miniszteriumra vagy hatóságra, hogy időnkint ez iránt rendelkezzék; az annak a belügye. (Helyeslés a jobboldalon és a szélsőbaloldalon.) Ha majd a pragmatika létrejön, lehet ebből valamit belevenni, de akkor sem ugy általánosságban, hogy vasárnap az egész országban a hivatalokban munkaszünet legyen, mert ez lehetetlenség. (Helyeslés a jobboldalon és a szélsőbaloldalon.) Vasárnap is adhatják magukat elő sürgős ügyek, melyekben intézkedni kell. Ha a hivataloknál a szünet ki van mondva, akkor az illető tisztviselő nem köteles intézkedni és nem köteles a hivatalba bejönni. (Igaz! Ugy van! a jobboldalon.) Méltóztassék tehát ezt a kérdést ugy hagyni, amint van, mert nem lehet ám minden kérdést egyik vagy másik nézetből, amely csak egyoldalulag foglalkozik a tárgygyal, elintézni; ez az ügyek felforgatására vezetne. (Helyestés a jobboldalon.)

Ernst Sándor kifogásolja, hogy a miniszterek rendeletekkel megsemmisitik a munkaszünetről szóló törvény határozatait.

Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter: Válaszolni óhajtok első sorban arra nézve, amit Szederkényi Nándor t. barátom mondott, hogy t. i. a kereskedelmi alkalmazottak köteles biztositására vonatkozólag milyen álláspontot foglalok el. (Halljuk! Halljuk!) Már nem egyszer jelentettem ki e házban és különösen a bizottságokban is azt, hogy bizonyos sorrendet kell tartanom az általam a ház elé terjesztendő javaslatokban, annál is inkább, mert ezen fontos szociálpolitikai alkotások az állam részéről mégis valószinüleg bizonyos anyagi áldozatokkal fognak járni. Sorrend tekintetében a legfontosabbnak tartom a baleset elleni biztositást. (Helyeslés.) Remélem, hogy ezt minél előbb nyilvánosságra hozhatom, (Tetszés.) és a szakkörökkel való alapos megbeszélés után a Ház elé terjeszthetem. (Általános helyeslés.) Hogy a nyugdijbiztositás kérdésével is óhajtok foglalkozni, ezt már többször kijelentettem. (Helyeslés.) A másik kérdés a vasárnapi munkaszünetnek a kereskedőkre való alkalmazása. (Halljuk! Halljuk!) Mindnyájan egyetértünk abban, hogy a vasárnapi munkaszünet kérdése az országban hódit és ez kivánatos és üdvös. A vasárnapi munkaszünet kiterjesztését igenis óhajtom én is. (Általános helyeslés és éljenzés a néppárton.) De szabadjon kérnem, méltóztassék megengedni, hogy ebben is fokozatosan haladjunk. (Helyeslés a jobboldalon.) Én azt hiszem, hogy a kereskedői alkalmazottakat illetőleg ma már leginkább meg van érlelve az általános nézet, hogy reájuk ki kell terjeszteni a vasárnapi munkaszünetet. (Általános helyeslés.) Itt akartam kezdeni, de mielőtt egy határozott javaslattal, vagy rendelettel előlépek, előbb kellő megnyugvást szerezhessek magamnak az iránt, hogy rendeletem azután tényleg az összes érdekeltek jóakaratu támogatásában fog részesülni. Én nem kérek egyebet a t. Háztól, mint azt, hogy méltóztassék nekem időt adni, hogy meggyőződhessem arról, hogy azt, amit magam is óhajtok — és reménylem, hogy ebben méltóztatik meg is nyugodni — (Helyeslés a néppárton.), megcsinálhatom-e a nélkül, hogy ez az érdekelt körökben elégedetlenséget keltsen? (Helyeslés.) Mindezek alapján kérem, méltóztassék a kérvényi bizottság javaslatát elfogadni, hogy a kérvények pártolás nélkül adassanak ki a kereskedelemügyi miniszternek.

Szederkényi Nándor visszavonta határozati javaslatát, a Ház a kérvényi bizottság javaslatát fogadta el.

(A nemzetiségi törvény.)

Daróczy Aladár előadó előterjeszti Pozsony és még 16 vármegye kérvényét a nemzetiségi törvény módositása iránt. Kiadandó volna a kormánynak.

Haydin Imre tökéletesen vallja Széll nemzetiségi politikáját, de felszólal, mint a Felvidék képviselője, hogy kimutassa a tót nemzetiségi párt veszélyes törekvéseit. Ez a párt kiadott egy választási szózatot, de célja nincs kimeritve a programmal. A tót nemzetiségi képviselők itt a Házban kijelentették, hogy ők nem pánszlávok. Pedig az a tót párt tót nemzeti pártnak nevezi magát. A tót képviselők a magyar nyelv ellen törnek s hol Prágában, hol Krakóban mászkálnak. Felolvas cikkeket tót lapokból, amelyekben Hodossyról azt irják, hogy moslékot hozott a Házba, szólót pedig hitvány gazembernek minősitették azért, mert Urbánt rablónak nevezte. Ezután a nemzetiségi törvényről beszél s azt tartja, hogy a kormány bölcsesége meg fogja találni az utat, amelyen az ügy rendezve lesz. A kormány becses figyelmébe ajánlja a kérvényeket. (Zajos helyeslés jobbfelől.

Kovács Pál szintén elitélőleg nyilatkozik a tót izgatásokról. Haydin beszédére pedig megjegyzi, hogy másképpen beszél, mint tesz. Tessék megjavitani a közigazgatást. A közigazgatás tisztviselői üldözik a tót népet s nem csoda, hogy ha ez a magyar állameszme ellen fordul. Ezeket az embereket nem erőszakkal, hanem jó bánásmóddal kell magunkhoz hozni.

A Ház elfogadta a kérvényi bizottság javaslatát.

(Szerződés Szerbiával.)

Daróczy Aladár előadó, Tolna és még több vármegye a Szerbiával kötött szerződés felmondását kéri.

Rátkay László kérdi, hogy január 1-én felmondatik-e Sserbiával a szerződes?

Széll Kálmán miniszterelnök: T. ház! A Szerbiával fennálló szerződésre nézve a felmondási kérdés, ami s határidőt illeti, ugy áll, hogy a szerződéseket általában nem szükséges január elseje előtt felmondani abból a célból, hogy a felmondáson tul tovább, mint egy évig ne tartsanak; mert felmondhatók a szerződések ugy a mi részünkről, valamint a küllföld részéről is január elsején tul is és akkor is már csak egy évig birnak hatálylyal. A január elsejei terminus tehát Szerbiával kötött szerződésünket illetőleg sem olyan, hogy annak elmulasztása a szerződésnek megint ujabb, meghatározatlan hosszu ideig leendő fentartását vonná maga után, mert ismétlem, az január elsején tul is bármikor felmondható és attól a naptól, amelyen felmondatik, számit a lejáratra nézve az egy évi határidő. Nézetem szerint ugy áll a kérdés, hogy egyes szerződés felmondásának ügye nagyon nehezen szakitható ki az összes szerződések felmondásának keretéből, mert amint már többször voltam szerencsés kifejteni, az egész közép-európai vámpolitika alakulása és igy a mienk is attól függ, vajjon a német szerződéssel miképpen leszünk, mikor mondják fel egyáltalában kölcsönösen a kontrahens felek, Németország és Ausztria-Magyarország. A Szerbiával fennálló viszonyunkat és szerződésünket a németországi vámpolitika befolyásolja. A Németországgal ma fennálló szerződés megszünésének következményeiképpen állanak elő — azt állitják maguk a kérvényezők is — azok a sulyos következmények és az a nehéz helyzet, amelyet Szerbiával a határvámkedvezmények tekintetében fennálló állapot tovább fenntartása eredményezne; ezen összeköttetésnél fogva a szerb szerződés kérdését a német szerződés dönti el. Nem tartom a kérdést ma olyan sürgős természetünek, hogy abban ma már véglegesen állást kelljen foglalni; azonban igenis azt tartom, ha a szerződés Ausztria-Magyarország és Németország közt megszünik, akkor igen természetesen a Szerbiával fennálló szerződés a határvámkedvezmények dolgában szintén nem állhat fenn és azért, ha a Németországgal fennálló szerződés Németország részéről felmondatik, azt hiszem, ezt a szerződést a többivel együtt igenis azonnal fel kell mondani. (Helyeslés a jobboldalon.) Ez megnyugtathatja a Házat, az országot és a kérvényezőket is abban a tekintetben, hogy a kormány éber figyelemmel nézi ezen kérdések mibenlétét és nem fogja az időt elmulasztani, amelyben a felmondás vagy fel nem mondás kérdésének elhatározása szükséges, hogy az ország érdekei meg legyenek védve. (Általános helyeslés.)

A Ház a kérvényi bizottság javaslatát fogadta el.

(Az inségmunka.)

Neményi Ambrus előadó indokolja a javaslat fontosságát s kiemeli, hogy ez a munkanélküliség korlátozását vonja maga után. Az összeg kevés ugyan, de van kilátás arra, hogy felemelik.

Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter: Miután — amint már az előadó ur is előadni szives volt — az a 750.000 korona tulajdonképpen már elköltetett, mielőtt még idejöhettünk volna a házhoz a törvényjavaslattal, tekintettel a szükséglet imminens voltára. (Helyeslés.) és miután másrészről ujabb szükség is merült fel ilyen inségmunkák teljesitésére: a pénzügyminiszter ur hozzájárult ahhoz, hogy még 150.000 koronát vegyek fel. (Általános helyeslés), hogy legalább is az idei legsürgősebb munkák megkezdését lehessen ezzel foganatositani. (Általános helyeslés.) Ennek következtében a törvényjavaslat nem 750.000 koronáról szólana, hanem 900.000 koronáról, ha a Ház szíveskedik ahhoz hozzájárulni. (Általános tetszés és helyeslés.)

Buzáth Ferenc elfogadja ugyan a törvényjavaslatot, de szükségesnek tartja a garanciákat szerezni a felől, hogy az inségmunkákat csakis szegény emberek végezzék s ne lelketlen vállalkozók kapják kezükbe a pénzt.

Krasznay Ferenc rámutat arra a mulasztásra, hogy a törvényjavaslat nem fordult meg a munkásbizottság előtt.

MOLL SEIDLITZ POR felülmulhatatlan **háziszer** mindama **gyomorbajoknál**, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszertárakban **MOLL** készitménye kérendő eredeti dobozokban 2 korona.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ Legjobb fájdalomcsillapitó bedörzsölés, csuz, köszvény és egyébb meghülési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombirt) üvegekben 1 korona 90 fillérért kapható. **MOLL** készitmény kérendő.

Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter: Egy tisztán inségi, segély-akció azt hiszem, talán még sem oly természetű dolog, amely egy szociálpolitikai vitának hátteréül szolgálhatna és amely tehát a munkásügyi-bizottság elé volna utasitandó. Hanem gondoskodni fogok arról, hogy annak a bizottságnak, amelynek működése igen hasznos lehet, legyen megfelelő tárgya: nevezetesen a balesetbiztositási, vagy a betegsegélyző-pénztárakra vonatkozó törvényjavaslatot a legnagyobb szivességgel fogom oda is vinni, mert hiszen azért állitotta fel a Ház azt a bizottságot, hogy szociálpolitikai szempontból világitsa meg az ilyen kérdéseket. (Helyeslés.) **Buzáth** t. képviselőtársamat tisztelettel kérem, sziveskedjék velem közölni az adatokat arra nézve, hogy hol kaptak inségmunkát idegenek.

Buzáth Ferenc: Beregmegyében!

Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter: Utána fogok járni és megfelelő intézkedéseket is fogok tenni arra nézve, hogy a mit az ország, mint inségmunkát megszavaz, az tényleg azon inségmunkára fordittassék is. (Helyeslés.)

A Ház ezután általánosságban és részleteiben elfogadta a törvényjavaslatot.

(A Ház szünete.)

Széll Kálmán miniszterelnök: Kérem a Házat, méltóztassék elhatározni, hogy a törvényjavaslat harmadszori olvasása a legközelebbi érdemleges ülésen történjék. (Helyeslés.) Méltóztassék elhatározni, hogy a legközelebbi, érdemleges ülés január 9-én legyen, amelynek napirendjét a mai napirend folytatása képezné. (Helyeslés a jobboldalon.) Arra kérném továbbá a t. képviselőházat, hogy amennyiben az előterjesztések megtételére, esetleg izenetek átvételére, de esetleg törvényjavaslatok előterjesztésére is — magam is akarok egy törvényjavaslatot előterjeszteni — szükségesnak mutatkoznék, méltóztassék a szünet alatt u. n, alaki üléseket, vagyis oly üléseket tartani, amelyeken a Ház semmiféle érdemleges munkát nem végez, hanem legfeljebb bizottsághoz való utasitást határoz el, és előterjesztéseket és jelentéseket vesz csupán át. E célra méltóztassék felhatalmazni a Ház t. elnökét, hogy ilyen ülések megtartására még ezen év utolsó napjainak egyikén, vagy a következő év legelső napjaiban, de inkább még ez évben a Házat összehivhassa. (Helyeslés.)

Elnök felhatalmazást kér ezután arra nézve, hogy a szünet alatt érdemleges ülést összehivhasson, továbbá, hogy ujév napján ő felségének a Ház jókivánságait teljesithesse. (Helyeslés.) A miniszterelnök előterjesztése értelmében a Ház legközelebbi ülését január 9-én fogja megtartani s annak napirendjére az inségmunkák törvényjavaslatának harmadszori olvasása, továbbá a bevándorlási törvényjavaslatok lesznek kitüzve. (Helyeslés.)

Következik a miniszterelnök válasza Szederkényi Nándornak

az olasz borvámklauzulára

vonatkozólag.

Széll Kálmán miniszterelnök: T. Ház! (Halljuk!) Szederkényi Nándor képviselő ur azt kérdezte tőlem, hogy vajjon az olasz borvámklauzula 1903. január 1-én tul is érvényben fog-e maradni. Ez volt a kérdésnek a lényege. Tulajdonképpen maga a kérdés precizebben van formulázva az interpellációban.

Nekem volt már szerencsém a t. Ház előtt ebben a borvámklauzula-kérdésben többször nyilatkozni. Már a nyáron elmondtam a t. Házban, hogy az olasz borvámklauzula fennállását és átvételét az uj szerződésbe a magyar gazdasági érdekeknek és különösen a bortermelés érdekeinek sulyos sérelme nélkül kizártnak tartom. (Általános, élénk helyeslés.) Magyarország oly sokat vesztett a mult évtizedekben azon csapások alatt, amelyek ránehezedtek bortermelésünkre, hogy a magyar bortermelő gazdaközönség és annak igen nagy és széles rétegekben elhelyezkedő munkásosztálya (Ugy van! Ugy van!) igen sulyosan érzi annak hatását, hogy nagy költséggel előállitott szőlőtelepeik és szőlőbirtokuk kellő jövedelmet nem hajt, még pedig igen sok oknál fogva, ugy, hogy nem szabad elmulasztani semmit, ami lehetővé teszi azt, hogy a magyar szőlőbirtokos sanyaru sorsán javitsunk és megélhetési módját biztositsuk. Nem kizárólag a borvámklauzula az oka, hiszen ez kétségtelen; igen sok ok van, ami a bortermelőknek ezen mostoha helyzetét előidézte. De az sem kérdés, hogy ez is egy ok a többi között. Azért már a nyáron voltam bátor kijelenteni a kormány nevében, hogy nem tartom helyesnek, nem tartom minden más coefficiens szempontjából, amelyektől a jövedelmezőség függ, hogy nagyon méltányosnak tartom és nem veheti a külföld rossz néven tőlünk, ha gazdasági érdekeinket, — hiszen Európában minden állam ezt cselekszi s mai napság mindeniknek tennie kell — gazdasági és termelési érdekeinket mi is védelmezzük ott, ahol azokat valóban sulyosan kárositanók, ha a mai védetien állapotot fenntartanók. (Általános helyeslés. Ugy van! Ugy van!) És azért az uj szerződéseknél gondoskodni fogunk, hogy ebben a kérdésben is, a bortermelők kérdésében, az ország elégséges védelmet, olyant nyerjen, amely védelemmel a ma fennálló szerződésben nem bir. (Helyeslés.) Szememre vetették, — nem igazságosan, hiszen megtörténik ez sokszor és nem is veszem mindig olyan komolyan...

Madarász József: Na, na!

Széll Kálmán miniszterelnök: ...hogy én a nyáron azt igértem volna...

Rákosi Viktor: De komolyan kell venni!

Széll Kálmán miniszterelnök: Kérem, mikor nem igaz, az illetőnek érdekében van, hogy ne vegyem komolyan. (Tetszés jobbfelől.) Ha igaz, akkor komolyan veszem. Tehát szememre vették, hogy nem tartom meg igéretemet, mert megigértem már a nyáron, hogy ez a borvámklauzula nem jön be az uj szerződésbe, hanem megszünik 1903-ban, és igy igéretem meg nem tartásával is vádoltatlam, holott ezt nem is igértem, csak azt, hogy uj szerződésbe bele nem megyünk, ami egészen más dolog. Konstatálni akartam ezt a különben mellékes körülményt. Attérek magára a kérdésre. Azt a kérdést, hogy mikor mondhatók vagy mondandók fel a szerződések, a fennálló szerződések szövege határozza meg. Általánosságban már voltam bátor fejtegetni és ma is rátérlem a Kossuth Ferenc t. barátomnak adott válaszomban arra, hogy nem kell minden szerződést januárig felmondani, sem a külföldnek, sem nekünk. Január 1-én tul bármikor mondatik fel az illető szerződés, mindig egyévi hatállyal fog birni, ez a szerződés szövege és igy a többi szerződések kérdésére vonatkozólag nem vagyok abban a helyzetben, hogy nyilatkozhassam arra nézve, mi történik január 1-én belül. Nem is látom az ország komoly érdekeit semmi által sem veszélyeztetve, (Mozgás a szélsőbaloldalon.) mert, ha ugy látnám, azokra vonatkozólag is preciz állásfoglaló nyilatkozatot tennék. Az olasz szerződés azonban bizonyos vonatkozásoknál fogva más szempont alá esik. És én ezt már egyszer kijelentettem a Házban és a pénzügyi bizottságban is. Ezen bizonyos más vonatkozásoknál fogva, amelyek az olasz szerződésnél a január 1-i terminus szerinti felmondást egészen más jelentőséggel ruházzák fel, mert annak elmulasztása nagyon nehéz következményekkel lenne egyéb tekintetben, az olasz szerződésre vonatkozólag, mondom, ezen okokból kétségkivül más eljárást vagyunk kénytelenek követni. És éppen ezért, nehogy a január 1-i terminus elmulasztassék és nehogy abból a szerződésből folyólag, egyéb vonatkozásoknál és következésekné fogva, bortermelésünk nemcsak lehetőségesnek, — mert különben az országnak ezen érdeke védelem nélkül maradna — hogy a borvámklauzula átmenjen az uj szerződésbe. (Helyeslés.) A termelés tekintetében annyira különbözők a viszonyok nálunk és másutt, jobb éghajlattal, más talajviszonyokkal és más munkásviszonyokkal biró országokban, a déli részekben, annyival mostohábbak a viszonyok nálunk az időjárás, a talaj és munkásviszonyok, hogy ezen helyzet nyomása alatt a kormány elhatározta, hogy január elsejével az olasz borvámklauzulát fel fogja mondani. (Általános helyeslés és éljenzés.) Erre az elhatározásra vonatkozólag jogaink lenn voltak tartva, amint ezt a nyáron és egyszer őszszel is kijelentem, szabad keze van teljesen az osztrák kormánynak is, a magyar kormánynak is, mert ezt a kérdést tisztáztuk magunk között, a felmondási joggal éltünk, a külügyminisztert éppen a magyar kormány nevében felkértem, aki a szerződést kellő módon Olaszországnak fel is fogja mondani. (Helyesiés.) Természetesen óhajtom és óhajtanunk kell hogy Olaszországgal annak idején az előirt törvényes előfeltételek mellett, a szerződési tárgyalások megindulhanak és szerződés létesüljön. Hiszem is és remélem és mi rajta leszünk, hogy mind amellett, hogy a borvámklauzulát mai állapotában fenntartani nem lehet — amint ezt belátja és kell, hogy belássa mindenki, — mindamellett, mondom, remélem, hogy Olaszországgal szerződési viszonyunk megszünni nem fog, amelyre én gazdasági és politikai tekintetből sulyt helyezek. (Élénk helyeslés.)

Ez válaszom. Kérem a t. Házat, méltóztassék azt tudomásul venni. (Általános, élénk helyeslés.)

Szederkényi Nándor kijelenti, hogy a választ tudomásul veszi.

A Ház egyhangulag tudomásul vette a választ. (Zajos éljenzés.)

Elnök az ülést 10 percre felfüggeszti.

Szünet után.

Interpellációk.

Rákosi Viktor utal arra, hogy Krieghammer elmenését nem kisérte a nemzet rokonszenve, kivánesi azonban, miért bukott meg? Kikkel volt baja? Mi az oka, hogy Krieghammer közös hadügyminiszter ur csak most adta be lemondását, holott a magyar nemzetnek a közös katonaságra vonatkozó kivánságaival szemben tanusitott merev ellenállása, a magyar nemzet legszentebb érzelmeit sértő ténykedései miatt ennek már régen be kellett volna következnie? Magaviselete dacára, évekig egy közösnek nevezett, igen fontos hivatalban maradhatván, jogosult részünkről az a kérdés, hogy utódja, Pitreich közöshadügyminiszter ur vajjon ugyanazon nyomokon fog-e haladni, mint Krieghammer ur? Van-e arra kilátás, hogy a nemzet jogainak tiszteletbentartása és érzékenységének respektálása tekintetében, ami a közös hadseregre is elsőrendü érdek, más uton fog haladni, mint báró Krieghammer? Tudja-e az uj hadügyminiszter ur, hogy Magyarországon a hivatalos nyelv a magyar és hajlandó-e intézkedni, hogy a hadsereg azt Magyarország hatóságaival való minden érintkezésében respektálja az egész vonalon. Ezzel kapcsolatban kivánunk azirant is felvilágositást, tud-e Pitreich ur magyarul s ha nem, mennyi idő alatt fog megtanulni?

Széll Kálmán miniszterelnök: Amit erre nézve jogosan kérdezni lehet és amit alaposan mondani lehet, azt én már ma megmondottam, válaszolva Holló Lajos t. képviselőtársam hozzám intézett kérdésére. Ezen kérdésnek ilyetén formán való kibővitése és fölcicomázása, már a t. képviselő ur gusztusa szerint való felcicomázása, engem nem indit arra, hogy mást mondjak, vagy bővebben nyilatkozzam, mint ahogy már tettem. Nem is tartom helyénvalónak azokat, amiket a t. képviselő ur érvelésében felhoz, az komoly interpelláció tárgyát még sem képezheti, hogy mondjam meg, ki tette el a hadügyminisztert láb alól! Nem szabad igy beszélni komoly kérdésekről. (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon.) A feltevése sem alapos. Krieghammer bárónak igen nagy érdemei vannak a hadsereg körül, én mellette tanuskodhatom, mert nemcsak jelenlegi hivatalos minőségemben voltam vele érintkezésben még esztendő óta, de érintkezésben voltam hosszu időkön át annak előtte, mint a delegációnak a Ház által kiküldött tagja, mint a hadügyi albizottság és mint a delegáció elnöke. Igazságtalanul vádolja meg őt a t. képviselő ur; az ő egyenes, nyilt természetével, korrekt fellépésával teljesen beilleszkedett alkotmányos állásának felelősségébe és kötelességeibe és nem viseltetett soha azon érzelmekkel Magyarország iránt, amelyeket most ráfog a t. képviselő ur, nem viseltetett sem megvétessel az ország érdekei iránt, sem az ország jogainak kigunyolásával, azt egyenesen tagadom, azt mondani is képtelenség, sem pedig ellenséges érzelmekkel, amelyeket neki imputálni méltóztatott. (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon.)

Rákosi Viktor: Nem is velünk szemben, hanem a követeléseinkkel szemben.

Széll Kálmán miniszterelnök: A követeléseivel? Azok csak annyiban érvényesülhetnek mindig, amennyiben a két minisztérium azokhoz hozzájárult és azokat a törvényhozás, illetőleg annak kiküldött testülete, a delegáció megszavazta. A felelősségben osztoztunk vele mi, a kormány, a törvényhozás és a delegáció. Hát akkor aztán ilyen kifakadásokat felhozni és a kigunyolásnak, a megvádolásnak és a rátogásnak ilyen skálájával élni: nem szabad. Ezt visszautasitom. Ez nem helyénvaló dolog! (Élénk helyeslés a jobboldalon.) Igy ebben a kérdésben nem mondhatok egyebet, mint amit feleltem, nevezetesen, hogy a kinevezés a korona joga. Ő felségét s törvényesen, az alkotmány keretében és annak megtartásával, amint a korona soha semmit másképp nem is cselekszik semmi dologban sem, történt meg ez a kinevezés is. Ezeket a kérdéseket ezzel én elintézetteknek tekintem, mert hogy Pitreich lovagnak mi lesz a fellogása egyik vagy másik kérdésben, azt, bocsánatot kérek, ma tudakolni és erről disszertálni talán még sem helyénvaló dolog. Neki, mint alkotmányos miniszternek, a törvény fogja állását megszabni, az szabja meg az ő felelősségét, az szabja meg az ő agendáit és ahhoz fogja ő magát tartani: erről én feleltem. (Helyeslés jobbfelől.) mert ha nem tartana magát azokhoz, amit nem szabad, de nem is lehet feltenni róla, akiről én tudom, — mert ismerem őt is müködésében, — hogy minden tekintetben törvénytisztelő ember és előkelő, nagy, sőt mondhatom, dicső tettekkel is bővelkedő tagja a hadseregnek; ő tehát a törvény szerint fog eljárni; és ha nem, meg van a törvényben a felelősségnek minden fóruma irva, delegáció, képviselőház, hogy feleletre lehessen vonni. Ez a válaszom, méltóztassék tudomásul venni. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Rákosi Viktor: A miniszterelnök nemes munkát végzett, midőn a lenyugvó napot dicsőitette. De arra nem felelt, hogy Pitreich tud-e magyarul, vagy szándékozik-e megtanulni.

A Ház többsége tudomásul vette a választ.

A törvényhatósági bizottságok kiegészitése.

Bedőházy János a következő interpellációt terjeszti elő: Van-e tudomása a t. belügyminiszter urnak, hogy az 1886-ik évi XXI-ik törvénycikk 24-ik §-a értelmében való kiegészitése a törvényhatósági bizottságoknak több törvényhatóságban, igy Marosvásárhely sz. kir. város törvényhatóságánál is még a jelen évben sem történt meg, holott ez már az 1900-ik évi népszámlálást követő második év? Van-e tudomása arról, hogy a kiegészités belügyminiszteri rendelettel akadályoztatott meg? Szándékozik-e intézkedni az ilynemü rendelet felfüggesztésével a törvény értelmében való szigoru eljárást illetőleg, hogy a bizottság annak megfelelőleg egészittessék ki?

Széll Kálmán miniszterelnök: Már egyszer voltam bátor a Házban kijelenteni, hogy az ügy érdekében állana és helyesen tennék a képviselő urak, ha valami adminisztrációnális kérdésben interpellálnak, hogy legalább mondanák meg előre csak egy órával is, hogy miről akarnak interpellálni. Az, amit a t. képviselő ur beirt az interpellációs könyvbe, hogy az 1886. évi XXXI. törvénycikk egy szakaszát illetőleg, olyan általános természetü, hogy nem tudja az ember, elvi kérdésről van-e szó, vagy valami konkrét kérdésről. Nem tudom abból, hogy Marosvásárhelyt érdeklőleg interpellál-e; mert azt tudom, hogy ezen város egyik kerületét képviseli a képviselő ur, de hogy tulajdonképpen az ottani állapotot tárgyalja-e az ő interpellációja, nem tudom. És igy nem tudhattam, hogy a képviselő ur erről akart-e kérdezni; különben felhozattam volna az aktát ide, hogy tanuságot tegyek arról, hogy miképpen igyekeztem eljárni. Nem lévén az akta nálam, erről most nem szólhatok; csak általánosságban azt jelentem ki, hogy ezt a kérdést nem lehet tisztán Marosvásárhelyre ap-

plikálni izolálva, mert a törvény egész általánosságban és a maga generalitásában minden egyes törvényhatóságra nézve kimondja, hogy a népszámlálás eredményeihez képest 10 évről 10 évre állapittassék meg a törvényhatósági tagok száma, amely törvény alapján, hogy hány bizottsági tag illet meg egy törvényhatóságot, hogy t. i. 500 lélek után egy bizottsági tag a maximum, arra nézve biztositom a t. képviselő urat, hogy Marosvásárhely tekintetében külön nem fogok eljárni, hanem uniformisan fogok eljárni és el fogok járni, megfontolva a törvénynek értelmét és célját egyenletesen, minden várost illetőleg. A törvény — és erről meggyőződhetik a t. képviselő ur is — bizonyos mértékig hézagos; ezt első olvasásra látni lehet. Mert kimondja ugyan a törvény, hogy a népszámlálás eredményei alapján állapittassék meg 10 évről 10 évre a törvényhatósági tagok száma, de hogy mi történjék, mikor történjék és hogy történjék, ezt nem mondja; mert csak a számnak megállapitásáról beszél. Mondom, nem nyilatkozhatom a kérdésről in concreto, csak annyit mondhatok, hogy egyforma mértékkel fogok mérni Marosvásárhelyre nézve is, mint minden más municipiumra nézve, amint ezt a törvény célozza. Sziveskedjék a t. képviselő ur ezt tudomásul venni; mert, gondolom, ez az egyedüli helyes szempont és igy fogok csak igazságosan eljárni az egész országra nézve. Kérem a t. Házat, méltóztassék válaszomat tudomásul venni. (Helyeslés a jobboldalon.)

A Ház tudomásul vette a választ.

(A torjai tagositás.)

Ráth Endre a következő interpellációt terjeszti be: Van-e tudomása a t. belügyminiszter urnak arról, hogy Háromszék-vármegye alispánjának és közigazgatási bizottságának egybehangzó határozatai azt rendelí el, hogy a torjai (jelenleg „altorja") tagositás folytán kézdivásárhelyi birtokosoknak Torja határában jutott birtoktestek Kézdivásárhelyhez csatolandók? Van-e tudomása a t. miniszter urnak arról, hogy e két egybehangzó határozat ellen Torja község közönsége felülvizsgálati kérvényt nyujtott be a t. miniszter urhoz azzal a megokolással, hogy az átcsatolás esetén jelentékenyen veszélyeztethetik? Van-e tudomása a t. miniszter urnak arról, hogy ennek bizonyitására Háromszék vármegye közönsége révén a belügyminisztérium Torja községet többizben felhivta s az — dacára a miniszteri rendeleteknek — a szükséges adatokat máig sem terjesztette fel? Tekintettel azon körülményre, hogy ezen átcsatolás Kézdi-Vásárhely jövő fejlődésére ugy anyagilag, mint erkölcsi tekintetben igen nagy befolyással lenne, — szándékozik-e a t. belügyminiszter ur legfőbb felügyeleti jogából kifolyólag nevezett hatóságokat sürgősen utasitani, hogy rendeletei értelmében a szükséges adatokat haladéktalanul terjesszék föl, hogy ez évek óta szándékosan és mesterségesen huzott ügy mielőbb befejezést nyerhessen?

Széll Kálmán miniszterelnök: Kissé komplikáltak ezek a kérdések és ezuttal tisztán helyiérdekü adminisztrációnális ügyről van szó és ezért érdemileg nem válaszolhatok a kérdésre, de gondolom, a t. képviselő ur megtevén interpellációját a Házban, érdemileg megmotiválván mind a négy kérdésének a tartalmát, talán belenyugszik abba, hogy én a kérdést érdemileg a fennálló törvények és a helyi érdekek és viszonyok igazságos elbirálása alapján fogom elintézni. Azután sem mondhatnék egyebet; legfeljebb elbeszélhetném, hogy miből állott az elintézés. Ha a t. képviselőház akarja és a képviselő ur ragaszkodik hozzá, hogy másik, meritorialis választ adjak, szivesen megteszem, de ma részletes választ nem adhatok. De ha megnyugszik a t. képviselő ur abban, hogy alaposan megvizsgálom és megbirálom az ügyet a fennálló törvények szerint és hogy az adott viszonyok gondos, lelkiismeretes mérlegelése alapján fogok eljárni, akkor kérem válaszom tudomásulvételét. A közfigyelmet a t. képviselő ur az interpellációval fölkeltette és igy a célját érte. (Helyeslés.)

A Ház tudomásul vette a választ.

(A M. A. V. szállitásai.)

Szederkényi Nándor a következő interpellációt terjesztette be: Van-e tudomása a pénzügyminiszter urnak arról, hogy a kereskedelemügyi miniszter vezetése alatt álló állami vasuton szállitott, Budapestre magánfélnek szóló sertéshus-szállitmányt, ha az tiz kilónál több, az állami pénzügyőrök a fogyasztási adóvonalon át nem eresztik, azon a cimen, hogy tiz kilónál többet tevő szállitmány tilos szállitmány? A pénzügyminiszter ur mi jogon és alapon adott ki az állami pénzügyőröknek ily tiltó rendeletet? Van-e tudomása a kereskedelemügyi miniszter urnak a pénzügyminiszter e tiltó rendeletéről? S ha van miért nem intézkedik, hogy a főváros területére ekként tilosnak jelzett szállitmányok a feladásnál ne jöjjenek forgalomba, hogy igy a felek legalább a jóhiszeműleg feladott vasuti szállitási díjjal ne károsittassanak?

Az interpellációt kiadták a kereskedelemügyi és pénzügyminiszternek.

A jegyzőkönyv hitelesitése után **elnök** boldog ünnepeket kivánva a képviselőház tagjainak (Felkiáltások: Éljen az elnök!), bezárja az ülést.

— **BUDAPESTI NAPLO. December 15-én** uj előfizetés nyilt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

BELFÖLD

A kiegyezés. *Széll* Kálmán miniszterelnök ma Bécsbe utazott és a király még a holnapi nap folyamán kihallgatáson fogadja. A miniszterelnökkel Bécsbe ment *Lukács* László pénzügyminiszter is. A *Neue Freie Presse* mai esti számában az osztrák minisztérválságról elterjedt hirekkel foglalkozva, a következőket irja:

> A magyar parlamentben ma a kormányelnökhöz kérdést intéztek, mily alapja van az osztrák kormányválságról elterjedt hirnek. Erre a mi információnk a következő: *Az a hir, hogy Ausztriában ministerválság van, teljesen alaptalan.* Sőt jól informált körökből azt az értesitést nyerjük, hogy a kiegyezés valószinüleg már a jövő hét elején létre fog jönni, a nélkül, hogy akár formális ministerválság következzék be és a nélkül, hogy a korona közbelépése a kiegyezés perfektuálásához szükségessé válnék.

Bécsi tudósitónk telefonon azt jelenti, hogy a *Neues Wiener Tagblatt* holnapi közlése szerint a kiegyezés kérdésében holnap fog a döntés bekövetkezni. E pillanatban csak egynémely pénzügypolitikai, illetőleg állampolitikai nehézség leküzdéséről van szó.

Krieghammer és utódja. A hadsereg rendeleti közlönye a következő királyi kéziratot közli:

Kedves báró *Krieghammer* lovassági tábornok! Már több mint egy éve és legutóbb is ismételve azt a kérelmet terjesztette elém, hogy alkalmas pillanatban mentsem fel hivatalának nehéz terhe alól. Több mint 53 éve szolgálva ténylegesen hadseregemben és kilenc év óta vezetve az oly nagy felelősséggel járó hadügyi kormányzatot, jogot szerzett arra a kiméletre, amelyre ily magas korban az egészség fenntartásának szüksége van. A midőn tehát nyugdijazás iránt való kérelmét kegyelmesen teljesitem, hálával emlékezem meg békében és háboruban egyaránt tanusitott kitünő szolgálatairól. Őszintén kivánom, hogy a rájok való visszapillantás épp ugy elégtételül szolgáljon önnek, mint az, hogy ujra kifejezem megelégedésemet és biztositom állandó jóindulatomról.

Bécs, 1902. december 17.

FERENC JÓZSEF, s. k.

Goluchowski s. k.

Egy másik kézirattal ő felsége *Fitzich* altábornagyot nevezi ki közös hadügyminiszterré.

A hadsereg rendeleti közlönye közli továbbá, hogy ő felsége *Schönaich* Ferenc altábornagyot, a közös hadügyminisztérium osztályfőnökét eddigi állásában tett kitünő szolgálatai elismerése mellett a 9. hadtest parancsnokává és parancsnokló tábornokká nevezte ki.

Az olasz kereskedelmi szerződés felmondása. A *N. Fr. Pr.* mai számában kétségtelennek mondja azt, hogy az osztrák-magyar monarkia részéről *már felmondták* az Olaszországgal kötött kereskedelmi szerződést.

A polgári perrendtartás. A *képviselőház igazságügyi-bizottsága* tegnap tartott ülésén *Hódossy* Imre elnöklete alatt folytatta a *polgári perrendtartás* tárgyalását.

A perbehivásról és az elődöntésről szóló 90—94. §-okat változtatás nélkül elfogadta a bizottság. A meghatalmazottakról és ügyvédekről szóló IV. fejezet czimével *Szivák* Imre azt az inditványt teszi, hogy az ügyvédség különállásának megfelelő kitüntetése végett a meghatalmazottakról is külön és az ügyvédekről is külön fejezet rendelkezzék. *Mohay* Sándor államtitkár, *Mandel* Pál és *Berndth* Béla felszólalása után a bizottság az államtitkár inditványa értelmében ennek a kérdésnek eldöntését a IV. fejezet tárgyalásának befejezéséig függőben hagyta.

Szivák Imre kéri, hogy a 95. §-t a bizottság csak a karácsonyi szünet után tárgyalja, mert ma azt ugy sem lehet befejezni, a megszakitás pedig nem állana az ügy érdekében. Az ügyvédi képviselet kérdéséhez ezért most csak általánosságban szól hozzá, fenntartván a jogot, hogy a 95. §. tárgyalásakor részletesebben nyilatkozzék. Abból indul ki, hogy a sommás eljárásról szóló törvénynyel szemben ez a javaslat az ügyvédi képviseletet a mostaninál sokkal szükebb körre szoritotta és a nem ügyvéd meghatalmazottak képviseleti jogát tetemesen kitágitotta. Azokat a nagy sérelmekel, amelyekkel a javaslat az ügyvédi karra nézve jár, ezuttal nem kivánja tüzetesen részletezni. Kiemeli most, hogy az ügyvédi képviselet az, amely az egész javaslatban a legerősebben érinti az egész ország ügyvédségének anyagi helyzetét.

Plósz Sándor igazságügyminiszter nem ellenzi, hogy a bizottság, ha jónak találja, a 95. §. tárgyalását a szünet utáni időre halaszsza. Szivákkal szemben ő is csak általánosságban hangsulyozza, hogy éppen a budapesti ügyvédi kamara volt az, amely a javaslatnak 1893. évi tervezetére tett véleményes jelentésében az 1893: XVIII. törvénycikk 7. §-ának felvételét kivánta. O ezt a kivánságot teljesitette és a javaslat 95. §-ába a sommás törvénynek 7. §-át nagyon csekély változással átvette. A legnagyobb tárgyilagossággal fogja ezt a kérdést is megfontolni és a javaslat ellenében felmerülő érvek meggyőző ereje elől nem fog elzárkózni, de hangsulyozza, hogy itt csak az alapos érvek lehetnek döntők. A zugirászatnak a legszigorubb intézkedésekkel elejét kivánja venni. Ez a kérdés azonban különösen azért, mert a zugirászat ellen nemcsak a polgári peres, hanem a büntető peres eljárásban, de különösen a peren kivüli ügyekben is szükséges rendelkezni, nem a polgári perrendtartásba, hanem az életbeléptetési törvénybe tartozik. Az életbeléptetési törvény tervezetébe fel is vett ebben az irányban szigoru intézkedéseket. Általában a javaslatnak járásbirósági eljárása ugy van megalkotva, hogy ügyvédi kényszer nélkül is megállhat. Ezekben az apróbb ügyekben és egyszerübb eljárási formák mellett a biró nem ügyvéddel is tisztáznia a per adatait és igy nagyon is megiontolandó, ha a járásbirósági eljárás körén belül egyes ügyekben ügyvédi kényszert hozzunk be. Nevezetesen a váltóperekben ma ugy áll a dolog, hogy az áperes kifogását ügyvédi kényszer nélkül nyujthatja be a birósságál, holott ez a kifogás ma alapja a pernek, annak tényállitásait a fél többé nem változtathatja és igy az ott elkövetett hiba reá nézve végzetessé válik. A javaslat szerint azonban a fél a tárgyalás folyamán is adhat elő uj tényállitásokat és igy a kifogásnak megszerkesztése nem bir akkora fontossággal, következésként erre az ügyvédi kényszernek behozatala kevésbé indokolt. Mindenesetre azonban meg kell a dolgot gondolni és ugy találja, hogy a felhozott kifogások nem olyanok, hogy a javaslat kardinális alapelveibe ütköznének. Az ügyvédi kar aggodalmait e részben tulzottaknak tartja. Ma is azoknak a pereknek, amelyekben nincs ügyvédi kényszer, mintegy 90%-a ügyvédi képviselet mellett folyik le, és azt hiszi, hogy a javaslat törvénynyé válta esetében az ügyvédi kényszer kiterjesztése nélkül nem fog az az arány változni.

Ezek után a bizottság a tárgyalás folytatását a képviselőház karácsonyi szünetére való tekintettel január hó elejére halasztotta, amelynek napjáról az elnök külön értesitést fog kiadni.

A parlamenti szünet. *A képviselőház* legközelebbi érdemleges ülése a karácsonyi szünet után január 9-én lesz. Napirenden lesznek a mai ülésre kitüzött, de még le nem tárgyalt törvényjavaslatok. Kedden, e hó 23-án déli 12 órakor formális ülés lesz, előterjesztések megtétele és a főrendiház üzeneteinek átvétele végett.

A főrendiház hétfőn délelőtt 11 órakor tart ülést. Napirenden lesz egyéb csekély jelentőségü dolgok mellett az indemnity-javaslat és a magyar-horvát pénzügyi egyezmény meghosszabbitásáról szóló törvényjavaslatot.

KÜLFÖLD

Az orosz külügyminiszter utja. *Lambsdorff* orosz hadügyminiszter e hó 24-én este Lembergen és Budapesten át Belgrádba érkezik. A szerb fővárosban az orosz követségen fog lakni és 25-én reggel külön udvari vonaton *Carikov* belgrádi orosz követtel a királyi párhoz Nisbe utazik és onnan még ugyanazon a napon este Szófiába megy, ahová december 26-án reggel érkezik; itt marad 27-ig, amikor megszakitás nélkül folytatja utazását Bécsig.

A *Perseveranza*, mely tudvalevőleg *Prinetti* olasz külügyminiszter organuma, gróf Lambsdorff bécsi utazásához azt a megjegyzést fűzi, hogy a látogatás célja nem tisztán a Balkán szülött állapotának megtéritése, hanem hogy *gazdasági megegyezést hozzon létre az osztrák-magyar monarkia és Oroszország között. Erre a közeledésre az uj német vámtarifa által teremtett helyzet kényszeriti a két birodalmat.*

A *Journal des Débats* a külügyminiszter látogatását szintén nagyfontosságu eseménynek tekinti.

Szófia, december 20.

A macedon-bizottság memorandumot dolgozott ki, amelyben sürgeti a régóta halogatott reformokat. A memorandumot gróf *Lambsdorff* külügyminiszternek Szófiában fogják átnyujtani.

Szófia, december 20.

A *macedonok* nagy ovációkkal készülnek fogadni gróf Lambsdorff orosz külügyminisztert.

„Az ifjur."

Budapest, december 20.

A fiatal német trónörökös érzelmei most mennek át a Sturm und Drang periódusón. Még félig gyermekifju, félig legény, szorgalmasan tanul, kommersekben is résztvesz s kezd érdeklődni a kort mozgató nagy kérdések iránt is. Ebben azonban még erősen az atyjának szuggesztiója alatt áll, mert jó fiu, de főleg, mert még nincs önálló véleménye bizonyos nagy dolgokról, például a szociáldemokráciáról, melyet az ördög művének tart. A napokban Oelsbe ment, hol a városka munkásai nagy ovációkban részesitették, részint őszintén, részint annak a hatása alatt, hogy a boroszlói ovációzó munkások vezetőjének gyémánt-melltüt küldött a császár. A trónörökös felelt valami közhelyet, de hazaérve, meggondolta a dolgot s a következő levelet küldte a munkásoknak.:

Oels *városom* munkásainak!

Őszinte örömömre szolgált látnom, hogy a kedves Oels *„városomnak"* munkásai ahhoz a mozgalomhoz csatlakoztak, amelyik ma egész Németországot áthatja. Ezzel bebizonyitottátok, hogy közöttetek és azok között a *nyomorultak* között, akik egy német embert becsületében meg mertek bántani, sem most, sem pedig a jövőben semmi közösség nincsen és nem is lesz, és hogy bazátokhoz és császárotokhoz hüséggel vagytok. Ennek én annál is inkább örülök, mivel együvétartozónak érzem magam e kedves város lakosságával. Ő felsége a császár, az én szeretett atyám, akinek én jelentést tettem arról a hüségi érzelemről, amelyet nekem a ti nevetekben szónokotok fogadott, e felett örömteljes elégtételt érzett, nekem pedig örökké feledhetetlen lesz ez a nap.

Oelsi kastély, 1902. december 16.

Vilmos, trónörökös.

A *Vorwärts* ezt a levelet természetesen a tollára tüzte, különösen a *nyomorult* (Elende) kifejezés miatt. Cikket irt az esetről, többi közt a következőket mondván:

A trónörökös aligha használta a „nyomorult" kifejezést, mert nyilván jól tudja, hogy ő, nem ugy, mint az atyja, felelős minden szaváért és minden szerkesztő becsületsértés miatt *pörbefoghatja.* Velünk szemben a trónörökösnek nagyon könnyü a helyzete, mert a *Vorwärts* csak szellemi eszközökkel küzd.

A Wolff-ügynökség ugy igazitotta helyre a dolgott, hogy a trónörökös nem azt mondta *Elende,* hanem *Elemente,* később azonban visszaszivta, s elismerte, hogy mégis csak a nyomorult szót használta.

A *Vorwärts* ehhez a következő megjegyzést füzi:

Akármit mondott is rólunk az *ifjur,* még ha nyomorultaknak mondott is bennünket, mi nem törődünk vele s nem sietünk e miatt a bírósághoz.

Akció Venezuela ellen.

Budapest, december 20.

A venezuelai konfliktust valahogy majd csak elintézik. A szövetségesek a Venezuela hajóit mind elszedték, az ellenfelet megpuhitották, elannyira, hogy ez mégis csak lemond a végsőig való harcról s beleegyezik abba, hogy választott bíróság döntsön a pörös kérdésben.

Az egész akcionak az a legérdekesebb melléktermeke, hogy az Egyesült-Államokban mindjobban fokozódik az ellenszenv Németország ellen, ugy hogy Henrik herceg látogatásának utolsó hatása is elenyészett. Az ellenszenv nemcsak az amerikai népnél, de a vezérlő körökben is igen nagy. *Feller* szenátor azt mondta minap a szenátusban, hogy az angol-német eljárás máris fenyegeti Amerikát. Amit ők müvelnek, az már háboru, háborut pedig Amerika meg nem türhet a szomszédságában. *Hoar* szenátor szerint a Monroe-elv nincs megsértve, attól tart azonban, hogy a szövetségesek megsértik. *Stewart* szenátor azt mondta, hogy az európai féltékenység előbb-utóbb szövetséggé fog fejlődni Amerika ellen, azért az Uniónak nincs sürgősebb dolga, mint *hatalmas flottát teremteni.*

Az amerikai sajtó izgatásainak kizárólag az a célja, hogy *a német kormányt a Monroe-tan formális elismerésére kényszeritsék,* a venezuelai konfliktus alkalmából. Jellemző a *Daily Telegraph*nak az a washingtoni távirata, mely szerint Anglia nagyon veszedelmes játékot üz, ha a közte és az Unió közt lévő bizalmat a Németországgal való szövetséggel lerontja. Anglia tudniillik a Monroe-tant régen elfogadta, Németország azonban még mindig nyilt kérdésnek tekinti. Amerikai államférfiak szerint a helyzet veszedelmessége abban van, ha Anglia „néhány rongyos adósság behajtása miatt" Németországgal szövetkezik.

Egy berlini lapnak a következőket táviták Newyorkból:

Itt nagy az izgatottság. Az összes sajtó Németországot teszi a mostani helyzetért felelőssé. Minden lap rendkivül hevesen támadja Németországot, mig Angliát *dicséri.*

A *Nordd. Allg. Zeitung* erre a következőket feleli:

Hasonló táviratokat tartalmaznak az angol lapok is. Ha ezek a tudósitások az Egyesült-Államok hangulatát csak megközelitőleg is adják vissza, akkor őszintén sajnáljuk, hogy az amerikai sajtó annyira hozzáférhető teljesen alaptalan gyanusitások számára. Az Egyesült-Államok kormányát már régen értesitették, hogy Németország Venezuelában nem akar mást, mint kártérítésre való jogos igények kielégitését. A dolgok további fejleményei be fogják bizonyitani, hogy kormányunknak szándékai ezen nem mennek tul s távol állanak minden kalandos hátsógondolatoktól.

A *választott bíróság* ügyére vonatkozólag Londonból a következőket táviják a Neue Freie Pressének:

New-Yorkban ma hivatalosan közzéteszik, hogy a külügyi hivatal megkapta Angliának, Németországnak és Olaszországnak válaszát a választott bíróságra vonatkozó javaslatra. A három hatalom elvben elismeri a választott bíróság helyességét, *de azt hiszi, hogy többféle körülménynél fogva ennek a jelen esetben való alkalmazása nem célszerü.* A hatalmak kitogásainak természetét a közönség még nem tudja. A kabinet most tárgyalja a válaszokat, s azon igyekszik, hogy Castrót bizonyos föltételek elfogadására, Angol- és Németországot pedig bizonyos engedmények megadására birja. Olaszország mindenesetre magáévá teszi társainak a döntését.

Caracasból azt irják, hogy néhány nagykereskedő és több elsőrangu cégnek a képviselői gyülést tartottak és kijelentették, hogy *készek a kormánynak pénzt kölcsönözni* az angol és német követelések kiegyenlitésére. A *Daily Mail* szerint a *Seligmann*-cég előteremti a pénzt, hogy a venezuelai kormány uj kötvénykibocsátással rendezhesse tartozásait. Ez a hir részben megerősitésre talál. Más pénzemberek is buzgólkodnak ebben az ügyben. A *blokádot a szokásos korlátozásokkal holnap kezdődő érvénnyel kihirdették.*

London, december 20.

A *Reuter*-ügynökség értesülése szerint a venezuelai kikötők blokádját nem fogják előbb megszüntetni, mig a venezuelai kormány hajlandónak nem mutatkozik, hogy oly őszinteséggel jár el, mely egyedül elégitheti ki a hatalmakat és még a végleges elintézést az esetnek megfelelő óvintézkedések mellett el nem intézték.

HIREK

Budapest, december 20.

— **Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.**

— **Beteg főherceg.** *Innsbruck*ból jelentik, hogy *Jenő* főherceg influenzában megbetegedett.

— **Dr. Kohl Medárd Rómában.** Dr. *Kohl* Medárd püspök ma délután dr. *Nemes* Antal budavári apátplébanos társaságában Budapestről többheti tartózkodásra Rómába utazott. Dr. Kohl Medárd püspök ezuttal is *Vaszary* Kolos biboros hercegprimás ujévi üdvözletét fogja tolmácsolni a pápánál. E hónap 27-én Kohl Medárd püspökké szentelésének évfordulója alkalmából ünnepi misét mond a Szent Márton-templomban, ugyanabban, ahol őt püspökké szentelték.

— **A cár Svengalija.** A cár háziorvosa, dr. Hirsch — mint Odesszából jelentik — megcáfolta azokat a híreket, amelyek az utóbbi időben a cár spiritisztikus hajlamairól az európai sajtót bejárták. Philippet a cár egyenes parancsára hivták a pétervári udvarba, még pedig azon egyszerü okból, mert a cárné meg akarta tőle tudni, vajjon születendő gyermeke fiu lesz-e vagy lány. Nem áll meg a német sajtó azon állitása sem, hogy Philippe a cárra elhatározó befolyást gyakorolt volna. A cár csak kedélyességből engedi meg az ügyes spiritisztának, hogy az udvart fantasztikus mutatványaival mulattassa. Ő maga mindig nevetett Philippe előadásai alatt. Hogy egyik-másik nagyhercegnő meg nem magyarázható babonaságánál fogva komolyan vette a szellemidéző mutatványait, abból még nem lehet a cár elfogultságára következtetni. Amikor egy alkalommal Miklós cárt a róla keringő pletykákra figyelmeztették, igy válaszolt:

— Ha idegen időzik egy uralkodó udvarában, elkerülhetetlenek az ilyen terelerék, ahhoz azonban senkinek semmi köze sincsen, hogy én hogyan s miképpen szórakozom.

— **Jókai Mór a következő sorokat intézte a *Budapesti Napló* szerkesztőjéhez:**

Napilapjainknak legérdekesebb rovata ezidőszerint az *időjárás* hivatalos kimutatása. S ez, ami teljesen megbizhatatlan. Tegnapelőtt s tegnap is *Budapestről* 4 fok minuszt (fagyot) jelez a rovat, holott a hévmérő 5 fok pluszt (meleget) mutat s minden laikus szem láthatja, hogy a hó városszerte elolvadt. S ez a tévedés állandó e rovatban. Volt olyan nap, amelyen Nizza 0-sal volt jelezve s ugyanakkor az északi tengerek melletti városok 8 fok melegben sütkéreztek. Valahol hibának kell lenni: vagy az eredeti tudósitási pontokon, vagy itt a központi meteorologiai hivatalban, vagy a szerkesztőségekben. Kérlek benneteket, nézzetek utána a fogyatkozásnak. Közöljétek e panaszkodásomat.

Dr. Jókai Mór.

— **A szegény egyetemi hallgatók dolga.** Ma délelőtt szakadatlanul folyt az egyetemen az utólagos beiratkozás, sok szegény diák van azonban, aki mára se tudta megszerezni a beiratás díját. Ezeknek nagy örömöt szerzeti az a hir, hogy egy Brüll nevü földbirtokos ezerhatszáz koronát ajánlott föl a rektornak a legszegényebb iíjak tandijának fedezésére. Oly nagy a tolongás a kvesztura helyisége előtt, hogy a beirást nem fejezhették be. A rektor e miatt megengedte, hogy holnap, vasárnap és hétfőn folytassák a beirást, s igy azok, akik eddig nem iratkozhattak be, e hónap 21-én és 22-én megtehetik. Az iíjak közül mintegy hetvenen, akik tandijukat nem fizették még le, a rektor elé akartak járulni, de nem kaphattak kihallgatást mivel délben doktoravatás volt. Azoknak az egyetemi iíjaknak száma, akik tandijukat eddig nem fizették meg, mintegy kétszázra tehető.

— **A hirlapirók nyugdijintézete.** Dr. *Falk* Miksa országgyülési képviselőhöz, mint a Magyarországi Hirlapirók Nyugdijintézete elnökéhez, *Vancsó* Gyula a következő levelet intézte:

Méltóságos elnök ur! A Valentiny János-féle képeknek a Váci-utcában történt kiállitása alkalmával az eladásból és a belépti jegyekből befolyt 10.287 korona, ezzel szemben a kiadások a mellékelt kimutatás alapján 959 korona 60 fillérre rugtak és igy tiszta jövedelemként maradt 9327 korona 40 fillér, melynek a hirlapirói nyugdijalap részére járó 5%-a 466 korona 37 fillér. Ezt az összeget külön postautalványon küldöm, kérve, hogy annak vételét egyszerü levélben elismerni sziveskedjék. A mellékelt kimutatásnak okmányai nálam mindenkor betekinthetők és az elnökség megbizottjának azt szivesen elő fogom mutatni. Ki is kiváló tisztelettel maradtam

Budapesten, 1902. december 19-én.

Vancsó Gyula.

A *Magyarországi Hirlapirók Nyugdijintézete* alapja javára ujabban a következő egyesületek szavaztak meg évi támogatást: Terézvárosi Kaszinó és Magyar Hajózási Egyesület 100—100 K., Fővárosi Iparosok Köre, Magyar Vasuti és Hajózási Klub 50—50 K., Magyar Gazdasszonyok Országos Egyesülete 30 K., Kereskedelmi Segélyegylet 25 K., Magyar Aruügynökök Központi Egyesülete és Gyermekbarát-Egyesület 20—20 K., Budapesti Posta és Távirdatisztviselők Sportegyesülete a jövő évi footballmérkőzései nettobevételének tiz százalékát.

— **Szabadka uj polgármestere.** Szabadka város törvényhatósági bizottsága ma tartotta meg tisztujitó közgyülését. *Polgármesterré* 176 szavazattal *Biró* Károly ügyvédet választották meg Petrich Mihály helyettes polgármester 127 szavazatával szemben. *Mamusics* Lázár leiüggesztett polgármester egyetlen egy szavazatot sem kapott. Az összes állásokra a hatósági ellenzék jelöltjeit választottak meg s a régi tisztviselők közül csak kettőt hagytak meg hivatalukban. *Schmausz* Endre főispán üdvözlő szavaira az *uj polgármester* beszédet mondott s kijelentette, hogy programmja teljesen az ellenkezője az előző városi hatóság működésének. A város közigazgatásában a becsületes szolgálatot, a vagyonkezelésben a tisztakezüséget állitja fel elvül s igéri, a hogy korrupcziót megszünteti és az uj tisztviselői kart munkára, szorgalomra fogja serkenteni. A politikát kiküszöböli a közgyülés teréből, a nyomasztó pénzügyi helyzeten könnyiteni igyekszik s minden tekintetben a nép érdekét fogja szem előtt tartani. Az ujonan választott tisztviselők végül letették az esküt.

— **Katholikus munkásnők otthona.** A Katholikus Munkásnők Otthonában a szolgálatot kereső vagy gyárakban dolgozó leányok csekély dijért, sok esetben pedig teljesen ingyen részesülnek gondozásban. Az egyesület vezetősége a költségek fedezésére a Katholikus Munkásnők Otthonában, Budapest, Bakács-tér 10. szám alatt bazárt rendez, mely december 20-án 4 órától december 21-én esti nyolc óráig tart. A bazár részére mindennemü adományt szivesen fogad a Katholikus Munkásnők Otthonának vezetősége.

— **A Kerékgyártó-család köszönete.** A Kerékgyártó-család ez uton mond köszönetet mindazoknak, akik dr. *Kerékgyártó* Árpád nyugalmazott egyetemi tanár elhunyta alkalmából részvétüket fejezték ki.

— **Még egy nazarénus katona.** Egy bácsmegyei *Kiryla* nevezetü szerb ember, miután becsülettel kiszolgálta a katonaságot, megismerkedett a nazarénusok hitével s nazarénussá lett. Amikor behivták fegyvergyakorlatra, vele is ismétlődött a régi történet. Semmiféle biztatásra és fenyegetésre nem volt hajlandó arra, hogy a kezébe fogja a fegyvert, mire becsukták a szegedi honvédség fogházába. Két másik nazarénus katonával együtt a fogház konyhájára került a szakács mellé s amint ez már történni szokott, egyike lett a fogház legcsendesebb, legengedelmesebb foglyának. A minapában azonban szerencsétlenség érte. Vagy szerencse. Az Isten tudja, mert a szerencsétlenség révén megszabadul attól, hogy ujra meg ujra megismételjék vele a kisérletet, hogy megbarátkozott-e már a puskával és ujra meg ujra visszavigyék a börtönbe. A kutra ment vizért, elcsuszott a jeges udvaron és eltörte a lábát. És ez az ember, aki irtózattal fordul el az öldöklő fegyvertől, igazán hősnek bizonyult a csapásban, ami érte. Amikor azt kérdezték tőle az orvosok, hogy érez-e fájdalmat, bágyadt mosolylyal felelte:

— Nem.

Pedig az orvosok véleménye szerint iszonyu fájdalmakat kell hogy kiálljon.

Tegnap reggel tudtára adták az orvosok, hogy valószinüleg amputálni kell a lábát. Erre csendesen, halkan azt felelte a rab katona:

— Történjék Isten rendelése szerint.

S hazamegy majd féllábbal, nyomorékon, aki ép egészségben jött el a faluból. S aki egész ember, csak éppen gyilkolni nem akar, mert tiltja a hite.

— **A vasárnapi munkaszünet.** A vasárnapi munkaszünetről szóló törvény életbeléptetése óta szokássá vált, hogy a karácsonyi és ujévi ünnepeket közvetetlenül megelőző vasárnapokon a vasárnapi szünetet felfüggesztették. A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete kérvényt intézett a kereskedelemügyi miniszterhez s hivatkozván arra, hogy az idén a karácsonyi és ujévi ünnepek csütörtöki és pénteki napra esnek és hogy a kivételek nagy száma már amugy is nagyban csökkenti a vasárnapi munkaszünetet, a szokássá vált felfüggesztést mellőzze. A kereskedelemügyi miniszter teljesitette is az országos egyesületnek ezt a kérését, igy *holnap és a legközelebbi vasárnap a vasárnapi munkaszünet váltazatlanul érvényben marad.*

— **60.000 üveg ásványviz szállitása.** Nem könnyü feladat ilyenkor télen az ásványviz szállitása, mert az már 1—2 fok hidegnél meglagy és szétrepeszti az üvegeket; céliszerü, fütlető vaggonok azonban még nincsenek sem nálunk, sem a külföldön. Pedig mikor nálunk tél van, akkor kezdődik a tropikus éghajlat országaiban a nyár s igy akkor volna ott legjobb kelete az üditő ásványvizeknek, mikor azokat Európából már alig lehet szállitani. Amely forrásvállalat ezt a nehézséget le tudja küzdeni és minden időben szállithat télen és nyáron friss töltésü ásványvizet, az biztos piacot és állandó fogyasztókat nyerhet a tengeren tuli helyeken. Tudvalevő dolog még, hogy a külföldön csak az erősen szénsavval telitett asztali vizeket kedvelik s az osztrák szomszédok és a német sógorok küldik is bőven természetes ásványvizeiket *telitve* a világ minden részébe. Csak legutóbb akadtak Magyarországról is egy erős versenytársra a Szent-Lukács-fürdői Kristály-forrásban, amelynek pompás, tiszta és izletes ásványvize mindenütt, ahová eddig külföldre szállitották, jól bevált. De mint minden uj vállalat, nehéz küzdelmet kénytelen folytatni a külföldön rég ismert és megszokott többiek ellen s ezért előnyt nyerendő kötelezettségeket vállalt vevőivel szemben a téli szállitásra is. E nehéz feladatot most igen érdekes módon oldotta meg. Fütlető vaggonok hiányában hütőkocsikat kért és kapott a Magyar Államvasutaktól, amely kocsik a külső levegő behatása ellen kettős falakkal és bádogbevonattal vannak megvédve. E vasuti kocsikban előbb a levegőt lehető magas hőfokra felhevitették és ugy rakták be szalmatokokkal védett ládákban az ásványvizes üvegeket; a kocsikon minden legkisebb rést jól betömtek, nehogy a külső hideg levegő behatolhasson. Igy indult el innen e hó 15-én mint gyors tehervonat az 1260 ládában 60.000 üveget tartalmazó 10 vasuti kocsiból álló rakomány s e hó 17-ikén megérkezett a már enyhébb éghajlatu Fiumébe szerencsésen az ulon akkor uralkodó rengeteg hideg dacára minden fagykár nélkül. Fiumében rögtön átrakták az Adriának ott horgonyzó Zichy gőzösére, melylyel a szállitmány Genuáig megy s onnan egy olasz társaság gőzöse viszi rendeltetési helyére, a *délamerikai* kikötőkbe.

— **Merénylet a czenki emlék ellen.** *Brassóból* jelentik: A napokban, eddig még ismeretlen tettesek, a czenki ezredéves emlékoszlopot hat helyen erőszakkal megrongálták. Csakánynyal vagy hasonló eszközzel lehettek a merénylők föllegyverkezve, a szobor sérülései erre engednek következtetni. A főkapitányság, amint az esetről értesült, azonnal széleskörü nyomozást inditott meg a tettesek kikutatására. Mióta a Czenk orman diszeleg a millennáris emlékmü, azóta ez a megrongálás már nem az első eset.

— **Az Orvosegyesület a központi tejcsarnokban.** A *királyi Orvosegyesület* tagjai ma este mintegy százan meglátogatták a Központi Tejcsarnok-Szövetkezet Rottenbiller-utcai telepét. A tanulmány céljából tett látogatáson dr. *Bókay* János egyetemi tanár, az Orvosegyesület alelnöke vezetésével a főváros orvosi karának legtekintélyesebb tagjai vettek részt s a telep beható megszemlélése után az egészségügy gyakorlati szakférfiai elismérő dicsérettel halmozták el a mintaszerü telepen tapasztalt ragyogó tisztaságot, a tej sokirányu, alapos ellenőrzését és a tejtermékek feldolgozásának kitünő szisztémáját.

A vendégeket a telepen báró *Harkányi* János, *Szemere* Huba, *Goldmann* Mihály, *Reusz* Henrik igazgatósági tagok, *Gerlei* Lajos és *Jakobovits* Zsigmond ügyvezető igazgatók fogadták. Az orvosokat a csarnokban báró *Harkányi* János melegen üdvözölte, amire dr. *Bókay* János válaszolt, hangsulyozva, hogy a főváros e legkiválóbb egészségügyi intézménye iránt az orvosi kar nagy érdeklődéssel viseltetik. Legelőbb a vendégek a gyermektej-osztályt tekintették meg, ahol *Székely* és *Kovács* tővegyészek magyarázták el, hogy miként fosztják itt meg a tejet olyan anyagoktól, amelyek a gyermeki szervezetre károsak. Ezután a tejátvétel, a sterilizálás s a hütés modern egészségügyi intézkedéseit, majd az udvarnak szállitott tej különtermét nézték meg. A gépház s a vegyi laboratorium megtekintésével ért véget a tanulságos szemle. Bókay tanár végezetül megköszönte Harkányi báró szakszerü felvilágositásait és megdicsérte a Központi Tejcsarnok magas nivóju telepét, amely valóságos kincse a fővárosnak. A tanulmányi kiránduláson jelen volt a kormány részéről *Pirkner* János miniszteri osztálytanácsos, országos állattenyésztési felügyelő és *Serbán* János országos tejgazdasági felügyelő. Gróf *Keglevich* Gábor, a szövetkezet elnöke betegsége folytán nem vehetett részt az orvosok fogadásában. A szemle befejeztével az igazgatóság megvendégelte az orvosokat.

— **Jégzajlás a Dunán.** A földmivelésügyi minisztérium vizrajzi osztályához ma este érkezett távirati jelentések szerint a felső Duna jege Ausztriából levonult. *Pozsony* alatt Doborgátnál hatalmas jégtorlasz képződött, ami a vizet ugy megduzzasztotta, hogy hirtelenében 440 centimétert ért el, ami csak 35 centiméterrel alacsonyabb az összes eddig észlelt vizmagasságnál. A jég innen valamivel *Komáromon* alul tartó szakaszig mozgásba jött s igy van Budapest környékén, ugy felfelé, mint lefelé is. A főváros jege is annyira meglazult, hogy hamarosan mozgásba jő. A *pozsonyi* jégzajlás rombolásáról ezt irják: A Duna jege tegnap délután két órakor megindult és magával ragadta a kotrásnál használt elevátorgépeket, melyek egy százegynyolcvan pilotás állványon nyugodtak. A kár harmincezer korona. Délután, amikor a jég elindult, 280 centiméter volt a vizállás; azóta folyton árad a Duna. A hadtestparancsnokság nagyobb veszedelem esetére a város rendelkezésére bocsátott egy hidászzászlóaljat. A jég *Oroszvárnál* megtorlódott, aminek következtében a Duna vizállása néhány óra alatt hatszáz centiméterre szökkent föl. Este kilenc órakor három ágyulövéssel figyelmeztették a ligetbeli és a csallóközi lakosságot a veszedelemre. A lóversenytér és a liget már viz alá került. A ligetbeli diszkertet a föltörő talajviz fenyegeti. *Frigyes* főherceg, akit Bécsből hazatáviratoztak, személyesen intézi a katonaság mentőakcióját. Az egész város talpon van. Későn éjjel a Duna vize a Ferenc József-hid fölött elöntötte a rakodópartot. A vizállás 11 órakor 6·63 méter volt és csaknem elérte a Mária Teréziasszobor talpát. Azóta a viz lassan apad, mert Csallóköz-sziget fölött a viztömeg keresztültörte a jégtorlaszokat. A katonaság pontonokkal menti a ligetnek fákra és háztetőkre menekült lakóit.

— **Huss balletttáncosnő.** *Madrid*ban, mint onnan jelentik, az ottani déli vasut pályaudvarán letartóztattak husz fiatal balletttáncosnőt, kik a barcelonai Liceo-színháztól szöktek meg. A letartóztatás a szinigazgató kérelmére történt, mert a leányok szerződésszegést követtek el. A madridi rendőrség a barcelonai elfogatási parancsot végrehajtotta s a megszökött balletttáncosnők rendőri fedezet alatt voltak kénytelenek az odahagyott szinházhoz visszatérni.

— **Felolvasó-ülés.** A *Budapesti Dávid Ferenc-Egylet* ma tartotta felolvasó-ülését. A Kohány-utcai unitárius templom minden zugát előkelő közönség töltötte be. A mult ülésen dr. *Kóváry* László az unitárizmus szerepét ismertette a kereszténységben; ma *Józan* Miklós esperes imája után dr. *Ürmössy* Gyula *Az unitáriusok szellemi munkásairól* értekezett. *Buzogány* Anna mély érzéssel szavalta Reviczky *Pán halála* cimü költeményét. *Plattné* Gizella az operaház tagja, *Noseda* Károlynak, az Opera karmesterének orgona kiséretében nagy müvészettel énekelte A. Stradellanek két áriáját *Krausz* Gusztáv karmester és zenetanar orgonajátékával működött közre.

— **Jótékony adomány.** *Blum* Mór Budapestről 4 korona 10 fillért küldött hozzánk a H. G. Madách-utcai család számára. Az adományt rendeltetési helyére juttatjuk.

— **Egy csatorna.** A hatalmas csatornatervek korát éljük. Ime egy ujabb bizonyság. *Pétervár*ról jelentik, hogy *Glukovski* mérnök, a vasuti és hajózási bizottság elnöke egy gigászi csatornatervet terjesztett az államtanács elé. A csatorna Pétervárt kötné össze a Fehér-tengerrel az Onega- és Ladoga-tavak fölhasználásával. Glukovski azt ajánlja, hogy a munkálatokat Pétervár alapitásának kétszázadik évfordulóján kezdjék meg és hogy a csatornát Nagy Péter után nevezzék el. A kormány pártolja a tervet.

— **Ingyen-kenyér.** Az Ingyenkenyér-egyesület pénzbeli támogatásért és egy alkalmas városi helyiség átengedéséért fordult a főváros tanácsához, hogy ott még egy harmadik kenyérosztó-boltot rendezhessen be. Kétséget nem szenved, hogy a főváros törvényhatósága, amely leghivatottabb támogatója a szegényeknek, anyagi hozzájárulását nem fogja megtagadni ettől az egyesülettől sem. A kenyérosztóboltok emberszerető működését ugyszólván a nagyközönség érdeklődése ellenőrzi és felesleges volna a humánus célu egyesület kérvényét még ajánlani a főváros jóindulatába, amely nehéz pénzügyi helyzetében sem zárkózott el soha ily intézmények pártolásától. Ha valamely jótékony-egyesület, ugy a kenyérosztó-bolt megérdemli a támogatást, hogy fenntartói még fokozottabb mértékben felelhessenek meg szép hivatásuknak. Erre a tél zordsága miatt különösen most volna szükség és a fővárosnak már takarékossági szempontból is segitségére kell sietni az egyesületnek, amely a maga nemes akciójával a városi hatóságnak a legsürgősebb feladat terheit könnyiti meg, ugy hogy a kenyérosztó-boltok szaporitása jelentékenyen csökkentené a szegénygyügyi kiadásokat is. A jövő hétfőre kitüzött rendkivüli közgyülés 200.000 koronát fog megszavazni a téli nyomor enyhitésére, ez összeg bizonyos részét rendelkezésére bocsáthatná a közgyülés a kérvényező egyesületnek. Ilyen segélyezéseknél minden visszaélés ki volna zárva és társadalmunkban éppen azok részesülnének a segitség nemes munkájában, akik leginkább rá vannak szorulva. A kenyérosztó-egyesület kérvénye a következő:

Tekintetes székesfővárosi tanács! Az általános üzleti pangás s első sorban az épitési és vasipar terén bekövetkezett szerencsétlen munkátlanság eddig nem ismert mértékben fokozta a székes főváros területén azoknak a szerencsétleneknek a számát, akik a legtejesebb munkaképesség birtokában képtelenek télviz idején a létfentartás minimumához szükséges legcsekélyebb keresetre is szert tenni.

Ezeknek a szegények legszegényebbjeinek megmentésére alakult ezelőtt két évvel az ingyenkenyér bizottság, amelynek jogutódja a tisztelettel alólirt, immár belügyminiszteri jóváhagyással ellátott alapszabályokkal működő egylet.

Egyetlen célja, hogy Budapest területén senki éhen ne veszszen, senkit az éhség a bün utjára ne tereljen. Amit ad, nem sok, csak száraz kenyér. De ebből annyit ad, amennyivel egy-egy ember jól lakhatik és ad kérdés és kutatás nélkül mindenkinek, aki helyiségeiben jelentkezik.

Az első ingyenkenyér-bolt megnyitása óta 3.9500.000 adag jó, izletes kenyér került kiosztásra. A Podmaniczky-utcai helyiséget Magyarország szimbolikus nagypáholya dijtalanul bocsátotta rendelkezésünkre; a fütés és világitás költségeit fedezi. A nagyközönség helyes érzéke és jószivüsége segitett eddigi működésünkön és rendelkezésünkre bocsátotta egy kenyérosztó ellátásához szükséges anyagi eszközöket, de a jelenlegi nagy nyomorban az egy helyiség nem elég. Ujból meg kellene nyitnunk a mult évben áldásosan működött óbudai kenyérosztót és gondoskodnunk kellene egy a VII. és VIII. kerületek határán nyitandó harmadik helyiségről is. Erre a terjeszkedésre azonban jelenlegi pénzállományunk mellett nem gondolhatunk. A tekintetes tanácshoz, mint Budapest nyomorultjainak hivatott istápolójához, fordulunk tehát avval a tiszteletteljes és sürgős kérelemmel, hogy egyesületünk működését nagyobb pénzbeli hozzájárulással segélyezni és részünkre, ha lehet, egy alkalmas városi helyiséget a harmadik kenyérosztó céljára kijelölni kegyeskedjék. Az ingyenkenyérbizottság számadásait évente a VI. kerületi előljáróság vizsgálta meg, egyesületünk ténykedéséről pedig az idény végével nyilvánosan fogunk beszámolni. Kérelmünket a tekintetes székesfővárosi tanács és Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottságának kegyes jóindulatába ajánlva, kitünő tisztelettel maradtunk a tekintetes székesfővárosi tanács — Budapest, 1902. december 19. — alázatos szolgái:

Ingyenkenyér Egylet.

A honvédmenedékház öreg lakói, a negyvennyolcas honvédek elhatározták, hogy tőlük telhetőleg ők is segitenek a nyomorgókon. Mind a száznegyvenen egy napi kenyérjárandóságukat átadják az ingyen-kenyér kiosztó bizottságnak.

— **Tolvaj cselédleány.** *Egerből* jelentik, hogy egy *Okos* Erzsébet nevü szolgáló gazdájától, *Nagy* Ferenctől ötezer korona értékü ezüsttárgyakat ellopott és megszökött. *Okos* Erzsébet neve nem ismeretlen a rendőrség előtt. Sokáig ült a Mária-Nosztrai fegyházban is, ahonnan november 17-ikén bocsátották el.

Főfájást, mely bármitől ered is, pár perc alatt meggyógyit a „**Fortuna-Migrain-Pastilla**“ 1 drb 30 fillér, 6 drb 1·50 fillér, 12 darab 2·80 fillér Kapható **SCHUBERT ARNOLD** gyógyszertárában Budapest, VII. Csengery- és Dob-utca sarkán.

— **Dalmácia visszacsatolása.** Dalmácia visszacsatolásának apostola dr. *Havass* Rezső ma a vidéken is megindította tiszteletreméltó akcióját. Ma a *kassai Kasinczy Kör*ben iparkodott híveket szerezni a hazafias eszmének egy nagyon érdekes felolvasás keretében.

Ismertetvén Dalmácia földrajzi és néprajzi viszonyait, a magyar multtal ölelkező történetét, hangsulyozta, hogy Dalmáciát földrajzi fekvése és multja a magyar birodalomhoz kapcsolják és ide tartozik a törvény alapján is. Az 1868 : XXX. t.-c. az, amely világosan intézkedik e tekintetben és amelynek 65. §-a értelmében Magyarország a magyar szent korona jogán Dalmácia visszacsatolását követelni fogja.

Dalmáciát megszerezték nekünk nagy királyaink, kik széles látókörü uralkodók voltak és jól tudták, hogy csak az az ország lehet igazán hatalmas, amelynek tengere van. A régi Dalmáciának a magyar szent koronához való ragaszkodását történelmünk számos adata bizonyitja, melyek közül kimagaslik ama nyilatkozat, amelyet Horvát-, Szlavon- és Dalmátországok többjei 1492-ben hamvazó szerdán tettek, mondván, hogy ők valamennyien, valamint az országok egyéb lakosai Magyarországhoz és koronájához tartoznak. Dalmácia lakosságának nagy része ma is őszinte rokonérzéssel viseltetik Magyarország iránt. Igazolja ezt Milics spalatoi polgármesternek a Novi Lisztben legujabban megjelent cikke is, amelyben azt fejtegeti, hogy a magyar imperializmus megoltalmazta a raguzai köztársaságot és a dalmaták csak azt kivánhatják, hogy megint ugy legyen, amint volt Nagy Lajos korában. Egészen az ujabb időig — éppugy, mint mi — az osztrákok sem törődtek Dalmáciával. Egy idő óta azonban megváltozott a hangulat odaát. Az osztrákok megismerve Dalmácia természeti kincseit, ma már nagyon jól tudják, hogy mit ér nekik Dalmácia. Meg is irta egyik bécsi folyóirat a mult évben, hogy Ausztria semmi szin alatt sem fog Dalmáciáról lemondani, mivel ezáltal a Balkán-félszigeten való szereplést teljesen átengedné Magyarországnak. Hogy mily terveik vannak az osztrákoknak és a bécsi köröknek Dalmáciával, abból láthatjuk, hogy néhány év előtt Bécsben egyesület alakult, melynek célja Dalmácia iránt az érdeklődést felébreszteni és folyton ápolni. Ideje tehát, hogy a dalmát kérdésben a magyar közvélemény is megmozduljon és Dalmácia visszacsatolását követelje. Nagy könnyelmüség volt, hogy eddig nem tette.

A nagyérdekü felolvasás alkalmából összegyült előkelő uri és hölgyközönség nagy figyelemmel hallgatta dr. *Havass* Rezső tartalmas fejtegetéseit és a befejezéskor lelkes tetszésnyilvánitásokkal mondott köszönetet a budapesti vendégnek.

— **A tiszti kaszinó estéje.** A budapesti tiszti kaszinó, mely a székesfővárosi helyőrség közös- és honvédtisztjeinek klubja, ma tartotta váci-utcai palotájának fényes termeiben első estélyét. Az óriás terem ez alkalomból teljesen megtelt érdeklődő közönséggel, amely a katonatiszteken és azok családjain kivül a polgári társaság legelőkelőbb rétegeinek képviselőiből telt ki. Az estély sikerült hangversenynyel kezdődött, amelyet fényes táncmulatság követett. Ugy a hangverseny, mint a táncmulatság sikere a rendezőség érdeme, melynek élén *Zankl* ezredes a háziezred parancsnoka. *Mattyasovszky* kamarás, honvédalezredes és nemes *Braun* huszárőrnagy a kaszinó titkára buzgólkodtak. A polgári és katonai előkelőségek közül jelen voltak: Rakovszky István v. b. t. t. az államszámvevőszék elnöke, Rohonczy térparancsnok. Czibulka, báró Weigl, gróf Attems. Jablánszky altábornagyok, nagyszámu tábornok és törzstiszt. valamennyi ezredparancsnok nagyrészt nejeikkel. Hölgyek a következők voltak jelen: Szilágyiné Bárdossy Ilona. Bakonyi Gézáné, Balás Béláné, Balás Istvánné, Bánó Józsefné, Borky Györgyné, Boronkay Györgyné, Boronkay Sarolta, Bukovinnszky Arturné, Ferdinándy Béláné, özv. Földváry Árpádné, Gorove Árpádné, Hugonnay Béla grófné, Lossonczy Antalné, Mattyasovszky Mátyásné, Ordódy Pálné, Pongrácz Gabriella, Székács Ferencné. Törley Józsefné, Vasdényei Ferencné, Vladár Erzsike, Gosztonyi Mihályné, Korizmics Antalné, Magyari Kossa Gézáné, Vancsó Erzsi, Zaleszky Ferencné.

— **Letartóztatott árvaházi főnöknő.** *Berlin*ből táviratozzák, hogy a Maxilian-árvaház főnöknőjének letartóztatása városszerte kinos szenzációt keltett. A főnöknőt azzal gyanusitják, hogy megmérgezett egy betegápolónőt. A letartóztatott főnöknő, *Häusler* kisasszony, régi nemesi családból származik.

— **Házasság.** *Draskovich* Miklós budapesti ismert fűszerkereskedő ma délután vezette oltárhoz a *Jézus szent szive* templomában *Bokros* Margit urhölgyet. *Mérei* Emil, a Marx és Mérei mekanikusség főnöke holnap délelőtt 11 órakor tartja esküvőjét *Cohn* Nelly kisasszonynyal, a dohány-utcai izraelita templomban.

Werner Géza a Frankl és Werner budapesti könyvkötő-cég eljegyezte *Büchler* Mariska kisasszonyt *Pásztón*.

Bernáth Andor, a Nemzeti Baleset Biztositó Részvénytársaság aligazgatója eljegyezte *Reiter* Márkus leányát Tinike kisasszonyt Budapesten.

— **A holnapi munkaszünet felfüggesztése a postánál.** *Láng* Lajos kereskedelmi miniszter, a karácsonyi forgalom akadálytalan lebonyolitása és a torlódások elkerülése céljából, a holnapi napra a munkaszünetet az összes postahivataloknál felfüggesztette.

— **Merénylő cseléd.** *Sliska* Zsuzsánna monori születésü 38 éves cseléd mindössze nyolc napig volt *Harsányi* Jánosné Csengery-utca 19. szám alatt lakó házmesternő szolgálatában. Ez alatt az idő alatt folyton civakodott az asszonyával. Két nappal ezelőtt Harsányiné elkergette a cselédet. Amikor a könyvét kiadta neki, a leány egy konyhakést rántott elő és azzal Harsányinéra támadt. A megtámadott asszony segitségért kiáltozott, mire a szomszédok berohantak, de a merénylő cseléd elmenekült. Tegnap *Sliska* Zsuzsa a házmesterné ablaka előtt ment el és észrevette, hogy a házmesterné a zárt ablak mögött néz ki az utcára. A leány erre kendője alól konyhakést rántott elő és bedobta az ablakba. A kés kitörte az ablaküveget, berepült a szobába és az ablak tábláján akadt meg. A házmesterné elugrott és igy nem esett baja. A veszedelmes leányt a rendőrség letartóztatta.

— **Halálozás.** *Wittinger* János fővárosi polgári iskolai igazgató halála alkalmából nagy és megható részvét nyilvánult. A gyászoló özvegy és az elhunyt gyermekei ez uton köszönik mindazoknak a rokonérzését, akik gyászukban mellettük voltak.

— **Letartóztatott csaló.** Kassai tudósitónk táviratozza, hogy az ügyészség ma letartóztatta ott *Dobzó* László volt vármegyei tisztviselőt, mert a forró-encsi takarékpénztárnál *Orosz* Lajos birtokos kárára nagyobb csalást követett el. A letartóztatás hire Kassán nagy feltünést kelt, mert Dobzó nagy szerepet játszott a megyében.

— **Tanitók értekezlete.** A Magyar Tanitók Otthona ma este rendkivüli közgyülést tartott, melyen *Bánó* József elnök bejelentette, hogy *Ember* János kir. tanfelügyelő, az egyesület közlönyének, a Népnevelők Lapjának szerkesztője bejelentette állásáról való lemondását. A közgyülés Szabó *Buzáth* Lászlót választotta meg szerkesztőnek. Ember Jánost egyhangu lelkesedéssel a közgyülés ezután az egyesület disztagjává választotta, elismeréseül annak a lelkes s odaadó munkálkodásnak, amelylyel a főváros és az ország tanitóságának érdekeit 20 éven át szolgálta. A közgyülésnek ezen határozatáról *Tanos* Imre igazgató vezetése alatt öttagu küldöttség vitt hirt Ember Jánosnak. A fővárosi tanitóság körében különben mozgalom indult, melynek célja a távozó szerkesztő iránt való bizalomnak és szeretetnek impozáns módon való kifejezése.

— **Letartóztatott anarkhista.** *Prágá*ból táviratozta tudósitónk, hogy a legutóbb Párisban letartóztatott anarkhista, akit azzal gyanusitanak, hogy merényletet készült elkövetni Loubet ellen, cseh származásu takácslegény és *Strudnán*ak hivják. Hét év előtt tagja volt a *Vestenest* nevü cseh anarkhista-szövetségnek, aztán eltünt Csehországból s Németországban, majd Svájcban tartózkodott. Az osztrák és a francia kormányok közt tárgyalás indult meg az anarkhista kiszolgáltatása céljából.

— **Külföldi magyar egyletek az idegenforgalomért.** Európa több nagyobb városában alakultak az ott élő magyarokból egyesületek, amelyek a társas érintkezés fejlesztése mellett nagyfontosságu magyar nemzeti és kulturális missziót töltenek be. Szigetek ezek a külföldi népek áradatában, amelyek sok tekintetben Magyarország gyarmatait pótolni volnának hivatva. Az *Idegenforgalmi és utazási vállalat* legujabban körlevelet intézet ezekhez az egyesületekhez, amelyben ismerteti a vállalat szervezetét, közreműködésüket kéri az idegenforgalom érdekében és arra buzditja őket, hogy próbálkozzanak társas-utazásokat rendezni Budapestre illetve Magyarországba. A külföldi magyar egyesületek szivesen fogadták az *Idegenforgalmi és utazási vállalat* hazafias felhivását és válaszában több egyesület érdekes részletekről is beszámol. Nem hiányzik természetesen az az általános panasz sem, hogy Magyarországot, sőt Budapestet sem ismerik a külföldiek és szétosztás végett sürgősen kérik a vállalatnak Magyarországot ismertető idegennyelvü brosüráit.

— **Öngyilkos uriasszony.** *Novericzky* Vilmosné született *Kersemirszky* Ilona, Novericzky Vilmos Schlick-gyári mérnök 46 éves felesége ma délután Ujpesten, az Ősz-utca 24-ik szám alatt lévő lakásának padlásán felakasztotta magát és mire észrevették, meghalt. A szerencsétlen uriasszony sulyos természetü idegbajban szenvedett s ez keseritette el annyira, hogy halálra szánta magát. Holttestét az ujpesti temető halottasházába vitték.

— **Koholt rablótámadás.** Megirtuk, hogy *Baumgarten* Manóné panaszt tett a rendőrségen, hogy Ujpesten, Berzsenyi-utca 2. számu kávémérésében egy 25—26 évesnek látszó fiatal ember összekötözte és 30 koronát rabolt el tőle. A rendőri nyomozás megállapitotta, hogy a rablótámadást *Baumgarten*né koholta. Az egészből annyi igaz, hogy az a fiatal ember, aki ellen a feljelentés szól, egy zsák kávét adott el Baumgartennénak, aki 30 koronát adott a kávéért. Csak később vette észre, hogy a zsák fenekén kávé helyett kukorica van. Erre annyira dühbe jött, hogy csalóját rablásért jelentette fel, azt gondolván, hogy a rendőrség igy erélyesebben fogja keresni a bünöst.

— **Razzia a fővárosban.** A rendőrség az éjszaka razziát tartott a fővárosban, amelyen 257 embert fogtak el, kerületenkint a következőképp oszlanak meg az elfogatások: I. ker. 5, II. ker. 8, III. ker. 4, IV. ker. 24, V. ker. 41, VI. ker. 50, VII. ker. 51, VIII. ker. 39, IX. ker. 22 és a X. ker. 13.

— **Vasuti szerencsétlenség.** *Lille*ből táviratozzák: Egy vonat *Bovins*ban (Lens mellett) nekiment az állomási épületnek. Körülbelül husz utas megsebesült, nagyobbára jelentéktelenül.

— **Iparpártolás.** A magyar ipar pártolásában szép példával jár elül Budapest főhercege, *József Ágost*. Ma délután fenséges nejével, *Auguszta* főhercegnővel meglátogatta *Fischer* Emil porcellángyáros bécsi-utcai üzletét és a budai palotája részére szükséges összes porcellánkészleteket ott rendelte meg.

— **Olvasóink figyelmébe.** A *Leszner Gusztáv* cég (Budapest, Bécsi-utca 8.) mai hirdetésére tisztelt olvasóink figyelmét külön felhivjuk.

(x) **A Zoltán-féle** csukamáj-olaj tápereje nagy, könnyen emészthető. kellemetlen szaga, ize nincs, üvegje két korona. Zoltán gyógytárában, Budapest, V., Szabadság-tér.

(x) **Kiváló orvosok** elismerik a Santal Egger kiváló jó hatását. Meglepő gyorsan használ mindazon bajoknál, hol Santal-olaj, Copaiva vagy Cubeba van javasolva. Üvegje 3 korona a Nádor-gyógytárban, Budapest, Váci-körut 17. Postán bérmentve 3 korona 40 fillér.

(x) **Karácsonyi ajándékul** müvészi értékü képek és metszetek izléses kerettel legelőnyösebben Winkle Nándor mükereskedésében, IV., Váci-utca 2. és törzsüzletében Kigyó-tér 4. szerezhetők be. Alapitási év 1862.

(x) **Cascaradin Raditz** legjobb szer székrekedés, gyomor és májbaj, étvágytalanság, elhizás és fejfájás ellen, kitünő vértisztitó. Orvosi tekintélyek által kipróbálva és ajánlva. ½ doboz 1 K. 20 fillér; egy egész doboz 2 K. 20 fillér. Kapható az Apostol gyógytárban, Budapest, József-körut 64.

(x) **Cimbalmok** legujabb acélszerkezettel, legkitünőbb hanggal, jóságáért, tartósságáért 5 évi felelősséggel, előnyös részletfizetési föltételekkel kaphatók Mogyoróssy Gyula magyar hangszerkeszt. telepében, Budapest, VIII. Kerepesi-ut 71. Arjegyzéket kivánatra ingyen küld.

(x) **Megfagyott testrészeket** leggyorsabban gyógyit a *Halifax fagybalzsam*. Kapható *Schubert* A. gyógyszertárában Csengery- és Dob-utca sarkán.

(x) **Csilloró karácsonyfadisz Kertész Tódornál.**

Karácsony előtt.

I.

A multheti hó . . .

Pár napja fehér volt a város,
Karácsonyi a hangulat.
Ma minden utca végig sáros,
Rossz járni az eresz alatt.
És akinek nyakába cseppen,
Felsóhajt: — Ejh mi kellemetlen.
O
Hova lett a multheti hó?

Fekete lesz hát a karácsony,
Nem cseng szánkó az uton át,
A kályarosban a padláson
Pihen a hókotró lapát.
S a munkás felsóhajt: — Barátom!
Nekünk nem hoz pénzt a karácsony.
Ó,
Mért tünt el a multheti hó?

II.

Kirakatok.

Mennyi fény és mennyi pompa,
Tengersok kincs egy halomba.
Ami szép van a világon,
Mind együtt van, mint egy álom.

Megtelnék vele egy fészer! . . .
Ruha, játék, csipke, ékszer.
S mi a vége? . . . Ejh, ki kérdi . . .
Egyik veszi, másik nézi.

III.

Karácsonyfák.

Elnézem a Dunaparton,
Milyen sürü fenyeserdő!
Amilyen csak messzi földön,
Bérces, sziklás hegyeken nő.
Megosap üde fenyvesillat,
S hangulata oly időknek,
Melyek, — mint a költő mondja,
Vissza többé sohse jönnek.

A megfagyott testrészek gyors és biztos gyógyitására az egyedüli szer a **„Halifax Fagybalzsam“** ára 1 kor. Kapható: **Schubert Arnold** gyógyszertárában, VII., Csengery- és Dob-utca sarkán.

Csillogó, fényes fenyőfa,
Rajt papirlánc, aranyszálak . . .
Óh, ezek a gyermekszivben
Mind tündérhidakká válnak.
Én is jártam rajta hajdan,
Mult időkben, réges-régen . . .
. . . Hejh! ma más időket élünk,
Más csillag ragyog az égen!

N.

Humberték elfogatása.

Budapest, december 20.

Már-már elaludt az egész szenzációs szélhámosság, amely regényességével és óriási méreteivel minden eddigi zsiványságnál is jobban meglepte a világot. Az üldözést is beszüntette jóformán a párisi rendőrség és mindenki azt hitte, hogy Humberték valahol biztos rejtekben, talán valami pazarul berendezett rejtekhelyen duslakodtak az alatt, mig itthon a milliókig becsapot hitelezők a hajukat tépték elkeseredésükben. Most azt jelentik *Madrid*ból, hogy az egész családot ott, egy *fogadóban a mult éjjel elfogták*. Tehát most már csakugyan megvan a szélhámos család és akkor lesz szerencsénk megint egy nagyon érdekes perhez, amelyről a francia lapok rengeteg tudósitásokat fognak közölni. Humberték tudvalevőleg azért nem üzhették csalásaikat tovább, mert néhány peres ügyből kifolyólag a párisi törvényszék elrendelte annak a bizonyos vasládának a hivatalos fölnyitását, amelyben az állitólagos 100,000.000 frankot őrizték, amelyre milliókat és milliókat csaltak ki. Május 8-án szökött meg: *Humbert* Frigyes, neje, leányuk, Éva, a csalópár veje, *Daurignac* és ennek felesége, Humberték idősebbik leánya. Érdekes lesz hallgatni őket Párisban, ha majd a biróság szemtől-szembe állhat szóba velük.

A nagystilü csalás tudvalevőleg a mult májusban a Humberték szökésekor valósággal megrenditette a francia pénzpiacot és a klerikálisokkal szövetkezett nacionalisták belevonták a választási küzdelembe is. Még azt is szemére vetették a kormánynak, hogy az elősegitette a szélhámosok szökését. Jellemző a nacionalisták haremodorára, hogy most már jelentéktelennek mondják az egész ügyet, hogy annál inkább leszállithassák az elfogatás értékét.

Madrid, december 20.

A rendőrség a *Rue Ferrez 33. szám* alatt több, mint két hónapja szemmel tartott néhány embert, mert gyanusnak találta őket. Tegnap egy rendőrfelügyelő *Daurignac* Románt látta belépni ebbe a házba. Rögtön törvényes felhatalmazásért ment, hogy a házba behatolhasson, mialatt az összes kijáratokat rendőrökkel őriztette. Amint a felhatalmazással visszaérkezett, meghuzta a ház csengetyüjét. De senki sem felelt, noha belülről halk beszélgetés hallatszott. A rendőrfelügyelő még egyszer csöngetett és bekiáltott a házba:

— Nyissák ki, a törvény nevében!

Csak husz perc mulva nyitotta ki egy ember a kaput, mire a rendőrök benyomultak a házba, ahol a *Humbert*-házaspárt, *Humbert* Évát, *Daurignac* Románt, *Emilt* és *Máriát* letartóztatták. Mikor kihallgatták őket, azt mondották, hogy egy nagy aljasságnak az áldozatai és fenyegetéseket hallattak több francia előkelőség ellen. Megvallották, hogy május 9-ike óta vannak Madridban és egyenest Párisból jöttek ide. A kihallgatás alatt *Humbert* Éva idegrohamot kapott. Humbertné megölelte férjét és leányát és zokogva kiáltotta:

— Az isten szerelméért, ne szakitsanak el leányomtól!

A rendőrség azután leltárt vett fel a butorokról, az ékszerekről és a pénzről. Az egyik asztal fiókjában csomagot találtak, amelyben 10.000 frankra becsült ékszer, két lutrijegy és egy erszényben 2275 pezeta volt.

Daurignac Román, a család egyetlen spanyolul beszélő tagja, azt mondotta, hogy ők teljesen nyugodtak és remélik, hogy igazságot fognak nekik szolgáltatni. A Humbert-család, mielőtt a rue ferrezi lakásba költöztek, a Rue Marquez Urquito-n laktak. A leltározás befejeztével a rendőrök lepecsételték az ajtókat. A család összes tagjait börtönbe vitték és rendelkezésére bocsátották a francia ügyvivőségnek. A rendőrség azt hiszi, hogy a letartóztatottak, mielőtt a kaput kinyitották, fontos papirjaikat a *félreeső helyre dobták*, mert a rendőrök olyasféle zajt hallottak, mintha vizet öntöttek volna ki. Mielőtt a kaput kinyitották, ki akartak szökni az ablakon, de szándékuk meghiusult, mert a rendőrség elállta az összes kijáratokat.

Egy másik jelentés szerint:

Éjjel egy óra volt, amikor a rendőrügynökök behatoltak a madridi fogadónak ama szobáiba, amelyekben a Humbert-család lakott. A szélhámosok iszonyuan megijedtek s az ablakokhoz szaladtak: valamennyien öngyilkosságot akartak elkövetni. De a rendőrügynökök ezzel az eshetőséggel is számoltak. A fogadó ablakai alatt jó előre mentőponyvákat feszitettek ki, hogy minden áron élve keritsék kézre a Humbert-familiát. A rendőrügynökök idejekorán megragadták a szélhámosokat, még mielőtt az ablakokon kiugorhattak volna. *Humbertéknél* letartóztatásakor mindössze 2000 peseta (1600 korona) készpénzt találtak, de ékszereik, amelyekre a rendőrség azonnal rátette kezét, vagyont képviselnek. A madridi francia követ titkos táviratot küldött *Delcassé* külügyminiszternek a Humbert-család első kihallgatásáról. Be van bizonyitva, hogy a szélhámosok májusban, Párisból menekülve, egyenesen Madrid felé vették utjukat. Első lakásukat nemrég cserélték fel a mostanival, amely pazar fénynyel van berendezve.

Páris, december 20.

A *Humbert*-család letartóztatásának hirét, melyet délután a lapok külön kiadásai terjesztettek, a közönség kezdetben kétkedéssel fogadta, de midőn a hirt félhivatalosan megerősitették, ez élénk szenzációt keltett. A rendőrprefekturán a hir ugy látszik, nem keltett meglepetést. Egy *hirlapiróval* közölték, hogy a Humbert-család letartóztatása kizárólag a madridi rendőrség érdeme, mert sem a rendőrprefektus, sem a politikai rendőrhatóság nem küldött Madridba rendőrügynököt. A községtanács néhány tagja azt a szándékát nyilvánitotta, hogy a rendőrprefektust a községtanácsnak mai ülésén meginterpellálják Humberték elfogatása ügyében. Egyes ellenzéki lapok azt a nézetüket fejezték ki, hogy valamely politikai tervnek kell rejtőznie a mögött, hogy a Humbert-családot csak most fogták el, bár nem sok fáradságot vett magának arra, hogy elrejtőzzék. *Madrid*ból jelentik, hogy a *Humbert*-család egyes tagjai az első kihallgatás alkalmával fenyegetéseket hangoztattak bizonyos francia személyiségek ellen.

Páris, december 20.

Nyomban a Humbert-család letartóztatásáról szóló hir megérkezése után *André* és *Leydet* vizsgálóbirák azt a kérelmet intézték a madridi birósághoz, hogy tartson házkutatást Humberték lakásán és foglaltassa le az ott található összes irományokat, okmányokat és értéktárgyakat. A kiadatás formalitásait még ma el fogják intézni.

Páris, december 20.

Miután a kormány a Havas-ügynökség táviratából értesült a *Humbert-család letartóztatásáról*, *Combes* miniszterelnök felkérte *Delcassé* külügyminisztert, hogy Patenotre madridi nagykövettől sürgősen kérjen részletes táviratt jelentést *Humberték* elfogatásáról. Erre Patenotratól a következő táviratot érkezett:

— Madrid polgári kormányzója, akivel közöltem a nekem küldött utasitást, megerősiti, hogy a mult éjjel az egész Humbert-családot elfogták. További részletek következnek.

Valié igazságügyminiszter egy beszélgetés közben örömét fejezte ki a Humbert-család letartóztatása felett és hozzátette, hogy a kiadatás formaságai sem hosszadalmasak, sem nehezek nem lesznek. Minden intézkedést megtett, hogy a kiadatáshoz szükséges irományok este elmehessenek Madridba. Az iratcsomót estefelé bizonyosan elkészitik és azonnal átadják *Delcassé* külügyminiszternek, aki gondoskodni fog róla, hogy azt nyomban elküldjék Patenotrenek. Ami a kitüzött dijat illeti, ez a spanyol ügynököké lesz, akik azt jól megérdemelték. A kiadatásra vonatkozó iratcsomóval együtt néhány rendőrügynök is Madridba utazik, avval az utasitással, hogy Humbertéknak spanyolországi tartózkodásáról adatokat gyüjtsenek, Humbertékat átvegyék és Franciaországba kisérjék.

Madridi jelentések szerint a Humbert-családot kedden *Hendayé*ba viszik és ott átadják a francia biróságoknak.

A *Havas*-ügynökség jelenti *Madrid*ból: A prefektus hat nap óta ismerte a Humbert-család rejtekhelyét. Humbertéknak 1760 frankjuk volt bankjegyekben és francia pénzekben. A letartóztatottakat a prefekturára kisérték. *Daurignac* Román egy ujságiró előtt kijelentette:

— A meglopottak mi vagyunk. Világosan fogunk beszélni és be fogjuk bizonyitani ártatlanságunkat.

A letartóztatás alkalmával a család összes tagjai megjelenésen izgatottak voltak, kivéve *Daurignac* Románt, aki nyugodtan olvasott egy francia ujságot, mig *Humbertné* szünetlenül sirt. *Patenotre* francia nagykövet felkereste Humbertékat a prefekturán *Daurignac* Román kérte a nagykövetet, hogy a Humbert-család tagjait vigyék a lehető legelőbb Franciországba, hogy védhessék magukat. *Patenotre* gratulált a rendőrségnek sikeréhez. A foglyokat ezután egy cellába internálták. A *király* fogadta a rendőrfőnököt és szerencsét kivánt neki ahhoz, hogy a spanyol rendőrség szolgálatot tett Franciaországnak.

Madrid, december 20.

A Humbert család összes tagjai álnév alatt élnek Madridban. *Humbert* Frigyes a leánya férjének mondotta magát. A rendőrség *Humbertékn*ak madridi tartózkodásáról egy levélhordó adatai nyomán szerzett bizonyságot, akinek egy rendőrügynök megmutatta Humberték arcképeit.

(A százmilliós szédelgés története.)

1888-ban valahol meghalt báró *Crawford* Róbert Henrik. Senki sem tudott róla egyebet, mint azt, hogy élt, hogy eltünt, meghalt s hogy száz millió franknál többet hagyott hátra. Vagyona — igy állitotta Humbertné asszony — kizárólag ingó értékekből állott. Az elhunytnak sem háza, sem butora nem volt, vagyona értékpapirokból élt, készpénzből állott. A legérdekesebb különcök egyike lehetett az ember, akiről senki sem tudta, hogy mi és hogyan szerezte meg rettenetesen nagy vagyonát. Oly egyszerüen és oly észrevétlenül és hogy senki személyesen nem ismerte. Annyi bizonyos, hogy halála előt végrendelkezett s hogy testamentumát Nizzában irta 1877-ben szeptember hatodikán. Ebben a végrendeletben örököséül egy vidéki lányt, Daurignac Terézt nevezett meg. Teréz, aki most már száz millió frank ura lett megváltoztatta egyszerü polgári nevét s igy lett D'Aurignac kisasszony, akinek nemsokára kérője akadt *Humbert* Frigyes ügyvéd személyében, akinek atyja igen előkelő politikai állást töltött be. Igy lett Terézből Humbert Teréz született D'Aurignac urhölgy. Nagyon jól értett ahhoz, hogy miként vonja magára az előkelő világ figyelmét s hogy báró Crawford milliőit egy kissé forgalomba hozza, az Avenue des Grandes Arméen pompás palotát vásárolt hitelbe, majd Melun mellett fejedelmi kastélyt és Narbonne mellett birtokot vett. Az eladók nagy árakat szabtak s megsürgették a fizetést.

Egy napon két ur jelentkezett Humbertné asszonynál. Igy beszélte legalább Humbertné. Az egyik igy szólt:

— Én vagyok Crawford Róbert.

A másik igy:

— Én pedig Crawford Henrik.

— És mit kivánnak, uraim? — kérdezte Humbertné.

— Asszonyom! Mi báró Crawford unokafivérei vagyunk s azért jöttünk, hogy nagybátyánk végrendeletének érvényt szerezzünk. Ön azt hiszi, hogy ön az egyetlen örökös. Mi azonban felmutatjuk önnek a végrendeletet, melyből kitünik, hogy a báró Nizzában 1877-ben, szeptember hatodikán igy végrendelkezett: „Azt akarom, hogy vagyonom három részre osztassék. Az egyik részt D'Aurignac Máriának, egy harmadrész Crawford Henrik és ugyancsak egy harmada Crawford Róbert unokaöcsémnek jusson. Két unokaöcsémet kötelezem, hogy a hagyatékból akkora tőkét tegyenek le, hogy abból D'Aurignac Terézuek életefogytáig, havonként 30.000 márkát fizethessenek."

Ezt beszélte Hubertné s megmagyarázta, hogy föltünk neki a második végrendelet kelete, mely ugyanaz volt, mint az elsőé. A második végrendeletben emlitett D'Aurignac Mária Humbertné asszony testvérhuga.

Az a kérdés ezek után, hogy melyik végrendelet volt az igazi. A báró egy helyen, egy napon két egymással teljesen ellenkező végrendeletet irt. Valóban nehéz kérdés volt, szerencsére azonban nem volt szükség arra, hogy megoldják. A két Crawford, a két derék és önzetlen Crawford ugyanis a következő ajánlatot tette:

— Asszonyom, mi nem törődünk a pénzzel. Harminchárom és egynegyed millióval mi, akiknek fejenként kétszáz millió vagyonunk van, mitsem törődünk. De tudjuk, hogy elhalt nagybátyánk egyetlen vágya az volt, hogy egyikünk vegye feleségül az ön nővérét, Mária kisasszonyt.

— Oh, — felelt Teréz asszony — hisz hugom még kiskoru. Csak tizennyolc hónap mulva éri el nagykoruságát.

— Várunk addig — felelt a két Crawford. A kisasszony választ majd közülünk. Addig is csak egy kérésünk van s ez az, hogy a vagyont zár alá kell helyezni.

Ebbe Humbertné is beleegyezett s ő lett a vagyon őrzője. Az értékpapirokra a Crawfordok is a D'Aurignacok is ráütötték a pecsétet s igy lepecsételve őrizte őket Humbertné.

A tizennyolc hónap gyorsan mult, de ez alatt az idő alatt igen sok adósságot lehet csinálni s Humbertné csinált is bőségesen. Ki ne adott volna olyan asszonynak, akinek szekrényében pecsétes őrizet alatt százmillió frankja volt. Végre is elmult a tizennyolc hónap s a hitelezők is megjelentek.

— Istenem — mondta nekik Humbertné — a leányszivet senki sem ismerheti. Hugom még nem határozott. De el kell ismernem, hogy a két Crawford nemesen viselkedett. Egyszerüen lemondtak a jussukról s csak fejenként három millió frank végkielégitést kértek.

Humbertné asszony ezt az állitását okiratokkal is igazolta, ami természetesen nagy örömöt okozott a hitelezőknek.

Eddig a szédelgés meglehetősen egyszerü. Ami azonban ezután következik, az páratlan a világtörténelemben.

Mindenki előtt hihetetlenül hangzanék, ha azt állitanánk, hogy senki sem gondolt arra, hogy Humbertné asszonynak talán nincs is öröksége. A hitelezők csakugyan kezdtek kételkedni a százmillió létezésében, sőt a kétszer kétszázmilliós Crawfordban is. A két Crawfordnak tehát meg kellett jelennie a világ előtt. Meg is jelentek, még pedig a törvényszék előtt a pört inditottak Humbertné ellen, melylyel nyilatkozatuk érvénytelenitését kivánták. Azt állitották, hogy az irásbeli szerződés mellett szóbeli megállapodásuk is volt Humbertnével, mely szerint a fiatalabbik Crawfordnak feleségül adják Mária kisasszonyt.

Ezen az alapon indult meg a pör, melynek folyamán Humbertné egyetlenegyszer sem mulasztotta el, hogy a jogorvoslatok minden fajtáját alkalmazásba vegye, ugy hogy szegény asszony száz milliót rejtegetett szekrényében, de hozzányulnia nem volt szabad, hacsak zártörést nem akart elkövetni.

Szerencsére akadtak jólelkü bankárok, akik a kilencvennégy millióra szivesen hiteleztek Humbertnének, aki igy nem egészen husz év alatt *negyven millió frankot tudott kicsalni Franciaország legelőkelőbb hitelezőitől és nagyiparosaitól.* A legnagyobb tételekkel összesen husz millióval három nagyiparos és két gyémántkereskedő van érdekelve. Girard és társa, elbenfi bankár 6,200.000, Lefevre bankár 4,200.000, Credit foncier de France 1,050.000, Paul Bernard bankár 1,600.000, Dumoret ékszerész 1,800.000, Brugière 2,600,000. Oppenheimer régiségkereskedő 1,700.000 frankot adott kölcsön Humbertnénak. A nacionalista lapok azt állitották, hogy Humbertné a *Banque de France*nak is tartozott két és félmillióval. De ezt az összeget Humbertné visszafizette. Humbertné ebből a tengernyi pénzből kastélyokat és uradalmakat vett. Gyémántmezőket vásárolt s Afrikában hercegséget. Bankokat, jótékony egyleteket, biztositó társulatokat alapitott s megnyerte ezekhez a pápa áldását.

A hitelezők, miután Crawfordék összes beadványait visszautasitotta a biróság, végre is pénzt követeltek. Humbertné ujabb pörök kieszelésén fáradozott, ami nagy nyugtalanságot keltett a hitelezők közt. Az egyik, nyomorult 180.000 frank hitelezője, követelte a zár alá helyezett kincs közjegyzői leltározását. Humbertné asszony nem ellenkezett. A biróság tehát elhatározta, hogy végre belepillant a milliós szekrénybe.

A biróság küldöttsége május 9-ikén indult a titokzatos kincsek megszemlélésére. Mielőtt a palotához jutottak volna, Humbertné lakásán tüz ütött ki, mely elhamvasztással fenyegette az egész palotát, a kincset tartalmazó ládával együtt. Ám a tüzoltók eloltották a tüzet, mielőtt nagyobb bajt okozhatott volna. Ünnepélyes komolysággal felnyitották tehát a ládát és találtak benne — egy üres ékszerdobozt s egy csomó levélboritékot. A száz millió épp ugy nyomtalanul eltünt, mint a — Humbert-házaspár és az állitólagos örökös-társak: a Crawfordok. A párisi rendőrség természetesen tüvétette az egész világot és kereste a szökevényeket, akik ma végre Madridban a büntető igazságszolgáltatás kezébe kerültek.

FŐVÁROS

(*) **A főváros a kormányhoz.** A közgyülés határozatához képest, a tanács ma megtette a fölterjesztését a miniszterelnökhöz, illetőleg az összkormányhoz, kérve, hogy *az állami közigazgatás közvetitéséből a fővárosra háramló kiadások megtéritése iránt a kormány intézkedjék.* A részletesen megokolt fölterjesztésben elmondja a tanács, hogy az anyakönyv-vezetésből, az adók kezeléséből és behajtásából, a katonaügyek vezetéséből, a kézbesitésekből stb. származó kiadások *2.862,648 korona terhet rónak a fővárosra.* Ehhez kell számitani a rendőrség fönntartása cimén fizetett 1.800.000 koronát, ugy, hogy *a fővárost 4.662,648 korona olyan kiadás terheli, amely tulajdonképp az államot illetné.* A fölirat elmondja, hogy más európai nagyvárosokat az illető kormány tetemesen segiti a kiadásaiban s igy ugyanezt várhatja Budapest is, amelynek a rohamos fejlődésével amugy is rendkivül nagy budgettel kell dolgoznia. Utalást tesz a tanács arra, hogy a terhek könnyitése tekintetében már többször kapott biztatást a főváros, de ez sohasem vált ténynyé s ezért most, amikor elérkezett a háztartás rendezésének végső ideje, sürgősen kéri a tanács a kormány intézkedését.

(*) **A nyomor enyhitése.** A tanács mai ülésén tárgyalta a pénzügyi bizottság javaslatát, hogy a vizdijak fölöslegéből fedezzék a nyomor enyhitésére szánt kétszázezer koronát. A javaslatot a tanács elfogadta.

SZINHÁZ, ZENE

** **Bob herceg.** Egy romantikus, kedves, megható történet ez a darab, mely szól a szerelmes és eleven Bob hercegről, aki nem veti meg se a népet, se a mulatóhelyeit, még a csapszékeit se, csakhogy szerethesse e nép egyszerü gyermekét, Anniet. Persze szegényes álruhában esnek meg vele a találkozásai. A királyasszony, Bob herceg anyja természetesen rangegyenlő menyasszonyt szánt fiának és a második felvonásban rémülettel ismeri fel a félelmes suhancban, a kóbor utcai legényben a saját koronás gyermekét, amint éppen elszedi a szerelmes Anniet egyivásu vőlegényétől, egy nagyhaju borbélytól. A kis Bob már előbb sok agyafurt mesterkedéssel ütötte el a leányt a borbélylegény kezéről. De ezuttal alaposan rajtavesztett. A kicsi Annie imádta a rosszcsont legénykét, de visszautasitja a királyfit. Bob boldogtalan távozik a szinről és a következő felvonásban sorsába törődötten házasodni készül a neki szánt hercegnővel. De ez a büszke hölgy már előbb rendetlenkedett egy gárdakapitánynyal. Le is lepleződik, ahogy illik. És Bob herceg esküvőre viszi Anniet, ahogy illik.

Martos Ferenc hangulatos, szép poémájából készült a darab és ő és szerzőtársa, *Bakonyi* Károly ügyesen és kedvesen szőtte operetté. Főerőssége a darabnak a zene, igen meleg és szines munkája *Huszka* Jenőnek, aki sok huron szépeket tud mondani. Most kellett volna a harmadik erősség, az előadás virtuozitása. De ez nem volt meg. A cimszerepet *Fedák* Sári játszotta vendégképpen. Mindenki megbocsásson, de hiven az igazsághoz meg kell mondani, hogy komoly és egész sikere ez estén csak *Ledofszky* Gizellának és *Kovács* Mihálynak volt. Nélkülük az operett zenei szépségei egyszerüen elvesznek. Ők is persze csak ott érvényesithették kitünő adományaikat, ahol szerepük engedte. *Ledofszky* Gizella két dalával nagy tapsra ragadta a közönséget és a második felvonás finaléjában olyan bravurral énekelt, hogy a szerző hálával adósa, amiért csengő organuma eltödte a sok fátyolt, amely különben e szépen megépitett zenemüre ráborul vala. Játékában is kiválóan szép tónusok voltak és elszakadását szerelmesétől annyi érzéssel, annyi meleg árnyalással játszotta meg, hogy ami meghatottság a publikumban volt, egészen az ő érdeme. *Fedák* Sári kisasszonynak se temperamentumával, se stilusával a szerep nem számolt. Ő ma számolt volna a szereppel, de kétségtelen tehetségének minőségéből e kiválóan tiszta beszédre épitő és szelid tónusu, pajkosságában is enyhe alaphangu szerep számára nem telik. E sorok irója először látta olyan szerepben, amelyben a tuláradó és szertelen élénkség, a kéneső-vigság nem teszi, hanem szinpadi törvények szerint beszélni kell. Hát ujra mindenki megbocsásson, beszélni nem tud. Mihelyt beszélnie kell, olyan, mint egy elvi zenész, aki kiáll a pódiumra hegedülni, de nincs hegedüje. Egyetlen pontján a darabnak bontakozhat a maga teljességében az érdekes müvésznő eredendő játékmodora, egy bordalban és az utána következő pezsgő táncban. Ezzel nagy tapsot fakasztott és ismételnie is kellett erős hatással. De a többi énekszáma egészen elesett. És éppen a gyönyörü szerenád után, amelynek hatását a szerző nyilván szomjasan leste, egy tenyér se verődött össze. Fedák Sári bizonyára maga se nézi az ilyen önmérséklést és szordinás tempót kivánó szerepet neki termettnek. Pedig a darab gerince e szerep és sok helyen való megfeneklése okozta, hogy ámbár a közönség nagy és bő tapsolókedvben volt és két kézzel is szivesen szórta volna az elismerést, az első felvonásbeli záró tabló szép hatása után, a legjobb felvonás, a második végén a taps igen lanyha volt és teljességgel nem általános. A szereplők és a szerzők szerencsére jöttek taps nélkül is néhányszor, ami nyilván mutatja, hogy legalább is voltak olyan kiváncsiak a közönségre, mint a közönség rájuk. Igen szépek voltak a müvésznő öltözékei. Minden formás és rendjén való ezen a ponton. Játék és ének dolgában bizony nem.

Udvariasságból elől kellett hagyni a hölgyeket. De vissza kell térni *Kovács* Mihályra, aki egy öreg nevelő szerepében ma megint remek volt. Egyszerüen remek. Pazarul mókázott el egy kuplét és mély érzéssel énekelt egy megindító dalt, amelyben egy királyasszony ismeri fel szerelme szomoru történetét. Lenditett is nagyot az estén, amely nélküle nem egyszer jutott volna válságos percek elé. *Nyárai*, a borbély, kedves és ügyes volt. *Solymosi*, *Németh*, *Ujvári*, *Raskó* kis feladatokban jók. A szinház és a rendezője jól végezte a dolgát. A sceneria szép és az egymást felváltó képek helyesek, tarkák. Különben semmi feltünő dolog nem történt. De mégis valami. Nedves és felázott volt minden, ahogy a szinházba mentünk. Kijövet fehéren pelyhedzett a friss decemberi hó. Hogy az isten tartsa meg és adjon mindnyájunknak szép karácsonyünnepet.

** **A kerületi rendszer és a kormány.** A vidéki szinészet végleges rendezése éveken keresztül egyik függő programmpontja volt a belügyi kormánynak és az *Országos Szinész-Egyesület*nek. Hosszas tanácskozások, ankétek folytak a kérdésben, a melyekből végre az szövődött le a vidéki szinészet bajainak panaszaképen, hogy meg kell alakitani a kerületi rendszert. Ez mutatkozott az egyetlen eszköznek arra, hogy a vidék elsőrendü társulatai, amelyek a vidéken megszabják a szinművészet szinvonalát, ne legyenek kitéve annak, hogy az ország egyik szélétől a másikig kóboroljanak, ha ugyan szert tehetnek megfelelő állomásokra. A belügyi kormány kezet fogva az *Országos Szinész-Egyesület*tel, már közel három év óta dolgozik a nagyfontosságu reformon s az már-már a végleges befejezés stádiumába jutott. Az illetékes körök azonban azt a szomoru tapasztalatot tették, hogy most, mikor a kerületi rendszer csaknem az egész országban meg van alakitva, egyes városok éppugy akadnak, mint egyes szinigazgatók, akik a megállapitott kerületi rendszert — legnagyobbrészt kicsinyes, személyes okokból — nem respektálják és ezzel az eljárásukkal az egész nagy, fontos kulturális reformot, melyet éppen a városok és a szinigazgatók sürgettek a legjobban, veszélyeztetik. A belügyi kormány ennek a kicsinyes aknamunkának, mint beavatott forrásból értesülünk, egy csapással véget akar vetni. A belügyminiszter ugyanis a napokban terjedelmes leiratot intézett a kerületi rendszer kérdésében az *Országos Szinész-Egyesület* tanácsához, melyben a magyar szinészet legfelsőbb vezetője radikális eszközökhöz nyul a fontos kulturmunka megvédésére. Ebben a rendeletben arról értesiti a belügyminiszter a *Szinész-Egyesület*et, hogy *a jövő évben a szinigazgatók koncessziójában egyenként fel lesznek sorolva azok a kerületi városok, amelyekre játékengedélyök szól* és más városokban nem fognak előadásokat rendezhetni. Ha ez az intézkedés sem fog célra vezetni, mondja a rendelet, akkor *a belügyi kormány leveszi kezét a vidéki szinészetről s aztán lássa miképpen boldogul a saját maga lábán.* Az erélyes rendelet minden valószinüség szerint végét fogja vetni azoknak a kicsinyes érdeksurlódásoknak, amelyek a kerületi rendszer reformmunkájának fennmaradását, a megvalósulás küszöbén, veszélyeztetik.

** **A Nemzeti Szinház bemutatója.** *Monna Vanna*, Maurice *Maeterlinck* uj drámája, amelyre már hetek óta folynak az előkészületek, vasárnap e hó 28-án kerül bemutatóra a Nemzeti Sinházban, *Ábrányi* Emil forditásában teljesen uj, korhü jelmezekkel és diszletekkel. A szerepek kiosztása a következő: Guido Colonna, a pizai csapatok parancsnoka: *Mihályfi*; Giovanna (Monna Vanna) neje: *P. Márkus* Emilia; Marco Colonna, Guido atyja: *Gál*; Prinzivalle a firenzi hadak kapitánya: *Beregi*; Trivulzio, a firenzi köztársaság biztosa: *Gyenes*; Borso hadnagy: *Pálfi*; Torello hadnagy: *Mészáros*; Vedio, Prinzivalle meghittje: *Hetényi*. A darab első és utolsó felvonása Pizában, a második felvonás *Prinzivale* sátrában történik a XV. század végén. A *Monna Vanna* háromszor egymásután kerül szinre: vasárnap este, hétfőn és kedden.

** **A Vigszinházban** holnap, vasárnap délután a *Doktor ur*at játszszák. Ez lesz *Molnár* Ferenc nagyérdekü bohózatának az első délutáni előadása. Este a *Hapták*! kerül szinre negyedszer. A vidám katonadarab első vasárnapi előadása iránt élénk érdeklődés mutatkozik. Hétfőn a *Doktor urat* ismétlik. Ezen az előadáson jelen lesz *Weisse*, a bécsi Volkstheater igazgatója is, aki a darab előadási jogát megszerezte és most a Vigszinház rendezésével óhajt megismerkedni. Kedden a *Loute*et adják 25-ödször. Szerdán, karácsony estéjén nem lesz előadás. Csütörtökön, karácsony első napján délután a Csókon szerzett vőlegényt adják, este a *Doktor ur*at, pénteken délután a *Hapták*ot, este pedig ismét a *Loute*ot játszszák. Szombat délután a gyermekvilág mulattatására még bemutató is lesz, amennyiben akkor adják először Komor Gyula *Liliomszál* cimü énekes tündérregéjét. Este ismét a *Doktor ur* megy.

** **Az Operaház igazgatósága** *Waldmann* Albertnek a versenymesteri, *Jaulusz* Bélának a magánbrácsási cimet adományozta.

** **Ünnepi előadások a Nemzeti Szinházban.** Karácsony két napján a *Nemzeti Szinház*ban négy előadás lesz. Első nap, csütörtök délután *Himfy dalai*, este: *Karácsonyi álom*, *Gárdonyi* Géza betlehemes játéka kerül szinre, másodnap délután *Ferenczy* Ferenc drámáját a *Pogány Gábort*, este pedig *Az ember tragédiáját* adják elő.

** **Küry Klára fellépte.** Háromszor lép fel a jövő héten *Küry* Klára legjobb szerepeiben és pedig pénteken este eljátszsza egyik legnagyobb sikerü szerepét *Faragó* Jenő és *Barna* Izsó operettejében, a *Casanovában*; csütörtökön délután pedig fellép a *Niobe* cimszerepében s vasárnap délután ujból eljátszsza a *Piros bugyelláris* Zsófiját, amelyben remek népszinmüalakitását ez alkalommal produkája másodszor.

** **A megváltás.** Valóságos nagy képes biblia *Hock* János ma este bemutatott Uránia-szinházbeli darabja. Telistele müvészi szinekben pompázó gyönyörü képekkel, amilyeneket csak festhetett a különböző nemzetek és korok müvésztábora, gyönyörü szöveggel, amelyet költő ihlete alkotott. Mindennél azonban többet nyujt az Uránia biblikus müve. Ez a képes biblia nemcsak szépen van megirva, de szónokol azzal a hévvel, amely Hock János sajátja. A darab előszava ostorozza a felekezetek között való harcot. Festi az állapotot, amit a meghasonlás idézett elő egyénben és társadalomban, s a legerősebb szavakkal illeti a türelmetlenséget s a fanatizmust. Az I. felvonás kiindul a föld alakulásának történetéből. A II. felvonás kimutatja, hogy a nemzetek erkölcsi haladásában a zsidók vallásának jut a vezetőszerep. A III. felvonás cime: A sülyedéstől a megváltásáig. Ebben érkezik el az általános romlottságából az idők teljessége, vagyis a Megváltó születése. Mindenekfelett szépek az ó-testamentumból vett képek, a paradicsom és az első bünbeesés képe, valamint a patriarkákra és prófétákra vonatkozó gyönyörü illusztrációk és az uj-testamentumi képek. A régi egyházi zenét igen hangulatosan használta fel a szerző, akinek szép sikert hozott a mai est.

** **A Vigszinház ujdonsága.** A *Vigszinházban* tegnap tartották meg az olvasó főpróbáját a szinház legközelebbi ujdonságának, *Guthi* Soma és *Rákosi* Viktor: *A brezovácí hős* cimü bohózatának. A darab bemutatóját — mint értesülünk — e hónap utolsó napjára tervezik.

** **Hirek a Nemzeti Szinházból.** A *Nemzeti Szinházban* hétfőn *Shakespeare* tragédiája, a *Hamlet* kerül szinre, mely alkalommal *Náday* Ferenc először játszsza *Polonius* szerepét. Hamletet *Mihályfy*, Opheliát *Török* Irma, Claudinot *Szacsvay*, Gertrud királynét *Jászai* Mari játszsza. — Kedden a *Blaha* Lujza betegsége miatt a mult hétről elmaradt *Bor* kerül szinre.

** **Hangversenyek.** A *Grünfeld-Sopronyi-Berkovits-Bürger* társaság vasárnap, december 28-dikán délután 4½ órakor a Royal-termében tartandó V-ik hangversenye szláv estély lesz. Bochnicseknek, az Operaház uj tenoristájának közremüködésével, aki Smetana néhány ritkább dalát fogja előadni eredeti szöveggel. A négyes társaság még Csajkovszky Souvenir de Florence cimü vonós hatosát (Jauluszszal, Schulzcal) és Glakounow vonós ötösét (II. cello Schulz) adja elő, ez utóbbit itt először. Jegyek kaphatók Rózsavölgyi és társa udv. zenemükereskedésében.

A *filhormonikusok* VI-ik hangversenye szerdán, január 7-én lesz *d'Albert* Jenő zongoramüvész közremüködésével. Az est ujdonsága *Dohnányi* Ernő hires hazánkfiának legujabb szimfóniája. Jegyek kaphatók Méry Béla zenemükereskedésében (Andrássy-ut 12.)

** **A Nemzeti Zenede közgyülése.** A *Nemzeti Zenede* ez évi rendes közgyülését e hónap 30-án este hat órakor tartja meg saját helyiségében (Ujvilág-utca 14.) a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó beszéd. 2. Titkári jelentés. 3. A számvizsgáló-bizottság jelentése. 4. A jövő évi költségvetés megállapitása. 5. Az ügyszabályok megállapitása a következő évre. 6. A tisztviselők megválasztása és a választmány kiegészitése. 7. A számvizsgáló bizottságnak megválasztása. 8. Netáni inditványok.

** **Magyar szinház.** Karácsony napjának délutánján ujra előadásra kerül a Magyar Szinházban a *Nőemancipáció*. A női főszerepet *Szelestey* Elza fogja játszani. Vasárnap délután is ez a darab kerül szinre ugyanabban a szereposztásban.

** **A gyermekszinházban** holnap vasárnap, harmadszor kerül szinre az *Ezerszép Böske és a csodaszép herceg*. A szinház legközelebbi ujdonsága a *Tündér világ vagy Káposzta Jancsi* és a *Szamárfejü törpe* Feld Mátyás uj varázsregéje lesz. Az ujdonságból a próbák már annyira előrehaladtak, hogy csütörtökön már fényes kiállitással bemutatják. Jegyek már délelőtt kaphatók. Kezdete fél 5 órakor.

** **Szinházi Almanach.** A dr. *Incze* Henrik szerkesztése alatt álló Szinházi Almanach III. évfolyama most jelent meg. A könyv 15 ivre terjed, kitünő szakcikkek és szebbnél-szebb klisék tarkitják e minden szinészre és mübarátra hasznos, illetve élvezetes könyvet. Az almanach egyuttal a *Fészek* festők, szinészek, szobrászok és énekesek klubjának alapszabályait, tagjainak névsorát és helyiségeinek fénynyomatait tartalmazza. A könyv ára 2 korona s megrendelhető a szerkesztőnél, dr. *Incze* Henriknél, Vigszinház.

** **A székesfehérvári szinház bérlete.** A székesfehérvári szinházra kiirt pályázat ma lejárt. A jelenlegi igazgatón *Kunhegyi* Miklóson kivül *Balla* Kálmán győri, *Halasi* Béla besztercebányai és *Micsey* Gyögy nagybányai szinigazgatók pályáztak.

** **Legujabb zenemüvek** kaphatók *Szilágyi* Béla könyv- és zenemükereskedésében, Budapest, Károly-körut 26. — Operák és operettek zongorára szöveg nélkül: Wagner Tristan és Isolde 9.60 K., Bolygó hollandi 7.20 K., Tannhäuser 9.60 K., Verdi Aida 9.60 K., Álarcosbál 3.— K., Troubadour 3.60 K., A tévedt nő 4.80 K., Offenbach Hoffmann meséi 10.— K., Bizet Carmen benyomott szöveggel csak zongorára 7.20 K., Strauss A bőregér 5.40, A cigánybáró 5.40 K., San-Toy 5.40 K., Geisha, Görög rabszolga. Cirkuszélet, Szerencse csillaga, Kis aranyos egyenkint 6.— K., Florodora. Kis szökevény, Postás fiu, New-York szépe egyenként 7.— korona. Az édes lányka két füzet 6 korona. Az izé potpourri 3·60 korona. — Luna asszony potpourri 3.— K. Rózsabimbó és a méh, magyar szöveggel 2·16 K. Legkedveltebb kuplék: Hab'n Sie nicht den kleinen Cohn geseh'n, magyar szöveggel 1·80. Der kleine Cohn ist da! magyar szöveggel 1·44 K. Meine Lilly (a Lotti ezredeseiből) 1·80 K. A gólya dal ugyanabból magyar szöveggel 3 K. Zsuzsi kuplé 2 K. Madame Sans-Géne 1·80 K. Drah'n ma um 1·80 K. Luna walzer 2.40 K. Az izé operettéből, az édes lánykából, a svihákokból a Walzer egyenként 2·40 K. Huber 101 magyar népdal cigányos modorban 3.— K. Bloch 101 magyar népdal hegedüre 3.— K. Legujabb tánc és dal-album cimbalomra Allaga Gézától 3·60 K. Állandó vevők kedvezményben részesülnek.

TUDOMÁNY, IRODALOM

○ **A Magyar Tudományos Akadémia** e hó 22-én, délután 5 órakor ülést tart, amely ezuttal utolsó ülése is lesz ebben az évben az Akadémiának. Tárgysorozata a következő: 1. Emlékbeszéd *Jekelfalussy* József rendes tag felett, tartja dr. *Vargha* Gyula levelező tag. 2. Folyó ügyek.

○ **A magyar pedagógiai társaság** ma este a a Tudományos Akadémia heti ülésterméhen *Heinrich* Gusztáv elnöklete alatt felolvasó ülést tartott. *Kemény* Ferenc reáliskolai igazgató, az első felolvasó, „Főiskolai erkölcsnemesitő egyesületek“ cimmel értekezett. Az előadó kifejtette előbb a külföldön már meghonositott ily egyesületek szükségét és a pedagógiai társaságnak figyelmébe ajánlja e kérdés tanulmányozását és a fennálló állapotok szanálását. *Heinrich* Gusztáv elnök köszönetet mondott az előadónak az előadásért s kijelentette, hogy bizony még sokkal fontosabb ügyeket sem lehet főiskoláinkon rendezni s igy a felolvasó által megpenditett eszméket ez idő szerint aligha lehet keresztülvinni. Utána *Kőrösi* Henrik a kultuszminiszteriumhoz beosztott tanfelügyelő a szászországi tanulmányutjának egyik részletéről, *a beszéd és értelemgyakorlatok* tanitásáról olvasott fel, szintén a hallgatóság érdeklődésétől kisérve.

○ **A heraldikai és geneologiai társaság** ma délután tartotta meg a Magyar Nemzeti Muzeumban *Fejérpataky* László elnöklete alatt évi nagygyülését. Ez alkalommal *Csoma* József választmányi tagnak a *magyar nemzetsiégi cimerekről* szóló tanulmánya, illetőleg annak az *Ákos*, a *Hunt-Pázmán* és a *Hamva* nemzetségekről szóló része került fölolvasásra, mutatványul abból a nagy müből, mely a nemzetiségi cimerekről legközelebb jelenik meg az Akadémia kiadásában. Az érdekes dolgozatot, melyet a szerző távollétében dr. *Áldásy* Antal jegyző olvasott fel, a hallgatóság nagy tetszéssel fogadta. A nagygyülés egyik főtárgya az elnökválasztás volt, melyből az eddigi elnök, báró *Radvánszky* Béla koronaőr neve került ki győztesen. A választás eredményének kihirdetése után dr. *Schönherr* Gyula társulati titkár részletes jelentésben számolt be a társaság 1902. évi müködéséről, *Tóth* Árpád pénztáros pedig felolvasta jelentését a társaság vagyoni állapotáról. A társa ág vagyona 32.012 koronát tesz ki.

○ **Uj Idők.** Herczeg Ferenc lapjának, az Uj Időknek most jelent meg a karácsonyi száma. Valóságos füzet ez s az élet, az irodalom, a müvészet n gy és kis kérdései a nap eseményei mind benne vannak, megirt vagy megrajzolt krónikájában. Dicséret helyett azonban beszéljen az Uj Idők tartalma, amely a következő: András és Andor. Regény. Irta: Herczeg Ferenc. A gyermek-klub. Irta: Gárdonyi Géza. Karácsonyéj. Vers. Irta: Czóbel Minka. Horkayné alkotmány-reformja. Uj müvészeti kiállitások. Irta: Lyka Károly. A fehér mellények. Novella. Irta: Malonyay Dezső. Karácsonyi ének. Irta: Havas István. Mai leányok. Irta: Ego. Momsen Tivadar. Irta: Wollner Pál. Ciprianó Castró. Irta: Cholnoky Viktor. Pusztai sas. Novella. Irta: Bársony István. Amerikai történet. Elbeszélés Irta: Oltay Aladár. Kinyillott az őszi rózsa. Kotta. Irta: Dankó Pista. Goldmark K. Irta: Sándor Tivadar. Heine huga. Regény. Irta: Blicher Clarisett stb. Husz illusztráció: Festmény, rajz, aktuális kép, apróságok diszitik azonkivül az Uj Időket. Ebben az évben ez az utolsó szám tehát legcélszerübb most előfizetni az Uj Időkre negyedévi 4 koronával a kiadóhivatalban Andrássy-ut 10. sz. alatt.

○ **Erő.** Az Erő egyetemi hetilap 41. száma gazdag és változatos tartalommal jelent meg. Wlassics Tibor, Kétly Endre és Farkas Imre szerkesztők buzgolkodására egész kis irói gárda keletkezett a lap körül. A lap ára egy évre 10 korona, fél évre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. Egyes szám 20 fillér.

MÜVÉSZET

□ **Munkácsy képei Budapesten.** Nagy müvészi szenzációja lesz a Nemzeti Szalon tavaszi mükiállitásának. *Munkácsy* Mihálynak, a nagy mesternek két leghiresebb festménye: *Krisztus Pilátus előtt, Krisztus a keresztfán* ujra visszakerül Budapestre és látható lesz a Nemzeti Szalon tavaszi tárlatán. Mivel a két óriási kép a Szalon termeiben nem igen fér el, a tárlatot alkalmasint más helyiségben fogják berendezni. Illetékes körökben mozgalom indult meg, hogy a két hatalmas festmény itthon maradjon, illetőleg a szépmüszeti muzeum számára megszereztessék.

□ **A Magyar épitőmüvészek szövetsége** ma egyetemes ülést tartott *Hauszmann* Alajos elnöklésével. Több tárgy elintézése után tagválasztás volt. Hauszmann konstatálta, hogy a szaktársak között, mindig nagyobb és nagyobb az érdeklődés a szövetség iránt és tekintettel arra, hogy annak tagja csakis önálló magánépitész lehet, már is elmondhatja magáról az uj egyesület, hogy a magánépitészeket joggal képviseli. Miután még több ujabban jelentkezett tagot jelentettek be *Márkus* Géza müépitész kérdést intézett az iránt, hogy a lapokban egy hivatalosnak látszó kommuniké jelent meg, amely a képzőmüvészeti tanács legutóbbi üléséről referált, mintha a nyilvános épületek épitését illetőleg a M. E. Sz. által is képviselt müvészeti érdekeket sértő határozatokat hoztak volna. *Korb* Flóris, aki a tanácsnak is tagja, felvilágositotta a szövetséget, hogy a tanács legutóbbi üléséről hozott tudósitás nem felel meg teljesen a tényeknek. A tanács ugy határozott, hogy ankét egybehivását javasolja a miniszternek, amely a nyilvános épületek tervezésének kérdésével és a nyilvános pályázatok ügyével foglalkozzék. A választ megnyugvással fogadta a szövetség.

EGYESÜLETEK

(**A budai katholikus-kör**) sikerült zene- és felolvasó-estét rendezett a kör egyesületi házának dísztermében. *Szerelemhelyi* Tivadarné felolvasást tartott, *Ujlaky* Izabella nagy hatással elénekelte Griegnek Solveig-dalát, *Sallay* Irma pedig szavalt. A Seregi család vonós-négyese s még egy-két kisebb zeneszám egészitette ki a müsort.

(**A Magyar Tanitók Otthonában**) szombaton irodalmi és müvészeti estély volt, melyre az egyesület helyiségei zsufolásig megteltek. *Gerley* Szevér tanitó egy kedves gyermekkarral saját szerzeményü dalait adta elő nagy tetszés között. *Verner* László humoros felolvasást tartott a gesztusról. *Keressey* Béla szép hegedüjátékával gyönyörködtette a közönséget. *Minke* Béla saját költeményeit szavalta nagy hatással. *Gyaluy* Lászlóné müvészi énekével ragadta el a közönséget.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Elmebeteg főispán.** A nagybecskereki királyi törvényszék ma a hivatalos lapban közzéteszi, hogy jogerős itélettel gróf *Bethlen* Miklóst, Torontál-megye főispánját elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

§§ **A zárdaszüz titka.** A budapesti esküdtbiróság *Zsitvay* Leó elnöklésével ma *Bartalits* Imre nyomdászt és *Csukás* Károly okleveles gyógyszerészt vonta felelősségre nyomtatvány utján elkövetett szemérem elleni vétség miatt. Csukás Károly ugyanis a nyáron *Az aranygyürü hatása vagy a zárdaszüz titka* cim alatt regényt irt, amelyet nem szánt ugyan müvelt családok asztalára, de mindenesetre reménykedett a pikáns história kelendőségében. Ebből a reménységéből azonban csakhamar kiábránditotta a rendőrség, amely a szeméremsértő irást lefoglalta. A vádlottak kihallgatása során a szerző azzal védekezett, hogy *Zola* Emil sem válogatta meg nagyon a kifejezéseit, a nyomdász pedig azzal, hogy ő az *erősebb* részeken enyhitett, s a müvet sehol sem terjesztette. Az elnök ezután *zárt tárgyalást* rendelt el. s fölolvastatta az inkriminált irodalmi müvet. Az esküdtek felmentő verdiktje után az esküdtbiróság ugy *Csukás* Károly, mint *Bartalits* Imre vádlottakat *felmentette* az ellenük emelt vád alól s elrendelte a lefoglalt regénypéldányoknak visszaadását. Az itélet jogerős.

§§ **A vivómester felelőssége.** Sajnálatos baleset történt a mult évben *Gennari* József rovigói származásu budapesti vivómester vivótermében. Gennári ugyanis fejvéddel ellátva keskeny pengéjü olasz kardokkal vivási gyakorlatot tartott egyik régi tanitványával *Schindler* Emil államvasuti tisztviselővel. Vivás közben Schindler Emil támadta a vivómestert és támadás közben neki ugrott arccal a vivómester kinyujtott kardja hegyének. A fejvéd sodronybálózata oly ritka volt, hogy azon a vékony olasz kard pengéje könnyen áthatolhatott. Igy történt aztán, hogy Gennári kardja hegyével Schindlor Emilt a jobb szeme alatt sulyosan megsebezte. A sebesülés következtében Schindler hetekig ágyban fekvő beteg volt, sőt az egyik szeme elváltozást is szenvedett. Az ügyészség gondatlanságból okozott sulyos testi sértés vétségeért emelt vádat Gennári József vivómester ellen. Gennári védője dr. *Jankovich* Jenő ügyvéd e vádirat ellen kifogásokkal élt, melyeket ma tárgyalt folytatólag a büntető törvényszék vádtanácsa Czárán táblai biró elnöklete alatt. A vádtanács *Gennari* József vivómestert vád alá helyezte gondatlanságból okozott sulyos testi sértés vétségeért.

§§ **A templom nem lehet jelzálog.** Budapest székesfővárosi központi számvevősége beadványt intézett az I—III. kerületi járásbirósághoz az iránt, hogy a krisztinavárosi templomra a zálogjog 528 korona 55 fillér kövezési járulék-tartozás erejéig bekebelez-

tessék a főváros javára. A járásbíróság a kérelmet elutasította, mert a főváros kegyura lévén a megterhelni kívánt ingatlannak, a kirótt kövezési járulék viselése is a fővárost illeti meg. Ezt az elutasító határozatot — mint az Ügyvédek Lapja írja — a királyi tábla megerősítette időkép azért, mert az általános jogszabályok szerint a jelzálog abból áll, hogy a hitelező követelésére nézve magát a jelzálogul szolgáló ingatlanból a telekkönyvi bejegyzés sorrendjében kielégithesse, kell tehát, hogy a jelzálog a közforgalom tárgyát képező ingatlan legyen; már pedig a krisztinavárosi templom, amely egyik törvényesen bevett vallástelekezet temploma, a közforgalomból kivett dolog, s mint ilyen jelzálogul nem szolgálhat.

§§ **Szabadlábra helyezett kereskedők.** *Donát* Manó és *Lipner* Ármin ujpesti kereskedőket néhány nappal ezelőtt hitelezőik kérelmére a rendőrség letartóztatta. A pestvidéki törvényszék vádtanácsa azonban helyet adott a letartóztatott kereskedők ügyvédje, dr. *Gál* Jenő előterjesztésének s mindkét vádlottat szabadlábra helyezte.

Nyilttér.

TELJESEN PÓTOLJÁK

a francia cognacot

gróf KEGLEVICH ISTVÁN utódai

hirneves promontori cognac-gyár

(alapitva 1882.)

mindenütt kapható gyártmányai.

Központi iroda és gyártelep: Budafok.

A „New-York"

életbiztositó-társaság

magyarországi biztositottainak

legutóbb többek között a következő

15 évi nyereményeket

fizette ki:

Kötv.-sz.	A biztositott lakhelye	Biztositott összeg	Kifizetett nyeremények
254,929	Zombor	frt. 3000	frt. 765.36
253,769	K.-Becskerek	„ 5000	„ 1155.70
261,903	Budapest	„ 10000	„ 2413.60
267,894	Arad	„ 3000	„ 742.59
271,078	Pozsony	„ 5000	„ 1237.65
271,358	Miskolc	„ 10000	„ 2413.60

Ezen 15 éves nyeremények

a befizetett évi dijak összegének

32-34 1/2 %-át

tették.

A „NEW-YORK"

a legnagyobb életbiztositó társaság a világon.

TÉLI-FÜRDŐKÚRA.

Természetes forrómeleg kénes források, iszapfürdők, iszapborogatások,

Zuhany-massage. Vizgyógyintézet, villany-fényfürdők stb. Olcsó és gondos ellátás. Csuz, köszvény, ideg- bőrbajok és téli fürdőkúra felől kimerítő prospectust küld ingyen a Szt.-Lukácsfürdő igazgatósága, Budán.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT

*** **A Nemzeti Torna-Egylet disztornája.** Ma tartotta meg a N. T. E. szokásos évi disztornáját nagy s diszes közönség előtt. Hétóra tájt vonult be katonazene hangjai mellett a fiukból s nőkből álló tornászsereg.

Az impozáns felvonulás után a férfiak plasztikus mozdulatokban bővelkedő szabadgyakorlatai kezdődtek, melyeket *Maurer* János művezető vezérlete mellett a legszebben végeztek. Utána csapattornázás következett, mely egy rendes tornaóra képét mutatta be; oly érdekes s változatos volt, hogy szinte sajnálta a közönség, midőn a művezető szavára eltüntek a szerek a porondról. A sorrend következő száma volt az est fénypontja. Harminc hölgy mutatott be korláton szebbnél szebb gyakorlatot. A női testképzés lelkes ütőrőit zajos tapsviharral jutalmazta a nagy közönség. A nők gyakorlatai után *Horváth* Sándor egyleti vivőmester iskola-vivást mutatott be, majd utána *Kola* L. és *Ronts* J. assoutja következett. A sorrend eddig bemutatott számai arról adtak képet, hogy a tagok átlaga mily eredményt ért el a test ügyesitésében, erősbbitésében, addig az ezután következő szám, a verseny az egyes kiválóbb tornászok testi képességéről nyujtott képet. Az egylet két legjobb tornásza mérte össze erejét, ügyességét gyürühintán és bakon. A közönségnek élvezetes látványt nyujtó versenyből *Vágó* Henrik került ki győztesen, akit a klasszikus díjon, a babérkoszorun kivüli arany-éremmel tüntettek ki. Második *Horváth* József lett, ki koszorut s ezüst érmet nyert. A disztorna következő pontja a finké volt. Maurer tanáruk vezetése alatt mutattak be társasgyakorlatokat körben jelét adva a rendszeres tornázás által szerzett testi ügyességüknek. Befejezésül *Bende* Jenő előtornász vezetése alatt fokozatosan nehezedő gyakorlatokat mutattak be a magas nyujtón. Itt zajos tapsokat arattak Katona Gvula, Vágó, Verő, Benes, Simon, s még igen számosan szép testartással, könnyed mozdulatokkal végzett gyakorlataikkal. Végül dr. *Berzeviczy* Alberi az egylet elnöke lelkesitő beszéd kiséretében osztotta ki a verseny díjakat.

TÁVIRATOK

Bukarest, december 20. A *király* ma a *szenátus* küldöttségét fogadta, amely átadta neki a szenátus válaszfeliratát. A *király* a küldöttséghez beszédet intézett, melyben a legnagyobb megelégedéssel konstatálta, hogy a Duna mindkét partján minden szivben kitörölhetetlenül él a háboru emléke. Meg van győződve a király, hogy a szenátus kiváló támogatásban fogja részesiteni a kormányt.

Róma, december 20. A *pápa* holnap kihallgatáson fogadja gróf *Szécsen* osztrák-magyar nagykövetet, aki jubileuma alkalmából átadja neki Ferenc József király ajándékát.

London, december 20. A walesi hercegné ma este szerencsésen fiut szült.

Róma, december 20. (Kamara.) Ma előterjesztették a pénzügyi expozét. Minthogy *Di Broglio* kincstári miniszter beteg, a kamara elhatározta, hogy az expozét felolvasottnak tekintik és közzéteszik. Az 1903—04. kezelési évre körülbelül 4 millió végleges felesleget irányoztak elő. A kamara január 27-ig elnapolta magát.

A cár nevenapja.

Szófia, december 20. Az orosz cár nevenapja alkalmából tegnap a szófiai székesegyházban, a fejedelmi palota és az orosz diplomáciai ügyvivőség kápolnájában ünnepi istentiszteletet tartottak. Az orosz diplomáciai ügynökségen adott dejeuneren *Ferdinánd* fejedelem felköszöntőt mondott az orosz cárra. Bahmetyev orosz diplomáciai ügyvivő a fejedelmet, Klementina hercegnőt, a trónörököst és az egész fejedelmi családot köszöntötte fel. Este a fejedelmi palotában nagy ebéd volt, amelyen megjelent az orosz ügyvivő nejével és az ügyvivőség személyzetével, továbbá a miniszterek, a szobranye elnöksége, a főpapság és a tábornoki kar. A fejedelem itt is felköszöntötte a cárt. Ebéd után nagy fogadás volt.

Konstantinápoly, december 20. Az orosz cár nevenapja alkalmából a szultán és Miklós cár szives táviratokat váltottak.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, december 20. A kereskedelmi minisztériumban báró *Weigelsberg* osztályfőnök elnöklete alatt konferencia volt, amelyben a hadsereg részére a jövő évben szállitandó bőranyag és cipőkészletnek a kisiparosok közt való felosztása került szóba.

Bécs, december 20. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) A mai heti tőzsdén a tulajdonosok a legnagyobb erőfeszitést fejtették ki, hogy a hét folyamán beállott árhanyatlást behozzák, de a kinálat csekély maradt. Kezdetben ugy látszott, mintha az ár felverése sikerrel biztatna, de a nagyobb követelések miatt csak elvétve fordultak elő kötések s igy a tulajdonosok kénytelenek voltak engedni s buzában a mult heti árhoz képest 10 fillérnyi hanyatlás állott elő.

Eladatott 5500 mm. buza 8.68½ koronán 3 hónapra Bécsből. Rozs 5 fillérrel olcsóbb.

Buza tavaszra 7.87, rozs tavaszra 7.02, zab tavaszra 6.52 K.

Bécs, december 20. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése.) A *délutáni magánforgalomban* a záriatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 671.25. Magyar hitelrészvény 711.—. Angol-Osztrák bank 368.50. Bécsi bankegyesület 449.—. Union bank 631.50. Länderbank 385.— Osztrák-magyar államvasut részvény 677.—. Déli vasut 63.75 Elbavölgyi vasut 454.—. Északnyugati vasut részvény 331.50 Dohányrészvény 468.50. Rimamurányi vasut —.—. Alpesi bányarészvény 866.—. Májusi járadék 101.35. Magyar korona járadék 97.90. Török sorsjegyek 111.75. Német birodalmi márka 117.12½.—. Napoleond'or 19.05 Szilárd.

New-York, december 20. (*Zárlat.*) *Gyapot:* New-Yorkban helyben 8.70 (8.70). Decemberre 8.53 (8.54). Márciusra 8.35 (8.35). New-Orleansban helyben 8.¼ (8.¼). — *Petroleum:* Stand white New-Yorkban 8.20 (8.20). Stand white Philadelphiában 8.15 (8.15). Rafined in Cases 9.50 (9.50). Credit Balances at Oil City 151.— (151.—). — *Zsir:* Western steam 10.70 (10.70). Rohe és Brothers 10.90 (10.90.) — *Tengeri* irányzata szilárd. Decemberre 60.— (60.—). Januárra 54.¾ (53.⅞). — Májusra 48.⅝ (48.⅜). *Buza* irányzata szilárd. — Piros őszi helyben 79.⅝ (79.—). Decemberre 83.⅝ (83.—). Januárra —.— (—.—). Májusra 81.⅛ (80.⅞). Jul.-ra 78.⅝ (78.½). Gabona szállitási dija Liverpoolba 1.½ (1.½). — *Kávé:* fair Rio 7. sz. 5.¼ (5.¼). — Dec.-re 4.45 (4.45). Márc.-ra 4.70 (4.70). — *Liszt:* Spring Wheat clears 3.05—3.10 (3.05—3.10). *Cukor:* 3.⅞ (3.⅞). *Ón:* 25.50—25.65 (25.50—25.65). — *Réz:* 11.65—.— (11.65—.—). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, december 20. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Buza* irányzata állandó. — Dec.-re 74.¼ (73.½). — Jan.-ra —.— (—.—). — *Tengeri* irányzata állandó. — Dec.-re 46.⅜ (46.¼). — *Zsir:* Jan.-ra 10.25 (10.22). Máj.-ra 9.82 (9.72). — *Szalonna* short clear 8.87 (8.87—0.—). — *Sertéshus:* Jan.-ra 16.60 (16.45). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Napirend.

Naptár. Vasárnap, december 21. Római-katholikus: Tamás. — Protestáns: Tamás. — Görög-orosz (december 8.) Patáp. — Zsidó: Kislev 21. — Nap kél: 7 óra 31 perckor. — Nyugszik: 3 óra 53 perckor. — Hold kél: 11 óra 53 perckor éjjel. — Nyugszik: 11 óra 19 perckor délelőtt. — Utolsó negyed 9 órakor este.

A miniszterek nem fogadnak.

Az uj országház megtekinthető délelőtt 11 órától délután 1 óráig.

Nemzeti Muzeum. Képtár. Nyitva van délelőtt 9 órától délután 1 óráig.

A Mücsarnok téli kiállitása nyitva 9 órától 1-ig. Belépődij 1 korona. Délután 1—4-ig belépődij 40 fillér.

Paál László-kiállitás a Nemzeti Szalonban. Látható délelőtt 9 órától este 8 óráig. Belépődij 50 fillér. (Utolsó nap.)

Országos képtár az Akadémiában délelőtt 9—1 óráig.

Az iparmüvészeti társulat téli kiállitása nyitva 9 órától 5-ig. Belépődij nincs.

Természetrajzi gyüjtemények muzeuma (Muzeum-körut 4. sz.) nyitva délelőtt 10—12-ig.

Mezőgazdasági Muzeum (Kerepesi-ut 72. sz.) délelőtt 9-től 1 óráig.

Technologiai iparmuzeum nyitva délelőtt 9—12-ig.

A földtani intézet muzeuma (Stefánia-ut 14.) nyitva 10—1-ig. Belépődij nincs.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 12-ig.

Akadémiai könyvtár zárva.

Muzeumi könyvtár zárva.

A fővárosi könyvtár (Károly-körut 28.) mindennap nyitva van, köznapokon délelőtt 9—1-ig, vasár- és ünnepnapokon 9—12-ig.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtára, tudakozó-osztálya és keleti mintatár: V. kerület Vácz-körut 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállitása és kereskedelemtörténeti gyüjtemény, továbbá a házi-ipari kiállitás (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Vácz-körut 32. szám alatt.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

P. M. *Magyar-Igen.* Fájdalom, nem adhatunk jó választ. Azok az állatorvosok, akik a két éven belül nem tették le a tiszti vizsgát, további haladékot nem kapnak. A törvény határozottan folyó évi december 31-éig adott terminust és uj törvényhozási intézkedés nélkül ez a határidő meg nem hosszabbitható.

Sz. G. Méltóztassék reánk való hivatkozással a Magyar Kiviteli- és Csomagszállitási Részvénytársaságnak irni (Mérleg-utca 11.) és a válaszbélyeget mellékelni a kérdéséhez. — **J. B.** *Szamos-Udvarhely.* Mihelyt lehet, lesz többször ma még lehetetlen. — **B. J.** *Miskolcz.* A pénztár igazgatóságához tettük át a levelét, amelyre onnét kap választ. — **Boldogtalan asszony.** Nem kaptuk meg a levelét. — **Rózsa.** Szószegő vagy hazug a neve. — **W. L.** *Siroka.* Ezt csak az adóhivatal mondhatja meg. — **L. H.** *Vulkán.* Ha a vámilletéket lefizette, szabad. — **Gazdász.** Ismét be kell adnia a bizonyitványokat. A határidőt tudakolja meg az ezredparancsnokságnál. — **Marosmenti.** Beküldött versekről, mihelyt érdemeset is találunk köztük, együttesen válaszolunk. — **K. E.** *Szombathely.* 1. A sorozásig be kell adnia a folyamodványát. 2. A kérvénye sorsát mi nem tudhatjuk. — **H. E.** *Budapest.* A kérdése érthetetlen. — **R I** *Zenta.* Az egyéni képességek döntők ebben. — **K. M.** *Ujpest.* Nem nevezte meg magát. — **R. E.** *Pozsony.* A keszthelyi intézetbe irtak. — **A. E.** *Budapest.* Méltóztassék bármely ügyvédi irodában kérdezősködni, ott meg van a jegyzéke az ország összes ügyvédeinek. — **Református.** *Fiume.* Csak akkor kellene fizetnie, ha nem lépett volna be valamely elismert felekezet kötelékébe. Az ön esetében ugy nem kell fizetnie. — **Kivánosi.** Akár február 22-ikán, akár március 1-én. — **S. E.** *Budapest.* Közöletlen.

Szinházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHAZ.

Vasárnap, 1902. december hó 21-én.

Berlichingen Götz.

Opera 5 felvonásban (kilenc képben.) Zenéjét szerz Goldmark Károly. Szövegét (Goethe nyomán szaba don) irta Willner A. M. Ford. Várady Sándor.

Személyek:

Berlichingen	Takáts	Weislingen	Beck
Elsbeth	Válent	Franz	Bochnicsek
Maria	Ambrusné	Adelheid	Krammer
A kis Carl	Oppenheim	Irmgard	Berts
Georg	Szoyer	Selbitz	Hegedüs
Püspök	Mihályi	Lehrse	Gábor

Kezdete 7 órakor.

NEMZETI SZINHAZ.

Vasárnap, 1902. december hó 21-én.

Délután 2½ órakor mérsékelt helyárakkal:

Ibolyafaló.

Vigjáték 4 felvonásban. Irta Moser. Ford. L. F.

Este:

Karácsonyi álom.

Betlehemes játék 3 felvonásban előjátékkal. Irta Gárdonyi Géza. A kisérő zenéjét szerzette Szabados Béla.

Személyek:

Gáspár	Szacsvay	Ábradisz	Egressy
Menyhért	Molnár	Ordas	Gál
Boldizsár	Mihályfi	Bertalan	Gabányi
A királyné	Lendvayné	Boris	Rákosi Sz.
Tücsök	Náday B.	Magda	Ligeti
Csillagász	Vizvári	Zsuzsi	Török I.

Kezdete 7½ órakor.

VIGSZINHAZ.

Vasárnap, 1902. december hó 21-én.

Délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal:

A doktor úr.

Bohózat 3 felvonásban. Irta Molnár Ferenc.

Személyek:

Dr. Sárkány	Góth	Marosiné	Nikó
Puzsér	Hegedüs	Az igazgató	Kazaliczky
Sárkányné	Csillag T.	Földrajztanár	Győző
Lenke	Varsányi	1. rendőr	Gyarmati
Csathó	Fenyvesi	2. rendőr	Dayka
Cseresnyés	Szerémy	Szobaleány	Varga
Bertalan	Tapolczai		

Este:

Hapták!

Vigjáték 3 felvonásban. Irták Schönthan és Schlicht Magyarositotta Hazai Hugó.

Személyek:

Vida Márton	Hegedüs	Tomorfalvi	Fenyvesi
Jani s fia	Tapolcai	Söveges	Balassa
Mrs Anny	Csillag	Liserl	Kürti
Homonnay	Góth	Jeanette	Kész R.
Homonnay	Fóthi	Farkas	Győző
Timár Imre	Vendrei	Huszár	Szerémy

Kezdete 7½ órakor.

Karácsony pénteken délután 4 órakor, a Vigadó nagytermében

YSAŸE

Jenő, hegedűművész nagy zenekari hangversenye

Kerner István, a m. k. Opera karnagya vezénylete mellett.

Jegyek kizárólag Méry Béla zeneműkereskedésben Andrássy-ut 12.

ALAPITTATOTT 1850.

SEMLER J.

posztókereskedése, cs. és magy. kir. udv. szállitó

BUDAPEST,

Bécsi-utca és Deák Ferenc-utca sarkán

Ajánlja női Costümekre legjobbnak elismert női posztóit „Drap de Voile“ feketében és remek divatszinekben, valamint az évad legnagyobb ujdonságát „Zibeline Moskow“ prémszerü szövésben, továbbá a legújabb férfi öltöny és „Eredeti Montagnac“ téli kabát szöveteit legnagyobb választék valódi angol „Himalája Plaidekben“. Minták kivánatra ingyen és bérmentve.

Alkalmas és hasznos

karácsonyi ajándék

az uj találmányu, szabadalmazott

férfi-ing,

melynek nyakbősége magától szükebbre vagy bővebbre szabályozódik. Kizárólag nálunk, a feltalálóknál kapható a következő minőségben: Tartós jó chiffonból

keméy, sima, vagy redős mellel frt 2.25 — 2.75
puha, batiszt vagy piquet mellel frt 2.50 — 2.75

Azonkivül mérték szerint minden tetsző kivitelben készithető. Megrendelésnél kérjük a gallér számát megirni. Továbbá: Különlegességek francia és angol uri divatcikkek, valamint bel- és külföldi kalapokban. Árjegyzékkel szivesen szolgálunk. Meg nem felelő árut kicserélünk vagy kivánatra a pénzt visszaadjuk.

Vértes és Sebestyén

cs. és kir. szab. fehérnemü-készitők

Budapest, IV., Muzeum-körut 15. sz.

MAI és Tsa cs. és kir. udv. fényképészek müterme

ezentul csakis

Nagymező-utca 20. szám.

külön e célra berendezett saját házában,

a fővárosi Orfeummal szemben.

Remek gyermekfényképek.

Nagyitások

müvészi platin és aquarell

kivitelben bármely kép után. — TELEFON. —

Karácsonyi könyvpiacra

a legkedvezőbb és legcélszerübb a most megjelent karácsonyi könyvjegyzékemet kérni, melyet szivesen megküldök ingyen és bermentve. Ezen jegyzékem tartalmaz 2000 olyan ajándéknak alkalmas könyvcimet, melyek ugy irodalombecsü tartalmuknál, valamint diszes kiállitásuknál fogva ajándéknak okvetlen megfelelnek, mert selejtes kivitelü vagy tartalmu müvek fölvételét teljesen mellöztem.

Kivonat a tartalomjegyzékből: Ajándéknak alkalmas diszmüvek, illusztrált müvek, remekirók, ifjusági irodalom minden kornak s mindkét nembeli ifjuság számára, szépirodalmi müvek, tudományos müvek vegyes nyelveken.

A könyvek árai, miután részben alkalmi példányok, melyek hibátlan uj állapotuknak dacára alkalmi áron kaphatók, részben pedig ujdonságok, melyek eredeti áron vannak fölvéve. Szives figyelmükbe ajánlom, hogy az ifjusági iratok jeles szerzőktől, csinos kivitelben bekötve már 50 fillértől följebb is kaphatók.

SZILÁGYI BÉLA könyv- és zenemükereskedése (antiquariuma)

Budapest, Károly-körut 26. szám.

Élő- és müvirágból

legszebb

Karácsonyi ajándékok

kaphatók:

Dominics Katalin

élő- és müvirág-termében

17. József-körut 17.

Ünnepi és alkalmi ajándékul legalkalmasabb, diszesen kiállitott

Ifjusági iratok.

Az árak koronaértékben.

Történeti elbeszélések Képekkel . . . . . . 3.—
Magyarországi szent Erzsébet élete. Irta: Lázár Gyula. Ára kötve . . 2.40
Erdély Nagyasszonya. Az ifjuság számára irta Tóth Sándor. Számos képpel. Ára vászonkötésben 4.80
Fekete Kató. Elbeszélés leányok számára. Irta Fáylné Hentaller Mária. Számos képpel. Ára vászonba kötve . 5.—
A Szentföldön. Irta Erődi Béla. Ára füzve 4 kor., diszkötésben 5.60
diszkiadás (nagyobb alak velinpapirra nyomtatva . . . 8.—
A Fáraók országában. Irta Erődi Béla, 65 képpel és Egyptom térképével. Ára füzve 4 kor. Diszkötésben 5 kor. 60 fill. Nagyobb és finomabb diszkiadás, pompás szinnyomásu vászonkötésben. Ára . . 8.—
Utazásom Sicilia és Malta szigetén. Irta Erődi Béla. 50 képpel és 1 térképpel. Ára füzve 4 kor. Diszk. . 5.60
Bőrharisnya. Öt elbeszélés az ifjuság számára. Cooper J. F. után forditotta Füredi Ignác. Kis negyedrét 6 finom szinnyomatu képpel. Ára kötve 4.—
Don Quijote de la Mancha. Chervanties után átdolgozta Radó Antal. Doré Gusztáv rajzaival. Vászankötében. Ára 4 kor. 80 fill. Diszkötésben ára 5.60
Elbeszélések a görög világból, Yonge után Hampelné-Pulszky Polyxena. Képekkel. Képes boritékba kötve . . 3.20
Magyar népmondák. Az ifjuság számára feldolgozta Radó Vilmos, Ebner Lajos képeivel. (7 finom szines kép.) Szinnyomásos vászonkötésben. Ára 5.60
Töténelmi életrajzok az ifjuság számára. Irta Vaszary Kolos. Vaszary János képeivel. Szines vászonkötésben. Ára 5.60
Ezeregy éjszaka regéi. A magyar ifjuság számára átdolgozta Radó Antal. Pompás szinnyomásos diszkötésben ára 6 korona. Ugyanaz finom kivitelü chromo nyomatu szines képekkel, diszkötésben . 9.—
Robinson Crusoe élete és kalandjai. Defoe után átdolgozta Radó Antal. Nyolcadrét kiadás 1 szines és számos, a szöveg közé nyomatott képpel. Szines kötésben ára 3 kor. 20 fill. Ugyanaz negyedrét kiadás 5 szines és számos, a szöveg közé nyomatott képpel. Szines kötésben. Ára 4.80
Kolumbus Kristóf. Amerika fölfedezése. Az ifjuság számára szerkesztette dr. Brózik Károly. Egy szinnyomásos képpel és számos szövegrajzzal. Diszkötésben. Ára . . . 4.80
Gráczia fia. S. Bisi Albini. Ford. Erődi Béla. Ára kötve 4.—
A munka öröme és dicsősége. Ifjak számára Mantegazza után irta dr. Kerékgyártó Elek. Jelképes vászonkötésben. Ára 4.80
Parainesis. Irta Kölcsey Ferenc. A költő arcképével. Ára füzve 80 fill. Diszkötésben 2.—
Rajzok Mátyás király korából. Irta Csánky Dezső. Ára kötve . . . . —.80
A fekete király. Történeti elbeszélés. Az ifjuság számára. Irta Földes Géza. Tull Ödön rajzaival. Szinnyomásu kötésben. Ára . . . . 4.—
Porból lettünk. Elbeszélések az ifjuság számára. Irta Földes Géza. A képeket rajzolta Nagy Lázár. Szinnyomásu vászonkötésben. Ára . . 2.—
A burok magyar vitéze. Irta Földes Géza. Ára . 4.50
Utazás a természetben. Irta Platz Bonifác. Ára kötve 4.—
Utazás a föld körül 80 nap alatt. Irta Verne Gyula. Ára kötve . . . . 2.—
A vadölő. Cooper J. F. után forditotta Mikes Lajos, diszes kötésben . . . . 4.—
Az utolsó Mohikán. Cooper J. F. után forditotta Mikes Lajos . . . . 4.—
Ezer év. Képek a magyar nemzet történetéből. Az ifjuság számára. Irta dr. Baróti Lajos. Számos, a szövegbe nyomott képpel, Pompás szinnyomásu kötésben. Ára . . . . 8.—
Sziv. A gyermekek számára. Irta Edmondo de Amicis. Olaszból forditotta Radó Antal. Szinnyomásu vászonkötésben. Ára 5.60
Többsincs királyfi. Irta: Benedek Elek. Képekkel. Ára 4.—
Természettudományi olvasmányok az ifjuság számára.
I. sorozat. Szerkesztette Hankó Vilmos és Szterényi Hugó. Müvészi iniciálékkal Györök Leótól. Számos szövegképpel. Vászonkötésben. Ára 4.80
II. sorozat. Szerkeszti Szterényi Hugó. Cserépy A., Hollós K., Richter A. rajzaival és 75 szövegképpel. Vászonkötésben. Ára 4.40

Megrendelhetők a kiadócégnél

Lampel Róbert (Wodianer F. és fiai) cs. és kir. udv. könyvkereskedésében

Bpest, VI. Andrássy-ut 21.

! Sarokűzlet !

Karácsonyi vásár!

Kiselejtezünk

teljes jó karban kis égetési hibák miatt remek szép készleteket

mesés olcsó

áron november 30-ig

Complett 6 személyes dusan aranyozott, diszes kivitelü és háromszor égetett

Étkező elegáns frt 5.50 | Rococo, thea csak frt 3.50
Étkező, modern „ 6.50 | Rococo, kávé „ 3.50
Rococo, diszes csak „ 8.50 | Rococo, Mocca „ 3.50
Mosdó kompl. fr. 5, 8, 10 | Üveg-szerviz „ 7.50

Diszes Rococo, 12 személyes, étkező 20, 25, 35 frt

Függő-lámpák minden áron, miután raktárunkat teljesen feloszlatjuk.

Ortner Rezső és Társa

Teréz-körut 32. sz., sarokűzlet.

Vidéki rendelésnél kérjük a vasutállomást.

Az Országos Női Gyorsiró-Egyesület

gyorsirási és gépirási szakiskolájának irásmunka-osztálya

(COPYING OFFICE)

utányos áron készit bármely irógépen mindennemü irásmunkát és sokszorositást.

Magyar és német gyorsirásban

és az összes használatban levő irógépeken: Remingt n-S tandard, (Rem). Fay-Sho, Underwood, ost. New Century Caligraph, Smith-Premier Crandall, Frister et Sossmann, Ideál Hammond, Empire alapos oktatás. Bővebb felvilágositást ad: Kaiser Gizella elnök Budapest, Kazinczy-u. 3. I. em

SZABADALMAT

védjegyet, mustra- és modell-oltalmat megszerez, Szabadalmakat értékesit és financiroz bel- és külföldön a Szabadalmakat Értékesitő Vállalat, Pásztor (törvényesen bejegyzett cég)

BUDAPEST, Erzsébet-körut 17.

Telefon 24—20. Fölvilágositás dijtalan.

Pontos és legjobb

ÓRÁK

5 évi jótállás mellett. 5

Egyházi szent edények, keresztelő kannák, ékszerek, evőeszközök

részletfizetésre is.

Javitásokra és vidéki megrendelésekre különös gondot forditok. — Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

POLGÁR KÁLMÁN

műórás

Budapest, Erzsébet-körut 29. szám.

Elismert kitünő fényképező készülékek

LECHNER fényképészeti közleményeinek karácsonyi füzete és árjegyzék ingyen.

Kodak-készülékek és minden szükségleti cikkek amatőrök részére. Projectio-készülékek és diapositivek nagy választékban.

R. LECHNER (Wilh. Müller) cs. és kir. udv. fényképészeti műkereskedő. Fényképészeti készülékek gyára. — Másolóintézet amatőrök részére. Bécs, Graben 31.

Horváth Elemér és Dayka Balázs

Müvészeti és hangverseny-rendezési irodája

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körut 37. sz.

Elvállalja egyesületeknek, kaszinóknak, hangversenyek, családoknak háziestélyek rendezését, ugy a fővárosban, mint a vidéken. Összeköttetésben áll a legelőkelőbb müvésznőkkel, müvészekkel és irókkal. Eljár mindenféle müvészeti ügyben.

Szinházak heti müsora.

	M. kir. Operaház	Nemzeti szinház	Vigszinház	Népszinház	Magyar szinház
Hétfő	Nincs előadás	Hamlet	A doktor ur	Bob herceg	Niniss
Kedd	Fidelio		Loute	Bob herceg	Niniss
Szerda	Nincs előadás	Nincs előadás	Nincs előadás	Nincs előadás	Nincs előadás
Csütörtök	Berlichingeni Götz	d. u. Himfy dalai Karácsonyi álom	A csókon szerzett vőlegény A doktor ur	Niebe Bob herceg	Nőemancipáció Niniss
Péntek	Lohengrin	Pogány Gábor Az ember tragédiája	Hapták Loute	Vereshaju Casanova	A postásfiu és a huga Niniss
Szombat	Észak csillaga		Liliomszál A doktor ur	Bob herceg	Niniss
d. u. Vasárnap este	Denevér		A csókon szerzett vőlegény Loute	Piros bugyelláris Bob herceg	Nőemancipáció Niniss

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

Budapest, Kerepesi-ut 38. szám.

HÉTFŐN — KEDDEN — SZERDÁN

és a következő napokon NAGY

KARÁCSONYI VÁSÁR

az alanti osztályokban:

Gyermekjátékok osztálya

Szőnyeg- és függönyök osztálya

Diszmű árucikkek osztálya

Cipőáruk osztálya

Háztartási cikkek osztálya

Fehérnemü- és vászonáruk osztálya

Uri- és női divatcikkek osztálya

Gyermekruházati cikkek osztálya

Porcellán- és üvegáruk osztálya

Női ruhakelme és női felöltők osztálya

Nagy mintagyüjtemény
Nagy képes árjegyzék

őszi divatszövetekből, flanell- és barchet-kelmékből az összes árucikkekről **ingyen és bérmentve.**

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapittatott 1847.

Brauswetter János

Szegeden. Cs. és kir. kizárólagosan szab. chronometer- és műórás, föltalálója remontoir ingaóráknak stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javitások pontosan eszközöltetnek.

SAGRADA BARBER

gyomorerősitő hashajtópasztillák

orvosilag kitünően véleményezett, klinikailag is kipróbált, különösen ajánlható karlsbadi és marienbadi elő- és utókuránál, a **belek lankadtságánál, heveny és idült**

székrekedésnél.

10—12 óra alatt biztosan és enyhén hatnak. Huzamosabb használatnál a székelést tartósan szabályozzák. **Egy doboz ára 2.40 kor.** Vidékre **2.85 kor.** előzetes beküldése mellett bérmentve, próbadoboz **70 fill. Kapható majdnem az összes gyógyszertárakban.**

Főraktár: Török József gyógyszertára
Budapest, Király-u. 12. és Andrássy-ut 26.

PAPIER WLINSI

Több mint 30 esztendeje csalhatatlan szer, hogy a **mell bántalmait, nátbát, nyakfájást, rheumatizmust, tagszaggatást** a leggyorsabb módon gyógyitsuk. Tessék a **Wlinsi** nevet kérni.

Paris, 31 Rue de Seine, Paris.

Kapható Budapesten Török Józsefnél.

SPECIALISTA

sérvkötőkben.

A Keleti-féle legujabb cs. és k. szab. sérvkötő pneumatitikus pelottával a legtökéletesebb a maga nemében! Nem csuszik, nem okoz kellemetlen nyomást és rendkivül kitünő fekvése által fölülmul minden más gyártmányt.

Árak:	Egyoldalu	Kétoldalu
	12 korona.	24 korona

Keleti-féle cs. és kir. szab. **gummisérvkötő, rugó nélkül, gyenge, a nyomás iránt érzékeny betegeknek a legmelegebben ajánlható!**

Árak:	Egyoldalu	Kétoldalu
	10 korona	20 korona

Testegyenészeti gyáraimban **teljes jótállás mellett** készülnek továbbá: **járó- és támgépek, müfüzők ferdénnőtek részére, müllábak és kezek, haskötők, görcsérharisnyák** stb. stb.

Valódi francia gummi-különlegességek eredeti párisi csomagolásban.

Árak koronaértékben: Tucatonként: 2, 4, 6, 8, 10, 12.

Legujabb képes árjegyzéket titoktartás mellett ingyen!

KELETI J. orvos-sebészeti mü- és kötszer-gyára (alap. 1878.)

Bpest, IV., Koronaherceg-utca 17.

Forgalmi kimutatása

a bosznia-hercegovinai vasutaknak

1902. november hóról.

Forgalmi hosszuság 770 kilométer.

Időszak	Szállitott		Bevétel	Öszehasonlitás az előző 1901. évvel	
	személyek száma	áruk tonnákban		bevétel	különbözet
			koronákban		
1902. Január 1-től október 31-ig	1,219.172	732,217	5,989.226	5,745.588	243.638
1902. november 1-től november 30-ig	95.602	85.836	715,551	658,139	57.412
Összesen	1.314,774	818.053	6.704,777	6.403,727	301.050

Sarajevo, 1902. december 13-án.

Az igazgató.

Szinházak, szórakozó helyek.

NÉPSZINHAZ.

Vasárnap, 1902. december hó 21-én.

Délután ½3 órakor mérsékelt helyárakkal:

A betyár kendője.

Eredeti népszinmü, dalokkal 4 szakaszban. Irta Abonyi Lajos. Zenéjét szerzette Nikolics Sándor.

Személyek:

Bandi	Szirmai	Zsófi, leányuk	Hegyi
Buzi, csárdás	Némedi	A „Ragyás"	Raskó
Buzinó	Boránd	A „Pisze"	Mátrai

Este:

Bob herceg..

Regényes nagy operett 3 felvonásban. Irták Martos Ferenc és Bakonyi Károly. Zenéjét szerz. Huszka J.

Személyek:

A királynő	Krecsányi	Tánemester	Ujvári
György, fia	Fedák Sári	Tom bátya	Szerdahelyi
Viktória	Dóri	Annie, lánya	Lodofszky
Lancaster	Raskó	Plumpudding	Nyárai
Pompoinus	Kovács M.	Gipsy	Kiss M.
Hopmester	Solymosi	Pickvick	Németh

Kezdete 7½ órakor.

MAGYAR SZINHAZ.

Vasárnap, 1902. december hó 21-én.

Délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal:

Herkules munkái.

Operett 3 felvonásban. Irták G. A. de Caillavet és Robert de Flers. Forditotta; Készthelyi Ernő. Zenéjét szerzette: Claude Terasse.

Személyek:

Herkules	Sziklai	Amphiteus	Delli
Palemon	Boross	Hannon	Iványi
Orpheus	Palásthy	Lysias	Kalocsai
Augias	Ráthonyi	Omphale	Szelestei
Lysius	Mátrai	Erichtona	Margó Z.
Xanthias	Giréth	Opora	Almássy L.

Este:

Pálmay Ilka asszony vendégfellépésével.

Niniss.

Énekes bohóság 3 felvonásban. Irta Hennequin és Millaud. Forditotta Csepreghy Ferenc.

Személyek:

Korniszky	Faragó	Narcziss	Delly
Niniss	Pálmay	Pincér	Lenkeffy
Gregoire	Sziklai	Vadász	Szabó
Anatol	Ráthonyi	Amanda	Abelovszky
Desablette	Giréth	Sillerynő	Sziklainé
Dupiton	Hidvéghy	Georgine	Almássy

Kezdete 7½ órakor.

URANIA SZINHAZ.

Vasárnap, 1902. december hó 21-én.

Délután 4 órakor mérsékelt helyárakkal.

A háboru.

Irta Ráth Imre.

Este:

A megváltás.

Irta és felolvassa Hock János országgy. képviselő.

Kezdete 7½ órakor.

Országos Magy. Képzőmüvészeti-Társulat.

TÉLI KIÁLLITÁS

a városligeti műcsarnokban.

1902. november 15-től—1903. január 15-ig.

Nyitva délelőtt 9-től délután 4 óráig.

Csütörtökön este 11-ig zeneestély. VAVAVAVA Buffet

Belépődij 1 kor. AAV Vasárnap délutáni 1 órától 40 fill.

Karácsonyi bevásárlás

előtt tekintsük meg

KERTÉSZ TÓDOR

nagyságosbbitott müpaláru-raktárában a Kristóf-téren az el különített osztályokban kiállitott

praktikus háztartási és gazdasági ajándéktárgyakat.

Tea- és kávéfőzők. Tea-, kávé- és mokka-készletek. Korea-tea és kávéőrlőnda 30 kr. Amerikai apritó és husvágó-gép frt 3.50, 4.50. Hurka-töltő. Vajkipülő., habverő-, darálé- és reszelő-gépek. Konyha- és ebédlőberendezések. Tálcák stb. Eszerfále csillogó uj karácsonyfadisz, Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld.

Inga és zsebórák,

ékszerek RÉSZLETFIZETÉSRE is évi bér lőknek. Törött tárgyakat, u. m. arany, ezüst, veszünk és ujra becseréltetnek

FUCHS és TÁRSA ékszerészek

Budapest, IV., Váci-utca 17. szám I. em.

A cimre figyelni tessék!!

FŐVÁROSI ORFEUM

Waldmann Imre igazgató

Nagymező-utca 17.

Ma vasárnap

két nagy előadás

Délután négy órakor

családi előadás

a teljes különlegességi müsorral.

Este nyolc órakor

Luna asszony

Lincke Pál operettje

Tarka Szinpad

stb. stb.

A télikertben reggel 5 óráig Vörös Elek cigányzenekara hangversenyez.

Gázizzótestek

DURABLE rendes nagyság	70 fill.
DURABLE középnagy	55 „
DURABLE legkisebb	44 „
EXPORT rendes nagyság	45 „

Magyar gyártmány, megrendelhető a

„DURABLE"

MAGYAR GÁZIZZÓFÉNY SZÖVETKEZET-nél,

Budapest, VII., Kazinczy-utca 53.

Sürgönyeim: Durable Budapest. Telefon 10—76.

Sikerült fényképek, Aquarell, Platin, és Pigment nagyitások készülnek RIVOLI mütermében Kerepesi-ut 30. szám.

Vidéki megrendeléseknél különös figyelem fordittatik.

Kizárólag

BLUZ-ÁRUHÁZ ZOLTÁN DEZSŐ

Király-utca 30.

Olcsó karácsonyi árak.

Bluzok I frttól posztóból, 3 frttó selyemből, pongyolák 3 frttól.

Bluz és pongyola képes árjegyzék ingyen.

ÉRTESITÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy e hó 23-tól egy ujfajta müncheni sörrel szaporitom eddig is csak elsőrendü gyártmánnyal fölszerelt sörraktáromat.

Eme ujfajta, mindenütt nagy tetszést aratott rendkivüli dus malátatartalmu sör

Tafel Pschorrbräu

elnevezés alatt higienikusan töltött, törvényesen védett remek szecessziós palackokban kerül forgalomba.

Kapható lesz minden jobbfajta füszer- és csemegeüzletben, valamint előkelőbb kávéházakban és szállodai éttermekben.

Nagybani eladás és szétküldés minden irányban kizárólag raktáromból.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve maradtam kiváló tisztelettel

PEISSEL HENRIK BUDAPEST, VII. kerület, Dohány-utca 57. szám.

Telefon 59—85. Telefon 59—85.

Zongoraterem és gyár

elsőmerí fölöite szolid.

Dehmal Károly

BUDAPEST,

IV., Károly-körut 20.

Csakis szolid külföldi gyártmányu zongorák, pianinók és harmoniumok, angol szerkezettel is, Ehrbar Frigyes és Schweighofer cs. és kir. udvari és kamarai szállitók raktára. Javitások és hangolások. Lelkiismeretes szakszerü kivitel.

10 évi jótállás. Legolcsóbb kölcsöndij

PALAIS ROYAL

ORLAY SÁNDOR, perzsa csász. és spanyol kir. udvari szállító

Budapest, **Koronaherceg-utca 8.** (Harisbazár).

Nagy választék

Karácsonyi és ujévi ajándékokban

Valódi párisi legyezők, pénz-, levél-, dohány- és szivartárcák china-ezüst-áruk a legolcsóbb gyári árakon.

Gyémánt utánzatok

ugymint: gyürük, melltük, nyakékek, hajtük és karékek

7 koronától 100 koronáig!

A „PALAIS ROYAL" KORONAHERCEG-UTCA 8. Harisbazár gyémántutánzatu ékszerei világhirüek, tartósság és szépség tekintetében föülmulnak minden amerikai vagy más utánzatot.

BUTOROK

divánok, matracok, függölámpák, ingaórák, legjutányosabb árban

részletfizetésre is

kaphatók

Náthán Ignácnál,

Budapest, VII., Erzsébet-körut 23.

ÉNZT

SORSJEGYEKRE és ÉRTÉKPAPÍROKRA

(visszafizethető tetszés szerinti kisebb részletekben is) bármily összeget igen olcsón ad

Kőváry Ármin

bank- és váltó-üzlete

szerkesztősége, Sétatér IV. k., Ferenciek-tere 9 Gróf Csiráky-palota

Legalkalmasabb

alkalmi ajándék.

Gramophonok, lemezek

METEOR RECORD

phonograph (beszélő gépek) a legjobbak, legolcsóbbak és legtökéletesebbek, kaphatók:

Deutsch Gábornál

Epest, Erzsébet-tér 7.

Kimerítő árjegyzék bérmentve. Könyvre kedvezési feltételek.

CIMBALMOK

Legujabb acélszerkezettel, 5 évi jótállással, legszebb hanggal, részletfizetésre is kapható ék. Saját gyártmányu hangszerek, u. m.: cimbalmok, hegedük, harmonikák, fuvolak, okkarinák, bőgők stb. Különö magyar hurok. Számos kitüntetés és elismerés a jó munkáért. Nagy képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök meg.

Mogyoróssy Gyula

magyar hangszeripar telepe,

BUDAPEST, VIII., Kerepesi-ut 71. sz.

Ia. vágómarhakereskedés Drezdában

átvételre keres bizományban **marhákat.** Jutányos cég elsőrendü referenciákkal. Bankkontó. Ajánlatok intézendők: Bruno Koekisch, Annocen-Expedition, Desden.

„Griffon"

GRIFFON a legjobb és legolcsóbb valódi amerikai önborotváló készülék. Kényelmes kezelés, könnyü, kellemes és biztos borotválás. Kapható eredeti gyári árak mellett: Kertész Tódor, Budapest, Marokkai-utca és Kristóf-tér.

Nesschil Alajos műszerész, Váci-utca.

Fischer Péter és Társa, Kossuth Lajos-utca 6.

Karácsonyi zongora-kiállitás!

Éder Antal Gyula

zongora-termében

(Alapittatott 1846.)

IV., Váci-utca 28. sz.,

a Városház-tér mellett.

Magyarorsz. legjobb s legjutányosabb bevásárlási forrása. Árjegyzék dijmentes. Eladás részletfizetés mellett Ia. Ehrbar, Bechstein, Lyra, Bösendorfer, Kutschera, Oesser, Mikuli, Melkus és számos más jóhirnevü bel- és külföldi gyártmány raktára.

Legujabb! **Pneuma ömmüködő pianinó** Legujabb!

a mai kornak legtökéletesebb hangszere, rendes kézi zongorajátékról meg nem különböztethető, terjedelmes szép hanggal, elegáns külsővel. — A t. közönség b. látogatását kéri.

3	drb remek alaku „Hellos"-fénykép	50 krajcár.
3	„ ansichtskártya saját fényképpel	50 „
3	„ visit-fénykép	90 „
1	„ nagy Makart-kép	90 „

ugyszintén bármely alaku képek szavatolt legfinomabb kivitelben. Felvételek szünet nélkül és minden időjárás mellett naponta, vasár- és ünnepnapokon is este 9 óráig eszközöltetnek.

„Helios' fényképészeti müintézet

Budapest, VI., Király-utca 52. sz.

!!! Kéretik a cimre figyelni !!!

Üzlethelyiség-változtatás miatt az összes raktáron levő **porcellán-, majolika- és üveg-disz- és használati tárgyakat** rendkivül mélyen leszállitott áron árusitom el.

Kiváltságos olcsó árak!

Csak elsőrangu áru!

FISCHER EMIL cs. és kir. udvari szállító Budapest, IV., Bécsi-utca 3. szám.

LÁTOGASSA meg
LESSNER GUSZTÁV

női-divatáruházát

Budapest, V., Bécsi-utca 8. **Budapest, V., Bécsi-utca 8.**

Hétfőtől, december 22-től szerdáig, december 24-ig

nagy karácsonyi eladásra kerül:

Egy teljes szövetruha, diszszel, dobozban . . . . . 2 frt 05 kr., 2.35, 3.15, 3.65 és 4.90.

Duchesse-kamgarn, a legujabb divatszinekben, tiszta gyapju, 120 cm. széles . . . . méterje 85 kr.

Francia selyemfényü batiszt, remek mintákkal . . . . méterje 26½ kr.

Angol Zephir, jól mosható . . . . méterje 15 kr.

Duplaszéles divat-kelme . . . . méterje 19 kr.

Tenis-flanell, széles minőség . . . . méterje 14 kr.

Mosó-barchet, divatos mintákkal . . . . méterje 17 kr.

Lessner Gusztáv

Budapest, V., Bécsi-utca 8. szám.

„ANKER“

Porosz-Szalon-Briket

a legjobb
a legtakarékosabb
a legolcsóbb
teljesen szagtalan
a legtisztább

tüzelőanyag

vagy fával vagy alágyujtóval gyujtható és órákhosszat egyenletes, tartós, kellemes meleget terjeszt. A fát teljesen fölöslegessé teszi, nem törékeny, nem porlódik, a legtisztább és legfinomabb porosz szénből áll, minden keverék nélkül, egyenlő darabokban jön forgalomba és éppen ezért a legtökéletesebb ellenőrzést és a legtakarékosabb tüzelést teszi lehetővé. **Ára 1000 darabonkint 16 korona** házhoz szállitva. — Megrendelhető az

„ANKER“

Porosz-Szalon-Briket Részvény-Társaság Berlin.

Magyarországi központi képviselete

Budapest, V. Lipót-körut 16. sz.

Szőlőoltványok

szokványminőségben és európai nemes, gyökeres és sima vesszők mélyen leszállitott árakon. Oltványok ezre 90—100 frt. Mindenik a legkiválóbb bor- és csemegefajokból, fajtisztán, teljes jótállással. Ha a szállitmány a megrendelésnek meg nem felelne, ugy az oda- és visszaszállitási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Igy mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házához szállitva tekintheti meg.

ÉLŐKERITÉS.

Gleditschia-csemeték és magvak.

Óriás tövisü, igen gyorsan fejlődő sövény-növény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerités nevelhető pár év alatt, rendkivül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, ugy, hogy a bekeritett részek teljesen kulcsal zárhatók. **Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasitás mellékeltetik.** Bővebb tájékozás végett szines fénynyomatu diszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kivül egy oly könyvet kap ezzel, ki cimét egy levelezőlapon tudatja, hogy nincsen az a ház vagy család, ahol annak tartalmát hasznosra ne fordithatnák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Igy még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit sem akarnak, mert benne számos oly közlemény foglaltatik, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Diócsemeték, Kétéves, óriási jövedelmet biztositó voltánál fogva ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkivül elterjedt.

Cim: **„Érmelléki Első Szőlőoltvány-Telep“ Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.**

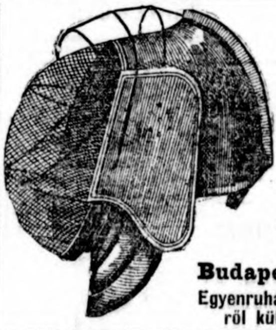

Legszebb és legpraktikusabb

karácsonyi ajándék!

A legjobb magyar és olasz vivószerek

1 olasz Parise vivó-álca legjobb kivitelben ... ... K. 12.—
1 olasz Barbasetti vivó-kard ... K. 5.—
1 olasz vivó-keztyü ... ... K. 4.—

Kaphatók:

Tiller Mór és Társa

cs. és kir. udvari szállitóknál

Budapest, IV. Váci-utca 35. szám.

Egyenruhákról, polgári ruhákról és vivószerekről külön nagy árjegyzékkel szolgálunk.

Ön meglepő karácsonyi és ujévi ajándékot keres?

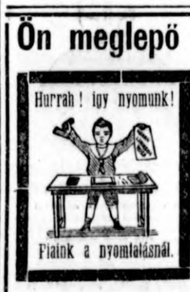

Vegyen egy kaucsukbetüs nyomószerkezetet, a melynek tulajdonosa a saját nyomdásza. Kisebb nyomtatványok, mint névjegyek, czimlapok, meghivók, mindennemü értesitések egy pillanat alatt elkészithetők. Igazán gyakorlati ajándék, a mely fiatalnak és aggnak egyaránt örömöt szerez.

Egy teljes nyomda, minden hozzávalóval:

65 betüvel	—.50 frt	275 betüvel	2.40 frt
90 „	—.70 „	380 „	3.— „
127 „	1.— „	468 „	3.60 „
140 „	1.20 „	670 „	5.— „
210 „	2.— „	835 „	6.— „

Nagyon elegáns schat-pecsétnyomók csinos monogrammal à 1 frt 50, 2.—, 3.50.

Tentával töltött toll szára 14 karátos aranytollal egyszer töltetik és több héten át lehet vele irni, darabonkint 2 frt 50.

Finom pénztárcza négy rekeszszel és kivehető bélyegzővel darabonként 2 frt.

Önmagától festő kautschuk-bélyegző 3 sorral, mint finoman nickelezett tolltartó ironnal és pecsétnyomóval darabonkint 80 kr.

J. LEWINSON, BÉCS, I., Adlergasse 15. Telephon 12.17. Fióküzlet: Odessa (Oroszország) Kanatuaja 2.

Képviselők kerestetnek. Nemtetsző visszavétetik. Árjegyzék ingyen.

Schunda V. József

udvari hangszergyáros

a m. kir. opera, a m. kir. zeneakadémia és nemzeti zenede szállitója

BUDAPEST, MAGYAR-UTCA 18. SZ.

Ajánlja saját gyárában készült réz-fuvó-, fa-fuvó, vonó, ütő- hangszereit és harmoniumait, valamint saját találmányu

cimbalmait és tárogatóit.

Nagy, képes árjegyzék ingyen.

Kérjen csak:

BECHER FÉLE KARLSBADI ANGOL KESERÜT
LEGJOBB GYOMOR LIKÖR
Joh. Becher Liqueurfabrik Karlsbad
ALAPITTATOTT 1807

Tessék megkostolni azután itélkezni!

Raktár Budapesten: **Lobmayer J. F.** Károly-körut 18.
Nagyszeben: **Winkler József.**

Szenzációs ujdonság

az általam föltalált

cipő öntisztitó-gép

melylyel mindenki anélkül, hogy hajolnia kellene, Guzi-kenőcscsel bekenve, kétszeri forgatás által cipőit fényesre tisztithatja. **Világhirü találmányom a törv. védett Guzi-kenőcs,** melylyel ha a cipő felső bőrét bekeni, ezennel 1 évi irásbeli jótállást vállalok és idő előtti elszakadás esetén ingyen megcsinálom. **FENOMENALIS TALÁLMÁNYOM A CIPŐ-SÁMFA,** mely hozzájárul, hogy a cipő az egy évet kibirja, miután a cipőt, ha nedves állapotban levetjük, a bőr összeráncosodását kizárja.

Minden nálam vásárolt cipőhöz találmányaim közül tetszés szerint kettőt teljesen ingyen mellékelek. Mindenkinek, hogy meggyőződést szerezhessen világhirü Guzi-kenőcsöm jóságáról, ki cimét velem közli, 1 tégely Guzi-kenőcsöt és több ábrával ellátott árjegyzékem küldöm ingyen és bérmentve. Mértéknek a legbiztosabb, ha harisnyában egy papirlapra állva a lábtalp körvonalát lerajzoljuk. Meg nem felelő cipőért ezennel kötelezem magam a pénzt minden levonás nélkül visszaadni. A teljes postaköltség csupán 30 krajcár.

Férfi vixbőrü sima erős cipő . . . . 3.—
Elegáns gavallér vix füzős 3.20
Oroszlakk, cugos v. füzős cipő bőrszárral . . . . . 4.—
Elegáns szalon-lakk, füzős cipő . . . . 4.—
Bagaria-csizma egy darabból halhólyaggal teljesen vizmentesitve, háromszoros talppal, 3 évi jótállással . . . 7.50
Ugyanaz borjubőrbe, nyelves 8.50
Halina-csizma, térdig érő, egész magas bőrboritással, halhólyaggal vizmentesen . . . . 5.—
Párisi divat, feltünő elegáns box v. sevró füzős gavalércipő 4.50
Elegáns barna, bagaria cipő 3.50
Egyéves önkéntesi csizma, elegáns, fényesre tisztitható 10.—
Női sevrobőr, cugos v. füzős cipő, erős . . . . . 3.—
Elegáns szalon-lakk, füzős v. gombos 3.50
Párisi divat, feltünő elegáns box vagy sevró, füzős v. gombos . . . . 4.—
Oroszlakk füzős v. cugos, bőrszárral 3.50

Főüzlet:

Agulár Ignácz

Budapest, Kerepesi-ut 30.

a Rókus-kórház templomával szemben Fióküzlet Király-u. 6.

Minden **szó** egyszeri beiktatása nonpareille betükből 4 fill. **Vastagabb betükből 8 fillér.**

APRÓ HIRDETÉSEK

Á hirdetésekre dijmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk **felvilágositást**, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Probléma.
Sajnálom: mondott időben nem mehetek. Szeretném, ha találkozhatnánk hétfőn este½7—7-ig a mondott helyen jobbról az ajtónál. Joung man.— 14157

Uraim!
Egy intelligens 20 éves csinos izraelita leány férjhez menni óhajt, kinek pénz (de kelengye van) hozomány helyett szerető szive van. Csak komoly lehetőleg vidéki urak leveleiket „Tartós boldogság" cimen a kiadóhivatalba. Vallás nem határoz.

Dr. B. E.
izeni, hogy tudakozódása nem járt eredménynyel. Kivánságát a legjobb akarattal sem teljesithetem. 4731

Abbuka
drága! Hogy érzi magát? Az ön árvája rettenetesen szenved. Bocsásson meg neki, ő ártatlan, önt a siron tul sem fogja feledni. 15002

Szeretne
levelezni egy szőke fiatalemberrel egy barna lány. Ki mer?! irjon Mikulásnak poste réstante Cegléd. 15000

„Villamoson."
Maradtam a régi cimnél — levél késő jött, Sokat nem irhatok, majd szóbelileg megmondom miért. Végnélküli csókkal üdvözli imádója! 14156

KERESLET.

Állást
keres egy fiatal szabadságolt állományu közös hadseregbeli tiszt a délelőtti órákra. Szives megkereséseket „Szerény" jeligével e lap kiadóhivatalába kér. 6250

Intelligens
ember volt földbirtokos, ki a termény és gabona szakmában tökéletesen jártas, nagyon szerény feltételek mellett keres e szakmában állást vagy bármily foglalkozást. Szives megkeresések „Gabona" jeligével a kiadóba kéretnek. 6439

Fehérnemü varrónő,
Ki himezni is tud, munkát kér, hogy gyermekeit a nyomortól megmenthesse. Elvállal minden munkát olcsón és lelkiismeretesen, Cim özv. Fuchs Adolfné VI., Szondy-utca 48—50, ajtó 28. 6349

Egy volt
falusi gazda, ki a fővárosban már évek óta szolgált, keres magának munkafelügyelő, magtári. kastély felügyelő, erdőőri vagy bármely szolgai állást helyben vagy vidéken a legcsekélyebb bérért vagy teljes ellátással. Cim: VII ker. Garai-utca 35. szám II. em. 21. 6787

Használt
férfiruhákat, fehérnemüt, cipőket, szőnyeget veszek legmagasabb árban. Singer Manó Lujza-utca 3. 14121

Délelőtti
foglalkozást keres, egy nagyobb részv. társaság könyvelője. Szives megkereséseket „R. B." jelige alatt a kiadóba kér. 6367

Hirdetmény.
Egy idősebb francia nő, franciaországi vagy Schweici születésü ki magyarul, vagy németül is beszél, nagyobb gyermekek mellé kerestetik. Ajánlkozások fogadtatnak Erzsébet-körut 44-ik szám alatt II. emelet 16. ajtós lakáson. 4716

KINÁLAT.

Szoba,
elegánsan berendezve, külön bejárattal, 15 frtért kiadó. Goldstein, Csömöri-ut 11. II. 9. 6345

Figyelem!!!
Egy vendéglő lakással, biztos ebédkosztosokkal és egy kisebb bor-, sör- és pálinkamérés állás elfoglalás végett tulajdonostól azonnal átvehető. Cim: Dembinszky-u. 21. vendéglő és Wesselényi-u. 54. Hársfa-utca sarok. 6346

Fehérvarrónő,
ki szakmájában teljesen jártas, házakhoz ajánlkozik és lakásán is elvállal munkát. Papp Gizella, Nyár-utca 6. I. 6. 6346

Igen alkalmas
lakás, mely áll egy lépcsőházi szobából, külön bejárattal, továbbá egy szalon és egy kisebb szobából, szintén külön bejáratokkal, igen szépen és kényelmesen butorozott, garçon lakásnak, ügyvédnek vagy orvosnak rendkivül alkalmas, f. hó 15-re kiadó. Bővebbet Főherceg Sándor-utca 30/B. I/13.

500—1000 korona
jutalmat annak, aki egy elméletileg és gyakorlatilag képzett gazdatisztnek hasonló vagy más megfelelő állást szerez. Ajánlat „Alföld" alatt a kiadóhivatalba cimzendő. 6479

Csomagszállitó
tricikli kitünő állapotban olcsón eladó. Láng kerékpárüzlet, József-körut 41. 6478

Pénzelőleget
kereskedőknek, iparosoknak árura, magánosoknak butorra, zongorára stb. Kedvező feltételek mellett ad. Beraktározási vállalat Gyár-utca 5. 14144

Szabónő
kitünő gyakorlattal, ajánlja magát elegáns ruhák készitésére saját lakásán. Divatos façonok 5 frttól feljebb. Egy kisérlet elegendő. Szentkirályi-utca 22. II. 26.

Igen csinos
és kényelmes szobák teljesen külön bejárattal január 1-re olcsón kiadók. Sándor-utca 30/B I. em. 13.

Butorok.
Háló, ebédlő-berendezések, szalongarniturák, ebédlődiványok, bámulatos olcsón eladatnak. Használt butorok becseréltetnek és vétetnek. Hunyady-tér 3. az udvarban.

Ház a Csömöri-ut
legszebb helyén 208 négyszögöles telken. modern telkén, modern és szolid épitkezés. 9 évig adómentes, van 5 lakás, fürdőszobával ellátva tiszta évi jövedelme 1000 forint, 24000 forintért eladó. Törlesztéses kölcsön 14,000 forint rajt maradhat. Bővebbet Niemetz Gyula ingatlanok adásvételi irodájában Rökk-Szilárd-utca 22.

Gyönyörü
szép két nagy és két kisebb japáni váza eladó. Népszinház-u. 11. III. em. 11. 14161

Butorok
alkalmi vétele és eladása. Egy mahagoni hálószoba, 1 angol ebédlőszoba, 1 barok hálószoba, 1 kitünő cimbalom, továbbá egyes butorok, teljes lakberendezések, remek szőnyegek, föltünő olcsón eladók. Budapest. Király-utca 20. I. 12/b. 2321

Hordókat
petroleumos, olajos és kátrányosakat vidéken minden állomáson megveszek, ugyszintén eladok és veszek boros és pálinkás hordókat. Szives ajánlatokat kér Kiss S. Dohány-u. 26. 6349

Tanárjelölt,
r. kath. vallásu, állást keres szerény igényekkel mint korrepetitor vagy nevelő. Cim: „S. I." VI. Uj-utca 37. III. emelet, 17. ajtó. 4287

Az Orfeum
közelében egy csinosan butorozott féregmentes szoba azonnal olcsón kiadó. Bővebbet Nagymező-utca 10. I. 20. 4717

Hegedü-oktatás
felsőbb zeneakadémiai növendék jutányosan tanit hegedülni. Cim a kiadóban. 4725

Egy kitünő
korcsma a főváros legnagyobb forgalmu helyén, ahol mindenidőszakban nagyon sok helybeli és vidéki munkások állandóan tartózkodnak és alkalmazva vannak, más vállalat miatt azonnal vagy január 1-sőre **eladó**, cim a kiadóhivatalban. 60000

A legjobb fogak
kaphatók **1 forinttól feljebb** Eckel Artur fogtechnikai műtermében, **Király-utca 16. sz.** 10 évi jótállás, megbizható kiszolgálás. 4722

Intelligens
gyermektelen izraelita családnál jó izletes ebédkoszt olcsón kapható. Cim: Főherceg Sándor-u. 30b. földszint 7. 6450

Kerékpárok
néhány darab becserélt, de jókarban levő használt kerékpár, — mig a készlet tart, — 30 frttól feljebb kapható. Láng kerékpárüzlet Budapesten, József-körut 41.

Szabóné
ügyes, a legkomplikáltabb toiletteket is bámulatos olcsó árért elegánsan és izléssel késziti saját lakásán. Vidéki megrendelésekhez a pontos alj-mérték és egy derék beküldése után készitek mindennemü toiletteket. Átalakitásokat és gyermek ruhák készitését elvállalja. Lederer Lipótné, VI. Szabolcs-u 30. II. 29. 427

Fodrásznő,
rendkivül ügyes, ismeretség hiányában ezuton ajánlkozik. Özv. Waldné VI., Vörösmarty-utca 48. II. 21. 4247

Angol, francia
tapasztalt nyelvmester, ki tanulmányait külföldön végezte, még néhány szabad órával rendelkezik. Sikeres módszer. Kitünő referenciák. Cim: **Gáspár Bernát, Vörösmarty-utca 51/A, III. 21.**

Singer-varrógépeket
mélyen leszállitott árban heti 1 frtos részletre szállitunk 6 évi jótállással. Láng kerékpárüzlet, József-körut 41. 4678

Okleveles
tanitónő órák adására ajánlkozik, zongora kezdőket is tanit. Baross-tér 4. III. 15. 6345

Lukács és Sándor
törv bejegyzett bankbizományi irodája mindennemü **pénzkölcsönt** (személy- és jelzáloghitel) gyorsan és a legkedvezőbb feltételekkel eszközöl. Vidéki képviselők kerestetnek. Válaszbélyeg. VI., Teréz-körut 33.

Kereskedelmi
alkalmazottakat (segédek, könyvelők, levelezők stb.
díjtalanul közvetit
a **Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete** VI. Andrássy-ut 13. Olvassuk a **„Kereskedelmi Alkalmazott"** c. szaklapot, az alkalmazottak érdekeinek erélyes szószólóját. Mutatványszámmal szivesen szolgálunk. Előfizetési ár félévre 2 korona. 13983

Mielőtt
ékszert vásárolna, kérjen képes árjegyzéket ingyen Weisz Testvérek ékszerészektől, Budapest, Király-utca 10. 13892

Hölgyeknek
segélyt és tanácsot nyujtok titoktartással. Kényelmesen berendezett lakásomon figyelmes ápolás, ellátás, esetleg orvosi segély nyerhető. Sok évi gyakorlattal birok. Metzger Sarolta okl. szülésznő, Kerepesi-ut 80. III. em. 3. ajtó. 13630

Kőbányán
ház eladó a Jászberényi-ut **legszebb és** legélénkebb helyén, földszintes épület, 522 négyszöges területen, melyben van 13 lakás és 3 üzlethelyiség, **az egész epület alatt pince,** gyönyörü kerthelyiség, 40 darab termő gyümölcsfával 52.000 koronáért eladó, melyen terhenként 10.000 korona maradhat, a ház mostani évi jövedelme 5950 korona. Bővebbet Niemetz Gyula ingatlanok adásvételi irodájában, Budapesten, Rökk Szilárd-u. 22. 51085

Telek
(villa rayonban) a Kamaraerdő legszebb helyén, igen olcsón s pedig négyszögölenkint 3 koronájával eladó. Az egyik telek 24.8 négyszögöl, a másik 2600 négyszögöl, mindkettő egy-egy darabban van s parcellázható. Bővebbet Niemetz Gyula ingatlanok adásvételi irodájában Bpesten, Rökk Szilárd-utca 22.

Telek
2266 négyszögöles terjedelmü, egy tagban. az erzsébetfalvi határban, a Móricz Pál-féle tanyan, négszögőle 4 frtjával eladó, melyen teherként maradhat 1600 frt. Bővebbet Niemetz Gyula ingatlanok adás vételi irodája Budapest, Rökk Szilárd-utca 22.

Telek
a Pasaréten a lipótmezei vasutvonal mentén fekvő egy darabban 4 hold és 301 négyszögöl területen mely hat 1000 négyszögöles darabokra lett parcellázva négyszögölenként 16 koronáért eladó. Bővebbet Niemetz Gyula ingatlanok adásvételi irodájában Budapesten RökkSzilárd-utca 22.

Fodrászüzlet
élénk forgalmu vidéki városban, csinosan berendezve, biztos előfizetőkkel, bebizonyitható havi tiszta jövedelme mindennemü kiadást már levonva, 300 korona, jutányos árért sürgősen eladó. Bővebbet Niemetz Gyula üzletek adásvételi irodájában, Budapesten, Rökk Szilárd-u. 22.

El ne mulassza
elolvasni ezen hirdetményt, melylyel biztositja házát és gyermekeit. Vegyen villanyfényport, melyből ha a petróleum lámpába egy kávéskanállnyit dob, a lámpa gyönyörü villanyfényt áraszt, a petróleum kellemes szagu lesz, nem robban föl, az üveg nem pattan és egy liternél háromnegyed litert megtakarit. Rendelések csak utánvét mellett. 1 csomag 40 kr., 3 csomag 1 frt. Nagyob rendelménynél 20 százalék engedmény. Kapható: X. kerület, Álmos-utca 20. „Porgyár." 14159

Uj Petőfi kiadás.
A legalkalmasabb **karácsonyi** ajándék. Petőfi még ma sincs ott minden magyar ember asztalán. A nép költője a nép házából hiányzik, akinek gyönyörü dalai behatolnak a nép szivébe, aki oly gyönyörüen szólaltatta meg lantján a magyar érzést, annak összes költeményei hozzá méltó és könnyen hozzáférhető kiadásban még nem jelentek meg. Ezt a hiányt pótolja az uj Petőfi kiadás. Izléses és tartós angol vászonba kötve jelent meg pompás szines kivitelben az Atheneaum nyomásával **tiz műmelléklettel** és a költő arcképével hazánk legelső művészeinek, Benczur, Bihari, Vágó, Vaszari stb. festményei után késztitek. Ezen teljes Petőfi 706 lap terjedelmü és ára eme vaskos pompás diszkötésü könyvnek 2 korona, amelynek előleges beküldése után bérmentve küldetik meg. Célom, hogy mindenki könnyen megvehesse és pénzéért szépen kiállitott, teljes hü Petőfit kapjon. Össze nem tévesztendő máshol megjelent hézagos és selejtes kiadásokkal. Kapható minden könyvkereskedésben és Budapesten Grünbaum Ármin könyvkiadóhivatalánál, Hajós-utca 15.

Concert-zongora
7¼ octávos eladó Népszinház-utca 43., II. em. 20. 14155

Szekrény,
ágy és éjjeli szekrény, masszív politirozott munka sürgősen eladó. Cim: Nagy János-utca 1c. II. em. 15.

Praktikus
karácsonyi ajándék!
Ajánlja kárpáti málnákból, saját főzésü
málna-szörpét
egy postaküldemény franko 3 frt **Rosenberg Ign. és Tsa** Alsó-Szlovinka (Szepesm.) 2197

Butor
legjobb minőségben, legolcsóbban, részletre és készpénzért kapható Weinberger Fülöpnél VI., Nagymező-utca 37 4813

Szülők!
Tanulmányaikban elmaradt tanulókat rövidesen felelősséggel, több osztályból is levizsgáztat: „Kerekes" Hársfa-u. 10|a. (Vidékiek ellátást kapnak. Válaszbélyeget kérek.) 13971

Magánvizsgálatokra,
érettségire, vasuti altiszti vizsgálatra elókészit „Magántanulók oktatása" Wesselényi-utca 19. **Szakszerü correpititió.** 6349

Datolya
5 kgos csomag datolya, füge, szultanine, malaga-szőllő, mandula 8.50 K. 5 kgos csomag száritott aprikoze, körte, barack, szilva 10.50 K. 5 kgos legfinomabb narancs 3.70 K. 5 kgos csomag mandarin 4.50 K. szétküldi utánvéttel, minden egyéb költség felszámitása nélkül
Anton Wulz Triest.
Kávé-, tea- vagy csemege-szükség esetén kérem uj árjegyzékemet kivánni· 14048

Tartányok és csövek
különféle méretekben, kutak, épitő-centrifugal és egyéb szivattyuk olcsón kaphatók: **Abelesz Emilnél, Budapest, V., Váci-ut 14. Telefon 24—41.**

Szijjkorongok,
transzmisszió-tengelyek, álló függő fali csapágyak, és egyéb köziömürészek, használtak és ujak, rendkivül olcsón kaphatók: **Abelesz Emilnél, Budapest, V., Váci-ut 14. Telefon 24—41.**

Üllők, satuk, fuvók,
táborituzek és egyéb lakatos- és kovács-szerszámok, használtak és ujak, olcsón kaphatók: **Abelesz Emilnél, Budapest, V., Váci-ut 14.** Telefon 24—41.

4 drb Chapinggép
1 drb **gyalugép, esztergapadok**, különféle nagyságban, 20 drb **Scherb-féle** egy- és kétkaru **prés**, használt, de jó állapotban nagyon előnyös árban kapható: **Abelesz Emilnél, Budapest, V., Váci-ut 14.** Telefon 24—41.

Egy kis ipartelep
minden háztartásban csekély költséggel berendezhető. Elsőrendü szükségleti cikkek. Jó kereset biztositva. Levelek 25 filléres bélyeggel bérmentve Eggart & F. E. Magrini, S Damiano 26. cimen, Mailand (Olaszország.)

100 milió levelezőlap.
A legfinomabb, legszebb és legutolsó ujdonságok aranyba, ezüstbe és selyembe préselve, lvalamint művész-, genre-, virág-, gratulációs-, névnapi- és ujévi levelező-lapok.
100 drb. osztályozva **3.60** kor.
300 drb. „ **9.—** kor.
Minden megrendelő diszes **mappát** kap **ingyen** angol levélpapirral és boritékkal. Szétküldés utánvéttel, **Export Ebersohn, WIEN, XX/I.** Postafiók.

Kipróbált
legjobb reuma szesz a dr. Weisz-féle Kament, ára 1 korona. Főraktár: Szt.-Erzsébet-gyógyszertár, Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 21.

Magyar királyi államvasutak igazgatósága.
Hirdetmény.
Ezennel közhirré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. böröndök táskák, kalapok, ruha- és fehérneműek, botok, napernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverezés alkalmával azonnali készpénzfizetés mellett el fognak adatni.
Miskolcz göm. p. u. állomáson 1902. december 28-án d. u. órakor.
Budapest, 1902. december havában. Az igazgatóság.
(Utánnyomás nem dijaztatik).

Pécsi
tojásalaku köszén.
Tiszta, pormentes; szépen lángol, parazsa tartós, sugárzó nagy meleget ad, tehát olcsó, Kisérlet ajánlatos.
Dunagőzhajózási-társaság,
elárusitó-hivatal
Budapest, V., Nádor-utca 6.
Telefon 31—69.
eszközöltetnek

Butor
osak jó minőségü.
Hálószoba, kredenc, szőnyegdivány, asztal, szék, iróasztal, könyvszekrény, uri fotelek, ottomán, szalonberendezés, tükrök, ugy egyenkint is, nagyon olcsón, **eladás nagyban és kicsinyben.** Vidékre gondosan csomagolva, biztositva. Csak **VI. Teréz-körut 40. szám Steinberger Manó** butoriparosnál.

Csak 9 korona

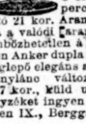

Mindenkinek nélkülözhetetlen Roskopf-féle Anker rem. óra legpontosabban járó. Ugyanez ezüst födővel nyitott 15 kor-, duplafedővel 3 erős ezüst födő, percekre igazitható 21 kor. Arany plaque Rem. óra a valódi aranytól megkülömbözhetetlen à 10 kor. Ugyanezen Anker dupla fedővel 14 kor. Ineglepő elegáns amerikai doubl aranylánc változatlan marad 5—7 kor., küld utánvéttel. Árjegyzéket ingyen Rundbakin M. Wien IX., Berggasse 3.

4 pár cipő
2·80 koronáért
csupán nagy mennyiség beszerzése folytán árusittatik. 1 pár férfi-, 1 pár női-, 1 pár kislány- és 1 pár gyermekdivat cipő, mely elegánsan és bélelten van készitve a legujabb facon szerint, hordásuk kényelmes. — Mindez a
4 pár 2·80 koronáért.
Megrendelésnél elegendő a talp hosszának mértéke. Kicserélés megengedve. **Cipőkiviteli ház** Ebersohn, Wien, XX/I postafiók.

Pénzkölcsön
sorsjegyekre és értékpapirokra. Máshol zálogbanlévő papirok kiváltatnak és azokra magasabb kölcsön adatik **igen olcsó kamatok** mellett. A kölcsön havi részletekben is törleszthető. Vidéki megbizásokra különös gond fordittatik.
Ifj. Schön Ármin
BANKHÁZA
Budapest, Erzsébet-körut 48.
(Royal-szállóval szemközt).
ALAPITTATOTT 1884-ben.

Szenzációs találmány borainak védelmére!
Ezen »Hidraulikus» aknával lefojtott bornál nem szükséges a töltögetést havonta ismételni. A csapon álló bort megmenteni a borvirág, vagyis penésztől, ezáltal nem lesz soha zavaros és savanyu, igy utolsó cseppig kristály tisztán eresztődik le a bor és fölöslegessé válik a kis hordókba való lehuzgálás vagy üvegbe töltögetés. Darabja 1 frt. Hozzávaló 1 üveg desztilin 35 kr. Kapható
Lőrincz Mórnál Nagyváradon.

Szépirási tanfolyam.
Lelkiismeretes tanitásom, valamint 25 éven át a pozsonypolgári- és keresk. iskolánál alkalmazott és kitünőnek bizonyult módszerem alapján akármilyen rossz irással biró, feltünő szép és folyékony irást sajátithat el magának. A tanfolyam kezdete mindennap Értekezés órák: 10—1-ig és 5—8-ig. Adller J, szépir tan. Esti tanfolyam: 8—9-ig. Andrássy-uton 24. III. em. 8. 13575

Mielőtt
férfi-, fiu- vagy gyermekruhát rendel vagy vesz, sziveskedjék saját érdekében **Koch testvérek Budapest, Károly-körut 26.** legnagyobb áruházából az ujonnan megjelent **nagy képes árjegyzéket kérni**, melyet rögtön bérmentve küldünk.

UJDONSÁG!!

Acetylen-zseblámpa
a zsebben kényelmesen hordozható, nagy vakitófénynyel ég és sötét helyeket, lépcsőket, pincéket stb. nappali világitással lát el. Praktikus, szolid és olcsó, 1 db ára a pénz előleges beküldése esetén **1·20 kor.,** franko utánvéttel 50 fillérrel drágább. 3 db **3 kor.**, 6 db ára **5 kor.** Portó külön. Kapható **KANN IGNÁCNÁL, Wien, I., Lilienbrungasse 17.** 7092

Tokaji bor.
Saját termésü 1889. évi **aszu és szomorodni** boraimból eladok és pedig:
egy liter könnyebb szomorodnit 2 kor. **80** fillérért
egy liter nehezebb szomorodnit 3 kor. **60** fillérért
egy félliteres palack három puttonos aszut 3 koronáért
négy puttonost 4 koronáért
öt puttonost 5 koronáért
Sátoraljaujhelyben, 1902. év szeptember hó 27-én.
nagykászonyi **Székely Elek**
polgármester.

Eredeti H-patkósarok.
Mindig éles. Lábbicsaklás lehetetlen.

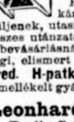

Óvás!
A H-patkósarok előnyei egy egészen külön **acélnemtől** függ, amelyet **csak mi** használunk.
Hogy **minden** kártól megmeneküljenek, utasitsák vissza az összes utánzatokat és kérjék a bevásárlásnál kizárólag a régi, elismert
ered. H-patkósarkot a mellékelt gyárjeggyel L. Co
Leonhardt & Co.
Berlin-Schöneberg.
Vezérképviselő Ausztria-Magyarország részére:
Kaszab és Breuer, Budapest VI.

The Berlitz School
of Languages. Erzsébet-körut 15., II. em. jobbra, Francia, angol, olasz, orosz. német, spanyol, magyar, szerb és román nyelvek tanitása a felnőtteknek, az illető nemzetiségü tanárok által Berlitz módszere szerint. Az első leckeórától fogva a tanulóval csupán a megtanulandó nyelven beszélnek és csupán csak azt hallja. **Más magántanitókkal semminemü összeköttetésben nem állunk.**
Prospektusok ingyen és bérmentve, beiratás minden időben.
Forditások

Karácsonyra!
Carlo Gortan Triesztben
szétküld franco az ár előzetes beküldése mellett vagy utánvéttel postacsomagban **4 és** félliter **aixi olajat** à 12 korona; finom **táblaolajat** à 9 korona; **Leccerételolajat** à 6 korona.

Karácsonyi ajándékul
alkalmas meglepően szép nipp-tárgyak dus választékban, valamint egyes asztalos- és kárpitos-butordarabok, a teljes lakberendezések a legszolidabb kivitelben, igen olcsó árakon kaphatók
Sárkány és Schütz
cégnél,
butor-iparosok,
Budapest, VII.,
Erzsébet-körut 12.
Newyork kávéházzal szemben.

15000
szercsika-alma
kézzel szedve. leghiresebb szlavoniai fajta, valamint
2000
téli asztali pogácsa-alma
kapható még a következő árakon:
szercsika-alma sor szerint à 6 fillér;
pogácsa-alma sor szerint à 4 fillér,
drbonkint ab Pozsega.
A gyümölcs a hideg ellen gondosan van papirba és szénába csomagolva és ugy ládákba rakva, de 100 drbon alul nem adatik el.
Szétküldés utánvéttel.
J. Stipanic,
Pozsega, Szlavonia

Karácsonyi és ujévi ajándékok.
Meglátja,
hogy igazunk van. Olcsó arany és ezüsteladás; egyetlen forrás, ahol jutányosan lehet vásárolni. Mi alkalmi vételek utján szerezzük be áruinkat és ezért abban a helyzetben vagyunk, hogy igen olcsón eladhatjuk t. vevőinknek és pedig: **12 személyre való komplett evőkészlet 13 latos ezüstből 150 frt, 6 személyre való 65 frt és feljebb, 12 drb 13 latos erős ezüst evőeszköz 6 frt 25 kr.** Továbbá dus választékban **arany ferfi és női órák, láncok, gyémánt, brilliánt ékszerek** és minden e szakmába vágó cikkek. Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk. Ékszereket esetleg részletfizetésre is adunk el.
Grünberger Ármin Béla örökösei,
IV., Váci-utca 30. I. em. 23.
(Haris-bazár).
Veszünk és becserélünk aranyat ésékszereket.

Sérvkötők
valódi angol rugóval **egy oldalra** 3, 4, 5 és 6 frt, **két oldalra** 6, 8, 10 és 12 frt. **Hasközök** 3, 4, 5, 8 és 10 frt. **Suspensor** 25, 50, 80, 1.—, és 1.20 frt. Nagy raktár **gummi-harisnyák,** irrigatorok és mindenféle kötszerekben és **gummiárukban.**
Megrendeléseket eszközöl:
Radványi L.
keztyü- és kötszer-gyáros
Budapest, VI. Andrássy-ut 15. és VII., Erzsébet-körut 36.
Árjegyzék ingyen.

BUTOROK
úgy készpénzért, mint
részletfizetésre
legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelig
legjutányosabban
Ehrentreu és Fuchs
testvéreknél,
BUDAPEST,
VI., Teréz-körut 8.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nyomatott a „Pátria" irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

MESE

Galambország.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy király meg egy királyné, azoknak nem volt egy csöpp gyermekük sem. Nagyon, de nagyon busultak, mert már öregek voltak és éjjel-nappal egyre arra kérték a jó istent, adjon nekik egy kis fiut, vagy egy kis leányt.

Addig-addig imádkoztak, könyörögtek, mig a jó isten meghallgatta a kérésüket és egy gyönyörü fiut ajándékozott nekik.

Hej, de megörültek! Azt se tudták, mit csináljanak a csöpp teremtéssel. Egész nap táncoltak, ugrálgattak vele és ugy vigyáztak rá, mint a szemük világára.

Nőtt a kis gyerek, nődögélt és olyan erős, olyan szép lett, hogy hetedhét országban se volt párja. A királyfi lett husz esztendős s mikor husz esztendős lett, azt mondta az édesapjának:

— Fölséges király apám, hát nincs több király ezen a világon?

— De bizony van, édes fiam.

— No ha van, elmegyek hazulról, megnézem, milyen lehet egy másik király.

Megijedt az apja, nem akarta ereszteni, félt, hogy valami baja esik. Kérte az anyja is, hogy maradjon otthon, de hiába.

— Jaj, édes fiam, azt mondta az öreg király, ha már el akarsz menni, ne menj te sehová, csak a zöld királyhoz. Régi jó barátom s egy leánya is van, azt elveheted.

Mindjárt akart mellé adni ötven embert meg egy szekér pénzt, de a királyfinak nem kellett senki s csak annyi pénzt vitt magával, amennyi éppen a zsebébe fért.

Nagy könnyhullajtások között elbucsuztak tőle, aztán elindult. Ment, mendegélt jó sokáig, utoljára odaért a zöld király országába.

Itt nagyon jó szivvel fogadták, mindenfélét megmutogattak neki és ugy tartották, mint az édes fiukat. Ott volt a királyfi már vagy három hónapig, de nem látott a kastélyban senki mást, csak a királyt, meg a királynét. Egyszer megkérdezte a zöld királyt:

— Királyi fölséged, azt mondta az édes apám, hogy itt leány is van. Hogyan van az, hogy még eddig sohse láttam?

Elfakadt erre a zöld király sirva, sirt, sirt sokáig s mikor nagy sokára elhagyta a sirást, még akkor is zöpögött. Utoljára azt mondta:

— Jaj, édes fiam, nincs már nekem lányom. Három esztendeje lesz, hogy itt játszott a kertben. Amint játszadozott, hirtelen nagy sereg fehér galamb szállt le előtte. Ugy megörült nekik szegény lányom, simogatta ezt is, azt is s amint javában simogatta, egyszerre csak hogy történt, hogy nem, fölkapta az a rémitő sok galamb és elvitte messze, messze. Azóta hirét se hallottam. Kidoboltattam mindenfelé, hogy aki visszahozza a lányomat, annak adom a fele királyságommal együtt, el is indult sok hires vitéz, hogy majd megkeresi, de aki még eddig elindult, egy se került többet vissza.

— No, királyi fölséged, azt mondta a királyfi, ha senki se tudta megkeresni, majd megkeresem én.

De már ezt a zöld király sehogyan se akarta engedni. Nem ereszti bizony. Mit szólna hozzá az ő régi jó barátja, ha a fia az ő lánya miatt elveszne.

Beszélhetett a királyfinak. Elmegy ő bizony, ha addig él is, megkeresi még a világ végéről is. Mit volt a zöld királynak mit tenni, utóljára belenyugodott, hogy Isten neki, hát, próbáljon szerencsét. Volt egy régi rozsdás kardja, azt odaadta neki és azt mondta:

— Ezt a kardot csak akkor huzd ki, mikor a legnagyobb veszedelemben vagy.

Fölkötötte a királyfi a kardot, elbucsuzott a zöld királytól és elindult. Ment, mendegélt három nap meg három éjjel, a negyedik este odaért egy rengeteg erdőbe. Hej, hol talál itt szállást? Fölmászott egy fára, hát nem messze egy kis világosságot látott.

— Ejnye, gondolta magában, odáig már csak elmegyek.

El is indult s nemsokára odaért egy kis házhoz. Erős kőkerités volt körüle s amint a kapun be akart menni, egyszerre egy szörnyüséges hatfejü sárkány ugrott elejbe és ráorditott:

— No most meghalsz!

Eszébe jutott a királyfinak a kardja, látta, hogy itt halálos veszedelemben van, hamar kihuzta és egy csapásra ugy lenyisszentette a sárkánynak a hat fejét, mint a parancsolat.

Mikor ez megvolt, bement a házba, hát egy öreg, százesztendős asszony bóbiskolt az asztal mellett. Odaköszönt:

— Jó estét adjon Isten, öreganyám!

— Adjon Isten, édes fiam. Jaj, hogy jutottál ide be hozzám, mikor olyan szörnyüséges féreg őrzi ezt a házat?

— Csak ugy, hogy kivégeztem a világból.

Nagyot ugrott erre az öregasszony, összeütötte a bokáját örömében s azt mondta:

— Köszönöm, édes fiam, hogy ezt tetted. Kilencvenkilenc esztendeje őrzött az a szörnyüséges féreg, hogy innen sehová, se ki, se be nem mehettem. De már most hadd hallom, mi járatban vagy?

— A zöld király leányát keresem, három esztendeje galambok vitték el; nem tudod, hogy merre vitték?

— Nem én, édes fiam. Hanem három esztendeje valami zugást hallottam, alighanem azok voltak. No de ne busulj, három napi járóföldre lakik a néném, talán az több hirt tud felőle.

Másnap reggel tovább ment a királyfi, ment három nap meg három éjjel, a negyedik este odaért egy rengeteg erdőbe. Itt fölmászott egy fára, hát nem messze egy kis világosságot látott.

Arra felé indult s nemsokára odaért egy kis házhoz. A körül még nagyobb kőkerités volt s mikor be akart a kapun menni, egyszerre egy rémséges kilencfejü sárkány ugrott elejbe és azt orditotta:

— No most meghalsz!

Csakhogy a királyfi se volt rest, kihuzta a régi rozsdás kardját, egy vágásra mindjárt hat feje leröpült a sárkánynak, a másik vágásra meg a másik három fejet is lenyisszentette.

Mikor ez megvolt, bement a házba, hát ott meg egy kétszáz esztendős összetöpörödött vén asszony bóbiskolt. Odaköszönt neki:

— Jó estét adjon Isten, öreganyám!

— Adjon Isten, édes fiam! Hogy tudtál ide bejönni, mikor olyan rémséges féreg őrzi ezt a házat?

Hej, de örült az öregasszony, mikor a királyfi megmondta, hogy kipusztitotta azt az utálatos férget a világból, nagyban hálálkodott és megkérdezte:

— Mi járatban vagy, édes fiam?

— A zöld király lányát keresem, akit a galambok vittek el; nem tudod, hogy merre vitték?

— Nem én, édes fiam, csak láttam, mikor erre vitték. Hanem azért ne busulj, három napi járóföldre ide az én néném, az majd több hirt tud róla mondani.

Másnap reggel tovább ment a királyfi, ment három nap meg három éjjel, a negyedik este megint odaért egy rengeteg erdőbe. Itt is fölmászott egy fára s nem messze egy kis világosságot látott.

Arra felé indult s nemsokára szintén ért egy kis házat. A körül még nagyobb kőkerités volt s mikor be akart a kapun menni, egyszerre egy borzasztó rémséges tizenkétfejü sárkány ugrott elejbe és azt orditotta:

— No most meghalsz!

A királyfi se volt rest, kihuzta a régi rozsdás kardját és három vágásra ugy lecsarabolta a sárkánynak a tizenkét fejét, mint a parancsolat.

Aztán bement a házba. Hát ott mit látott? Egy háromszáz esztendős összeaszott, összetöpörödött öregasszonyt, amint az asztal mellett bóbiskolt. Odaköszönt neki:

— Jó estét adjon Isten, öreganyám!

— Adjon Isten, édes fiam. Hogy tudtál ide bejönni?

Mikor meghallotta, hogy vége az utálatos féregnek, akkora örömben volt, hogy no. Háromszáz esztendeje kellett neki itt csücsülni, azóta se ki, se be nem mehetett sehová. Mikor már eleget örült, azt mondta:

— Tudom, mi járatban vagy, édes fiam. A zöld király lányát a galambok Galambországba vitték, de oda, ha ezer esztendeig élsz, se birsz

REGÉNY

A sötét titok.

— Bünügyi regény. —

(31)

— No, igen... hát nem az? Hát mi lenne más? Beszéljen hát! — kiáltotta Frida szenvedélyes izgatottságban.

— Fájdalom, ezt önnek nem mondhatom meg, hivatalos titok... De ha majd eljön „ez a Sanders ur", mondja meg neki, hogy önt vakmerően megcsalta. Akkor majd nem bujkálhat tovább.

Boroviecki vette kalapját és ugy tett, mintha most már bucsuznia kellene és a bucsuzás nehezére esnék.

Frida gyorsan mellette termett és kezét erősen rátette karjára.

Visszaemlékezett arra, mit mondott neki Vanda azon a délután, amikor Artur Starocinba érkezett. „Hidd meg, Frida, különös egy dolog ez ezzel a gyakornokkal.... Tudni akarta hát a valót.

— Maradjon, kérem, még egy pillanatig, Borowiecki ur, — szólt a leány szinlelt nyugalommal. — Önnek el kell mondania az igazat, mindent Sanders urról, ön ezzel tartozik nekem, ha csakugyan jó barátom.

A jegyző ugy tett, mintha kinos zavarban volna és egy darabig várt, hogy Frida várakozását minél jobban felcsigázza, aztán megszólalt:

— Igen, jó barátja vagyok és azért nem engedhetem meg, hogy önt galádul megcsalják, hogy önt eszközül használják nyomorult...

Boroviecki hirtelen elhallgatott.

— Boroviecki ur, ha nem akarja ön, hogy odavetett megjegyzéseit a gonosz szenvedély kifakadásának tartsam, akkor beszéljen világosan. Elég erős vagyok, hogy bármely igazságot elviselhessek és legyen nyugodt, nem leszek hivatalos titkának árulója.

— Hát jó, az alatt a feltétel alatt, hogy nem fogja elárulni senkinek, hogy én rántottam le a leplet arról a Sanders urról, beszélni fogok...

— Becsületszavamra! — vágott közbe gyorsan Frida.

— Mindenekelőtt esküszöm önnek, nagyságos kisasszony, hogy semmi más nem késztet e cselekedetre, mint a férfi legőszintébb, legforróbb szerelme.

— Hát beszéljen már!... kiáltotta Frida heves türelmetlenséggel.

— Ön akarta, — szólt a jegyző és mélyen fellélekzett, mintha még most is küzdene magával. Az a Sanders gyakornok tulajdonképp Sellin Artur rendőrbiztos, hazánk legügyesebb tolvajfogója. Két héttel ezelőtt a d—i rendőrség küldte erre a vidékre, hogy az önök öreg szolgájának gyilkosát kinyomozza. Konicki, mint előljáró kénytelen volt ezt az urat befogadni házába. Az alezredesen kivül és az itteni rendőrtisztviselőn és rajtunk, a dombrowkeni biróság tagjain kivül senki sincs beavatva e ravasz ur inkognitójába.

— Ez minden? — kérdé Frida, mintha nehéz tehertől szabadult volna meg és szinte vidáman jegyezte meg:

— On nagyon sötéten lát uram. A magam részéről semmi rosszat sem találok abban, hogy Sanders ur, helyesebben Sellin ur hozzám hamis néven közeledett. Hiszen az ön szavaiból ugy veszem ki, hogy a vizsgálat érdekében volt kénytelen inkognitóban utazni. Nem avathatott be tehát engem sem titkába, először is nem vagyok hatósági tisztviselő, másodszor Sellin sokkal büszkébb és tapintatosabb, semhogy már előre bevonjon engem bizalmába és harmadszor... asszony vagyok... és az asszonyok — azt szokták mondani — nem tudnak titkokat megőrizni.

— De azt hiszem, hogy ön már menyasszonya? — kérdé a lengyel rekedten.

— Az igaz. De természetesen még nem hivatalosan. És bizonyára Sanders, bocsánat... Sellin urnak bizonyára jól megfontolt okai lehettek, hogy az alatt a rövid idő alatt, mig zavartalanul együtt voltunk, elhamarkodottan nem szellőztette inkognitóját. Ha ön egy fél óráig, vagy egy óráig varni akar, Borovieczki ur, bizonyára itt lesz és akkor...

— Ugy! — szólt közbe a jegyző, aki már kezdte magát kényelmetlenül érezni.

— Vagy talán Borovieczki ur nem tart oly becsületes tisztviselőnek egy rendőrbiztost, aki gyakran testi és szellemi erejének teljes kifejtésével azon fárad, hogy az emberi társadalmat káros elemektől megszabaditsa, mint egy jogász urat, aki kényelmes székén ülve, szigoruan a törvény betüi szerint, e káros elemek fölött itélkezik? Vagy talán azt hiszi ön, hogy azért ajándékoztam meg Sellin urat szivem vonzalmával, mert vagyonos gazdasági gyakornoknak véltem?

— Bocsánat... Nem azon mulik a dolog, hogy Sellin ur Merten gyilkosát keresi, hanem azon, hol keresi.

— Hát ezt megint hogy értsem?

— Az ön fülébe is eljutott bizonyára már az a hir, — folytatta a jegyző, minden szót élesen hangsulyozva, — amely az ön édes atyjában akarja látni az öreg Merten Ralph gyilkosát.

Frida hirtelen elhalványodott. Belekapaszkodott a szék támlájába, mintha félne, hogy leroskad.

— On azt akarja mondani, hogy a rendőrbiztos hitelt ad ennek a hirnek, hogy ő atyámat... az én atyámat?...

A szegény leány nem tudott tovább beszélni. Agyában megvillant a lengyel megjegyzéseiből ez az egy szó: „eszköz!" És agyába verődött az a gondolat: Artur csak szinlelte szerelmét, hogy atyáddal szoros viszonyba lépjen és ez kicsikarja tőle bünösségének vallomását. Hiszen a te szegény atyád — Istenemre és minden szentekre — épp oly ártatlan, mint te magad, vagy üldözője!...

... Boroviecki látva Frida szenvedéseit, már

eljutni. Mivel azonban ezt tetted velem meg a két néném mel, majd segitek rajtad.

Avval fogott egy kócsög zsirt, odaadta a királyfinak s azt mondta:

— Evvel a zsirral csak kend be az ujjadat s mindjárt galamb lesz belőled. Galamb képében röpülj el a zöld tenger partján a kék hegyre, azon van a Galamborszag. Ha megint azt akarod, hogy ember légy, rázd meg magadat.

A királyfi szépen megköszönte a kenőcsöt és utnak indult. Addig ment, mig kiért az erdőből. Itt elővette a kócsögöt, bekente az ujját s abban a szempillantásban galamb lett belőle.

Röpült, röpült hegyen, völgyön, erdőn, mezőn, városon, falun keresztül, röpült kilenc nap meg kilenc éjjel, mig odaért a zöld tenger partján a kék hegyhez.

Hát amint odaért, mit látott? Mindenfelé ezer meg ezer, szebbnél szebb galamb röpködött. Itt volt a Galambországban.

A királyfi megleste, hová repül a sok galamb, hát látta, hogy fel a hegy tetejére. Jól van, oda repült ő is. Hát amint felért, mit látott? Nem is akart a szemének hinni, mert ott olyan gyémánt kastély volt, hogy annál szebb a világon sehol se lehetett.

Majd megvakult a nagy fényességtől, de azért mégis meglátta, hogy a gyémántkastélynak az egyik ablaka nyitva van. Hamar odaröppent és besurrankodott a szobába. Ott volt ám még csak pompa! Gyémánt asztal, gyémánt székek, gyémánt padok, meg minden csupa gyémántból.

Röpült egyik szobából a másikba, talán százba is, egyszerre csak majd lecsapódott a földre, olyan nagy csodát látott. Egy gyémántos karosszékben gyönyörü lány üldögélt, de olyan gyönyörü ám, hogy olyant még álmában se látott és gyémántkorona volt a fejében.

— Ejnye, gondolta magában a királyfi, ki lehet ez?

Amint ezt gondolja, felsóhajt az a gyönyörü teremtés:

— Jaj édesapám zöld király, jaj édesanyám, soha se látlak többet benneteket!

A királyfi galamb képében meg nem állhatta, hogy oda ne szóljon neki:

— De bizony meglátod nemsokára.

A királylány megdöbbent, egy darabig nem szólt semmit, de aztán megkérdezte:

— Ki beszél itten?

A galamb megrázkódott, királyfi lett belőle, odaállt a királylány elé és azt mondta:

— En vagyok az, szépséges királylány, eljöttem érted, hogy visszavigyelek édesapád országába!

Mikor a királylány meglátta a királyfit és hallotta a szavát, fölugrott a gyémántszékről, nyakába borult, megölelte, megcsókolta és azt mondotta:

— Megváltottál, veled megyek, nem leszek többet Galambország királynéja, mert annak hoztak el édes apám országából.

Alighogy ezt mondta, ezer meg ezer galamb röpült be a szobába, megrázkódtak, aztán kiből férfi, kiből asszony, kiből gyerek, kiből leány lett és mindazt kiáltották:

— Eljen a királyunk meg a királynénk! Mink is meg vagyunk váltva.

Aztán egy öregember odaállt a zöld király lánya meg a királyfi elé és azt mondta:

— Ezer esztendeje, hogy el voltunk átkozva. Addig nem lehettünk megint emberek, mig a világ legszebb leányát el nem hozzuk királynénak és mig nem akad olyan ember, aki el tud ide jönni érte, hogy megint visszavigye. Most már nem is kell visszavinned. Galambország eddig a világ végén volt, most ott van megint a zöld király országának a szomszédságában, ahol azelőtt volt. Ti lesztek a királyunk meg a királynénk.

Avval kivezette a királyfit meg a zöld király lányát, megmutatta nekik, hogy nincs itt már se zöld tenger, se kék hegy, hanem erdő, mező, szántóföld s csak a gyönyörü gyémántkastély maradt meg ugy, amint volt.

Még jól ki se csodálkozhatták magukat, ott termett egy aranyos, hatlovas hintó, felültették rá a királyfit meg a királylányt és egy óra se telett bele, már ott voltak a zöld király kastélyában.

No volt öröm meg öröm. A zöld király mindjárt papot hozatott s megvolt a hetedhét országra szóló nagy lakodalom. Elküldtek a királyfi apjáért, anyjáért is s ezek azt se tudták, kit öleljenek, kit csókoljanak előbb, a fiukat-e vagy a menyüket.

Lakodalom után a királyfi meg a felesége Galambországba mentek s mikor a királyfi apja meg a zöld király meghaltak, három országnak lett a királya. Aztán sokáig boldogan éltek és ha meg nem haltak, most is élnek.

KÜLÖNFÉLÉK

Tanakodás.

Kéz a kézben ülünk együtt.
Én szótalan terád nézek,
Te meg töröd kis fejecskéd,
Milyen legyen az új fészek

Hová kell majd alkóriom,
Hová pedig tarka képek.
Hová szőnyeg, hogy süppedő
Legyen az út, merre lépek.

Fejecskédben édes gondok;
Kutatsz folyton szerte-széjjel,
Hogy majd fészkünk színig legyen
Illattal és enyhe fénnyel,

S szólok hozzád, nem kell a kép,
Nem kell nekünk tarka szőnyeg.
Hoztál te már kincset, minőt
Napkeleten sohse szőnek.

Olyan kincset, melynek sehol
A világon nincsen mása,
Melegit, mint enyhe napfény
S édes, bűvös ragyogása.

Csodálkozva nézesz reám,
Az a nagy kincs mi is lehet?
Nem felelek, csak hallgatom
A jóságos, hü szivedet.

Feleki Sándor.

+ **Enyhe telek.** A kemény hideg napok után nem érdektelen a következő tulságos enyhe telek felsorolása: 1827. Igen lágy tél. Januárban fák virágoztak. Pünkösdkor már arattak, Jakab-nap tájban pedig szüreteltek. 1896—97—98. Olyan lágy telek, mint amilyen 1186-ban volt és a nyarak is korán valók és hevesek. — 1897-ben májusban már learattak. Mind ebben, mind a következett 98-ban a legjobb borok termettek. — 1463. Igen lágy tél és forró száraz nyár. Boszniában a tavak és folyóvizek mind kiszáradtak. — 1471—72. lágy telek. — 1473. havas tél lett, de a nyár és az ősz oly szelid, hogy a gyümölcsfák októberben másodszor virágoztak és Márton-uapkor érett cseresznyét lehetett enni. — 1484. Lágy és száraz tél, a nyara is száraz, meleg és annyi bor lett, hogy helyet nem leltek. — 1572. Oly lágy tél volt, hogy januárban már zöldeltek az élőfák. Februárban a madarak tojtak. — 1601. Igen lágy tél, oly szárazság követte, hogy a kutak, források kiszáradtak, a füvek elvesztek. — 1697—8. Lágy tél, ugy hogy novemberben érett cseresznyét lehetett látni. — 16-2. Lágy tél, száraz nyár. Oly drágaság lett, hogy Lipsiában 33—42 ezüst egy véka buza s rozs; nálunk is, nevezetesen Kassán eikelt egy mérő buza 10 forinton, egy font hus 24 kr., egy itce zsir 30 garason. — 1625. Másik szerint 26., oly lágy tél, hogy a pacsirták januáriusban már szóltak — 1628. Lágy tél, reá iszonyu szárazság, éhség egész Európában. — 1651-re forduló száraz és lágy tél, száraz meleg lett a nyár is, mely ugy megperzselte a szőlőket, hogy a magvaik ugy látszottak, mint a valóságos arany. — 1652-ben lágy tél és utána rettenetes szárazság, éhség lett. — 1656. Lágy tél olyan idején való tavasz, hogy a méhek áprilisban már sok mézet gyüjtöttek. — 1660. Lágy tél. Januárban már a fák virágoztak s a pacsirták és fülemilék énekeltek. Reá oly szárazság következett, hogy a Sodoma tengere annyira kiszáradt, hogy a belesülyedt épületek omladékai is sok helyen kilátszottak.

•

+ **Versenyevés.** New-Yorkban marhahus-evésben versenyt rendeztek a mult héten, amelyen nagyon sok falánk ember küzdött a mesteri cimért. A győztes egy Charles *Abram* nevü ember lett. Ez az amerikai egy ültőhelyében hét font beefsteaket evett meg. Ez a husmennyiség még nem a legtöbb, amit Amerikában egy ember megevett, mert a mult évi győztes *Diver*, aki most, ugylátszik, nem volt jó kondicióban, tizennégy font hus megevése után szolgált rá a mesteri cimre. A bee steaken kivül még minden más tápláléknak megvan a sampión evője Amerikában. Osztriga-evésben a legnagyobb rekordot a Kansas városból való *Mackey* érte el. Ez az ember kilenc perc alatt száz osztrigát tüntetett el gyomrában. A pástétomsampion Samuel *Jackson* New-Jerseyből, aki tizenkilenc perc alatt tizennégy huspástétomot fogyasztott el. Charles *Haning* szintén New-Jerseyből egy hét alatt egy tele hordó almát evett meg. A barackevő-sampion a newyorki Z. *Fink*, aki hét perc alatt kilencven darabot fogyasztott el. Végül egy *Frederic* nevü williamsburgi polgár a legnagyobb tojásevő, mert egy óra alatt ötven tojást evett meg ez a tággyomru ember.

•

+ **Történi torony.** Adria olasz városkában, amely valamikor, a régi rómaiak korában Németország borostyánkő-kereskedelmét közvetitette s az olasz müipar remekeit küldözte Keletre, van egy jelentős történi emlék, a *della Tomba*-templom tornya, amelyet most az összedőlés veszedelme fenyeget. Azt hiszik, hogy a torony még az etruszkok idejéből származik, amikor világitótorony gyanánt szolgált. A falai egyik oldalán római iródás van, amely a harmadik évszázadban került oda s amelyből kitünik, hogy Adriában olyan tengerészmenhely-féle állott fenn. Megállapitották, hogy a tornyot Quintus Titus Severus eredetileg atyja, Alexander Severus császár emlékére emeltette. A tengerész-intézet részére is ajándékozott 400 szeszterciust, amely arra a célra szolgált, hogy atyja szellemének rózsákat áldozzanak. Ezt a történi emlékekben gazdag tornyot most félig lebontják, hogy megóvják attól a veszedelemtől, hogy egészen összedőljön.

•

aggódott gaztettének hatása miatt. De vissza már nem vonulhatott, legfeljebb szelidebben, kiméletesebben járhatott el, mint ahogy szándékában volt. Igy felelt tehát:

— Hiszen meglehet, hogy tévedek, nagyságos kisasszonyom. De mikor szombaton meg akartam tőle tudni titkos szándékait, se igent, se nemet nem mondott és nagyon félek, hogy az ön szerelmi ábrándjainak keserves csalódás lesz a vége!

Frida felsikoltott és szivéhez kapván eszméletlenül csaknem összeesett, de a lengyel gyorsan hozzáugrott és lefektette a pamlagra. Magához térvén, fáradt hangon, kezét mintha bucsura emelné, szólt:

— Köszönöm! Borovieczki ur.

Az még egy pillanatig habozott és szólt tovább:

— A világért sem akarom mondani, hogy Sellin a nyomozás befejezése után fel fogja bontani az eljegyzést. Meg vagyok győződve, hogy ő szivesen egyesitené a kellemeset a hasznossal. Olyan szép hölgy, mint ön, aki az ő meggyőződése szerint belátható időben egy milliókra rugó vagyonnak egyedüli urnője lesz . . .

— Köszönöm, uram, most már szeretnék egyedül lenni, — vágott közbe Frida emelt hangon a rágalmazónak.

A lengyel tiszteletteljesen kezet csókolt áldozatának és eltávozott.

Frida őrült kétségbeeséssel a kerevet vánkosaiba rejtette arcát és keservesen zokogott.

Ifju szerelmének bimbajára zord éjjeli fagy szállott.

XXIII.

Ugyanabban az időben, amikor Borovieczki a rosenthali kastélyban oly rettenetes sikert aratott, Sellin Artur a legboldogabb hangulatban lovagolt Dombrowken felé. Stein birót lakásán találta és aztán félegy óra tájt, amikor Pfeil gróf ebéden volt és miután Tamás szolgát sikerült hazulról elküldeni, megtartották a házkutatást a gyanusitott gróf lakásán. A ruhaszekrény alsó fiókjában megtalálták a lovaglókabátot, amelyen vérnyomok voltak láthatók és melyről egy gomb hiányzott, megtalálták a nadrágot is a térd fölött széttépve, véresen, továbbá a lovaglóostort, amelynek ezüstös, ólomgombjára vastagon tapadt az aludt vér.

A biró szomoruan lehajtotta fejét a bünjelek feltalálásakor és szótlanul irta alá a letartóztató végzést. Néhány perc mulva Schwartze vendégiőjében voltak, ahol már vége felé járt Borovieczki, Pfeil és Hülsen ebédje.

A rendőrfelügyelő, a biró és két kisérőjükkel köszöntés nélkül az izlésesen terített asztalhoz léptek. A rendőrfelügyelő magasra emelve jobbjában a letartóztatást elrendelő végzést, erős, de reszkető hangon szólt:

— A törvény nevében! Pfeil gróf, letartóztatom önt gyilkosság gyanuja miatt!

Abban a pillanatban már ott állt a gróf mellett a csendőrőrmester és Sellin segédje és bilincsbe verték kezét.

Pfeil gróf elhalványodott, bár sejtette ezt a szomoru fordulatot . . . Nyugodtan engedte magát megvasaltatni és halk hangon csak azt mondta:

— Artatlan vagyok, én csak a kutyát ütöttem agyon. Az igazat mondtam, hadnagy ur, én nem szoktam hazudni.

Pfeil grófot zárt kocsin a biróság épületébe vitték át, Stein és Sellin pedig átmentek a „német házba“ ebédelni.

Hülsen és Borovieczki megrendülve nézték a történteket. Az előbbi sajnálta a grófot, de Borovieczki a meglepetésből kijózanodva, megjegyezte:

— Nyomorult gazember! És még elég vakmerő volt, hogy felettünk gyámkodjék és nekünk parancsolgasson.

Nem annyira ez a drámai jelenet bosszantotta a lengyelt, mint inkább az a körülmény, hogy elveszettnek hitte Fridával üzött gaz játékát.

(Folytatása következik.)

+ **A zálogház keletkezése.** Egy párisi lap igy irja le a zálogházak keletkezésének történetét. A tizenötödik század végén Terniben (Perugiában) egy pap a szószékből erősen ostorozta az uzsorások szégyenletes üzelmeit és azt ajánlotta a város gazdag polgárainak, hogy alapitsanak egy kölcsönző intézetet, ahol a megszorult embereknek zálog ellenében kamatnélküli kis kölcsönöket adjanak. A ternii polgárok példája nemsokára követőkre talált a legtöbb olaszországi városban. Ezerötszázhetvenhét felé több francia városban is alapitottak hasonló intézeteket nagy eredménynyel. Páris csak ezerhétszázhetvenhét december tizenhetedikén csinált zálogházat a Rue des Blancs Manteaux egyik házában. Ezt a zálogházat ezerhétszáznyolcvanegyben a Rue Paradis-ra a mai Rue de Francs-Bourgeois-ra helyezték át, ahol ma is megvan a párisi zálogházak központja.

KÖZGAZDASÁG

Hetiszemle.

Budapest, december 20.

Gabonaüzlet. Ujév előtti hetekben a malmok — kiőrlés előtt állva — rendszerint nem vásárolnak, hogy ne figuráljon sok buza a mérlegben. Ilyenkor többnyire ellanyhul az irányzat s a malmok 10—12 napi pihenő után olcsón vásárolhatják össze az ezen idő alatt eladásra megért tételeket. Ezidén pláne sikerült a malmoknak alapos lanyha tendenciát előidézni ezen eljárásukkal, már csak azért is, mert a külföld nem küldött szilárd jegyzéseket és mert a nálunk hirtelen beállott enyhe időjárás az áprilisi buza birtokosait nagymérvü realizálásokra késztette. A hét elején fizetett legmagasabb árak tetemesen csökkentek. De minthogy minden akciót reakció követ, a hét végén ismét a bizalom teljesebbé vált. A gócpontokon sehol sincsenek a kereskedők kezében buzakészletek; a malmok sincsenek hosszu időre buzával ellátva, ellenben a lisztüzlet, ha nem is fényesen, de mindenesetre jól megy. Ezen körülmények fogják előre áthatólag megint rövidesen a szilárd irányzatot felszinre juttatni. A kinálat nem nagy; a malmok összevissza a héten circa 80.000 métermázsa buzát vásároltak 10—15 fillérrel olcsóbb árakon. A hetihozatal 106.766 métermázsára rugott, melyivel szemben 114.376 métermázsa liszt és 18.449 métermázsa korpa volt az elvitel. A konzum tehát jó, sőt lehet mondani, igen jó. Ezen körülmény birta a coulisset arra, hogy átgondolja egy kissé a helyzetet és belássa, hogy nem lesz könnyü járhatatlan utak mellett az ily fogyasztáshoz szükséges buzamennyiséget előteremteni. Ezért azután kezdte az áprilisi buzát, melynek árfolyamát 7.94-től 7.70-ig leránntotta, ismét vásárolni, amiért is az áprilisi buza 7.81—7.82 K. zárul.

Rozsban rendkivül csekély forgalom fejlődött ki 10 fillérrel olcsóbb árak mellett; azonnal szállitható áru el volt hanyagolva, ellenben január—februárra szállitható áru iránt a kivitel érdeklődött. Az áprilisi rozs összesen csak 4 fillért vesztett árfolyamából, amennyiben 6·81 után 6.77—7.78 K. zárult.

Zab és árpa szintén 7½—12½ fillérrel olcsóbbodott, rendkivül kis üzlet mellett. Áprilisi zab forszirozott eladások következtében 6.37-ről 6.20-ig ment vissza; zárlat barátságosabb 6.23—6.24 K.

Ipar és kereskedelem.

A Dunagőzhajózási Társaság forgalmi igazgatósága, tekintettel a fenyegető árvizveszélyre amelynek következtében a budapesti alsó rakpartok esetleg viz alá kerülhetnek, felszólitja az érdekelt, üzletfeleket, hogy a Budapesten megérkezett s nekik avizált, azonban mindezideig el nem vitt áruküldeményeket *sürgősen* elszállitsák, mert különben a cimzettek költségére és veszélyére biztonságba helyezik azokat.

A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság közhirré teszi, hogy a jégzajlás következtében az összforgalom számára beszüntetett Sabác állomását és ezzel a Sabác és Klenak közötti átkelési forgalmat is folyó hó 18-án ismét megnyitotta.

Sertéskonzumvásár. (A székesfővárosi sertésvásár és közvágóhid intézősége.) December 20-án. Felhajtás: Zsirsertés, ugymint öreg I. rendü 350 kilogrammon felül —— darab, II. rendü 280—350 kilogrammig — darab, kanló — darab, silány — darab, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül — darab, közép 220—300 kilogrammig — darab, könnyü 220 kilogrammig — darab, süldő — darab, malac — kilogrammig — darab. Összesen — darab. Hussertés ugymint: nehéz 300 kilogrammon felül — darab, könnyü 250—300 kilogrammig 292 darab, süldő — darab, malac 40 kilogrammig — darab. Összesen — darab. Felhajtás összege 256 darab. Előző napi maradvány 182 darab, összesen 438 darab. Eladatott 415 db. Maradvány 23 db. A vásár irányzata élénk. Az árak emelkedőben. — Következő árak jegyeztettek: Zsirsertés: Öreg I. r. 350 kgr.-on felül —— fillérig. II. rendü 280—350 kilogrammig 84—91 fillérig, selejtezett — fillérig, silány — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 89—96 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogrammig 82—92 fillérig, fiatal könnyü 220 kilogrammig 76—86 fillérig, süldő ——90 fillérig, malac —— fillérig. Hussertés: Nehéz 300 kilogrammon felül —— fillérig, könnyü 140—300 kilogrammig —— fillérig, süldő —— fillérig, malac 40 kilogrammig —— fillérig. Árak minden levonás nélkül kilogrammonkint, élősulyban.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, december 20.

Amerika szilárdabb kurzusokat küldött de ez sem birta a malmokat tartózkodásukból kinozni. Az árubirtokosok a magasabb határidőjegyzésekre való tekintettel többet kértek, de nem igen értek célt. A forgalom circa 6000 métermázsára rugott, melyért szilárdan tartott árakat engedélyeztek. Napi hozatal: 16545 métermázsa. Lisztelvitel 19635 métermázsa, korpaelvitel 5320 métermázsa.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 500 mm. 81 k. 8 K. 57½ f., 200 mm. 80 k. 8 K. 55 f., 300 mm. 79·5 k. 8 K. 45 f. 100 mm. 80 k. 8 K. 50 f.

Fejérmegyei: 300 mm. 77 k. 8 K. 12½ f., 250 mm. 76·5 k. 8 K. 10 f., 500 mm. 75 k. 8 K. 10 f.

Pestmegyevidéki: 200 mm. 79 k. 8 K. 20 f., 100 mm. 79 k. 8 K. 20f., 100 mm. 78·5 k. 8 K. 20 f., 100 mm. 79·5 k. 8 K. 52½ f.

Felsőmagyarországi: 550 mm. 73 k. 7 K. 82½ f., 330 mm. 75 k. 7 K. 82½ f.

Bánsági: 100 mm. 79 k. 8 K. 40 f., 140 mm. 75 k. 7 K. 95 f.

Bácskai: 100 mm. 79 k. 8 K. 50 f., 150 mm. 79·5 k. 8 K. 35 f.

Mind három hónapra.

Rozs: 500 mm. 6 K. 67½ f., 300 mm. 6 K. 67½ f., 100 mm. 6 K. 67½ f., 200 mm. 6 K. 62½ f.

Arpa: 100 mm. 5 K. 70 f.

Tengeri ó áru: 200 mm. 6 K. 90 f. ab Kőbánya.

Zab: 100 mm. 6 K. 65 f., 100 mm. 6 K. 57½ f.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben 50 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza		Kiló	Kilogramm ára		Kiló	Kilogramm ára	
			K.-tól	K.-ig		K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki	uj	76	0.—	0.—	80	8.16	8.4
"	"	77	0.—	0.—	81	8.35	8.50
"	"	78	8.10	8.20	82	—.—	—.—
"	"	79	8.22	8.36	83	—.—	—.—
Fehérmegyei		76	0.—	0.—	80	8.16	8.30
"	"	77	8.—	8.10	81	8.25	8.40
"	"	78	8.10	8.20	82	—.—	—.—
"	"	79	8.15	8.25	83	—.—	—.—
Pestvidéki		76	7.85	7.96	80	8.25	8.35
"	"	77	8.00	8.10	81	8.80	8.45
"	"	78	8.05	8.16	82	—.—	—.—
"	"	79	8.05	8.25	—	—.—	—.—
Bánsági		76	7.8	7.90	80	0.—	0.—
"	"	77	7.90	8.—	81	0.—	0.—
"	"	78	7.95	8.10	82	—.—	—.—
"	"	79	8.06	8.20	—	—.—	—.—
Bácskai		76	7.90	8.16	80	0.—	0.—
"	"	77	8.05	8.2.	81	—.—	—.—
"	"	78	8.20	8.30	82	—.—	—.—
"	"	79	—.—	—.—	—	—.—	—.—

Egyéb gabonanemüek			Kiló	Kilogramm ára	
				K.-tól	K.-ig
Rozs	uj	elsőrendü	76—78	6.60	6.76
"	"	másodrendü	—	6.45	6.60
Arpa	"	takarmány	70—72	5.80	6.05
"	"	égetni való	66—68	5.60	5.70
"	"	sörfőzésre való	74—76	0.—	0.—
Zab	"	—	39—41	5.70	5.80
Tengeri	ó	bánsági	—	0.—	0.—
"	"	mácsenti	—	0.—	0.—
Repce	uj	kápolnai	—	10.—	10.30
"	"	bánsági	—	0.—	0.—
Köles	"	—	—	5.75	0.—

Határidők: Szilárd külföldre és fedezésekre, zab kivételével, mely nyugodt maradt, javult árfolyamokon zárultak:

Esti zárlat:

Buza októberre 1903.	7.88—7.89
Áprilisi buza 1903.	7.81—7.82
Májusi buza 1903.	0.—0.—
Áprilisi rozs 1903.	6.77—6.78
Áprilisi zab 1903.	6.23—6.24
Májusi tengeri 1903.	5.80—5.81
Repce augusztusra 1903.	11.85—11.90

A budapesti értéktőzsde.

A mai *előtőzsde* üzlettelenül bár, de nyugodtan folyt le; csakis a Hitel- és Rimamurányi részvények iránt volt némi érdeklődés. A *délitőzsde* irányzata szilárd volt s a Hitel- Államvasuti- és Rimamurányi részvényekben árfolyamemelkedés fejlődött ki. Az *utótőzsde* nyugodtan zárult.

Az előtőzsdén előfordult kötések: Magyar hitelrészvény 709.—. Rimamurányi vasmürészvény 467.—469.— Osztrák hitelrészvény 669.——469.75— korona.

A déli tőzsdén forgalomban volt: 4%-os magyar koronajáradék 97.92½. Kereskedelmi bank részvény 2588.— korona.

Délután 1 óra 30 perckor záródtak: Magyar hitelrészvény 709.50—710.—. Osztrák hitelrészvény 669.75. Rimamurányi részvény 469.25—469.—. Közuti részvény 626.——624.50. Városi villamos vasut részvény 326 50. Osztrák-Magyar Államvasut 675.25—676.50 korona.

Az utótőzsdei zárlat: Osztrák hitelrészvény 671.75, Magyar hitelrészvény 710.75. Osztrák-magyar államvasuti részvény 678 25. korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a termény-üzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapitotta meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar 52.—58.— korona, vörös aprószemü 54.—57.— korona, vörös erdélyi —.——— korona, vörös bánsági —.——.— korona, középszemü 59.——62.— korona, nagyszemü 65.——68.—. korona. Disznószsir: budapesti 69.50—70.— korona, vidéki —.——.—— korona. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.——.— korona, városi 4 darabos 56.——56.50. korona, 3 darabos 57.——57.50 korona, füstölt —.——.— korona. Szilva: bosznai, szokás szerinti minőség 14.50—15.— korona. 120 darabos —.——.— korona. 100 darabos 15.50—16.— korona, 85 darabos 19.——19.50 korona, azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 13.——13.50 korona. 100 darabos 14.50—15.— korona, 85 darabos 18.50—19.— korona. Szilvai: slavóniai 17.——17.50 korona, szerbiai 15.50—16.— korona, azonnal való szállitásra.

A bécsi értéktőzsde.

Bécs, 1902. december 20. (Saját tudósitónktól.)

Minthogy a tegnap este elterjedt kormányválsághirek dementáltattak és az általános belpolitikai viszonyokat kedvezőbben itélik meg, a mai *előtőzsde* megszilárdult, a nélkül azonban, hogy nagyobb forgalom fejlődött volna ki. Államvasuti részvények vissza-vásárlásokra emelkedtek, Dunagőzhajózási, Buchsiieh-radi és Alpesi részvényekben volt némi kereslet. A halasztásnál a pénz valamivel megdrágult, a kamatláb 4⅛— 4½% között mozgott. A *déli tőzsde* berlini jegyzésekre és államvasuti vételkedvre szilárd maradt.

Bécs, december 20. (*Magyar értékek zárlata.*) 4%-os aranyjáradék 120.—. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 151.25. Magyar vasuti kölcsön ezüstben —.—. Magyar keleti vasuti állami kötvény —.—. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank —.—. Rimamurányi vasmürészvény 467.75. Magyar koronajáradék 97.90, 4%-os Magyar földtherm. kötvény 98.10. Magyar hitelbank részvény 710.—. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 201.—. Kassa-oderbergi vasuti részvény 377.90. Magyar keresk. bank 2590. Magyar cukoripar 1345.

Bécs, december 20. (*Osztrák értékek zárlata.*) 4·2%-os papirjáradék 101.35. 4%-os osztr. aranyjáradék 120.70. 1860-os sorsjegy 151.25. Osztrák hitelsorsjegy 434.—. Angol-osztrák bank —.—. Bécsi bankegyesület 448.50. Osztrák-magyar bank 1550. Déli vasut 63.25. Dunagőzhajózási részvény 876.—. Dohányrészvény 331.—. Császári és királyi arany 11.33. Német bankváltók 117.05. 4·2%-os ezüst járadék 101.15. Osztrák koronajáradék 100.35. 1864-iki sorsjegy 249.—. Osztrák hitelintézeti részvény 671.—. Unionbank 531.—. Osztrák Länderbank 384.75. Osztrák-magyar államvasut 677.—. Elbavölgyi vasut 453.—. Alpesi bányarészvény 366.50. 20 frank. arany 19.06—. Londoni váltóár 239.20 Bécsi Tramway Litt B. —.—. Bécsi Tramway Litt A. —.—. Lipót kohó 315.—. Az irányzat szilárd.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, december 20. (*Tőzsdei tudósitás.*) A mai tőzsdén is a forgalom legtöbb ágában üzlettelenség uralkodott, de ugy bankok, mint bányaértékek árfolyamai alig változtak tegnaphoz képest. Járadékokban nem volt forgalom. Vasutakban szintén nem volt üzlet. Kanada-Pacific-részvények New-York szilárdsága dacára gyengébbek. Hajózási részvények nyugodtak. Később hitelrészvények Bécsre szilárdak voltak. Minden egyéb változatlan. Magánkamatláb 3⅝%. Ultimópénz 5¼%.

Berlin, december 20. (*Zárlat.*) 4·2%-os papirjáradék —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 102.90. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajáradék 98.50. Osztrák-magyar államvasut 145.25. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 85.30. Magyar vasuti beruházási kölcsön —.—. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 187.90. Általános villamossági Edison 175.—. Geisenkirchen 174.50. Laura-kohó 205.—. 4·2%-os ezüstjáradék 101.50 4%-os magyar arany járadék 101.25. Osztrák hitelrészvény 211.75. Déli vasut 17.—. Károly Lajos vasut —.—. Orosz bankjegyek 216.10. 4%-os uj orosz kölcsön 97.40. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék 103.30. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 160.50. Harpeni 165.50. Az irányzat csendes.

Páris, december 20. (*Zárlat.*) Osztrák-magyar államvasut 738.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 102.50. Osztrák Länderbank —.— 3%-os francia járadék 99.—. Ottomanbank 596.—. 3½%-os francia járadék —.—. Alpesi bányarészvény —.—. Déli vasut —.—. 4%-os magyar aranyjáradék 103.80. Párisi bankrészvény 1095. Olasz járadék 104.10. Francia törlesztk. járadék —.—. Osztrák földhitelintézeti részvény 1276. Török dohányrészvény 358.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, december 20. (*Zárlat.*) 4·2%-os papirjáradék 101.60. 4%-os osztrák aranyjáradék 103.—. Magyar koronajáradék 101.25. Osztrák-magyar bank 112.—. Déli vasut 17.10. Elbavölgyi vasut 115.—. Londoni váltóár 204.20. Bécsi bankegyesület 113.20. Villamos részvény —.—. 3%-os magyar aranykölcsön 87.85. 4·2%-os ezüstjáradék 101.60. 4%-os magyar aranyjáradék 101.—. Osztrák hitelrészvény 211.40. Osztrák-magyar államvasut 145.—. Rakaknyugati vasut 111.—. Bécsi váltóár 853.25. Párisi váltóár 812.33. Unio bank —.—. Alpesi bányarészvény —.—. Az irányzat csendes.

Hamburg, december 20. (*Zárlat.*) 4·2%-os ezüstjáradék 101.50. 1860. sorsjegy 151.75. Déli vasut 16.75. 4%-os osztrák aranyjáradék 102.70. Osztrák hitelrészvény 212.20. Osztrák-magyar államvasut 145.25. Olasz járadék 103.—. 4%-os magyar aranyjáradék 101.60. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

December 20. A sertésüzlet irányzata: változatlan.

A) *Hizott sertések ára:* I. A) Magyar elsőrendü:

Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) 109—110 filléria. Öreg közép (páronkint 300—340 kilogrammig terjedő sulyban) —— fillérig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 113—115 fillérig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 112—114 fillérig. Fiatal könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) —— fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli sulyban) —— fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban) —— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) —— fillérig. — III. Romaniai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) —— fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban —— fillérig. Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban. —— fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachi). Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) —— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) —— fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) 109—111 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 107—109 fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 105—107 fillérig.

Sertéslétszám 1902. dec. 18. napján volt készlet 25.543 darab. — 1902. dec. 19. napján felhajtatott 949 darab. — 1902. dec. 19. napján elszállíttatott 621 darab, 1902. december 20. napjára maradt készletben 25.871 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— December 20. —

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Kapossy Lucián pápai főiskolai tanárt, egyetemi magántanárt a Népszerü Főiskolai Tanfolyam pápai helyi bizottságának elnökévé, továbbá Dániel Elza tanitónőt a cseleji állami elemi népiskolához rendes tanitónővé, Konkoly Margit okleveles óvónőt a zsitva-ujfalui állami óvodához nevezte ki. — A kassai itélőtábla elnöke dr. Kőszeghy Lajost a kassai királyi itélőtábla kerületében dijas joggyakornokká nevezte ki.

Előléptetés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Both Béla beszterczebányai tankerületi főigazgatósági irnokot 1902. évi január hó 1-től kezdődő hatálylyal a XI. fizetési osztály 3-ik fokozatából ugyanezen fizetési osztály 2-ik fokozatába léptette elő.

Megerősités. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Hommer József és dr. Nógrádi László szolnoki állami elemi főgimnáziumi ideiglenes rendes tanárokat, Weisinger Károly sümegi állami reáliskolai ideiglenes rendes tanárt és Takács József zalaegerszegi állami főgimnáziumi ideiglenes rendes tornatanitót rendes tanári, illetve tornatanitói minőségében véglegesen megerősitette.

Pályázat. A soproni pénzügyigazgatóságnál pénzügyi fővigyázói, a vingai járásbiróságnál albirói állásra két hét alatt, az iparmüvészeti muzeumnál muzeumi segédi állásra január 31-ig, a budapesti állami bábaképezdénél három év tartamára betöltendő szülésznői állásra január 20-ig lehet a folyamodásokat benyujtani.

Pályázat egyetemi tanszékre. A budapesti tudományegyetemen a magyar irodalom tanszéke megüresedvén, betöltésére a vallás- és közoktatásügyi miniszter pályázatot hirdet. Rendes tanár évi törzsfizetése 6000 korona a megfelelő illetményekkel. A pályázat határideje 1903. január 31.

ÚTMUTATÓ.

Sternberg Armin és Testvére cs. és kir. udv hangszergyár központi főraktárában Kerepesi-ut 36. cimbalmok, hegedük, fuvolák s minden más hangszer jutányos árban szerezhető be. Külön zongoratermek a Kossuth Lajos-utcában (a Károly-körut sarkán), hol zongorák és pianinok kedvező fizetési feltételek mellett is kaphatók.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos, vezérigazgató: Bunke Gyula. Központ: VI., Andrássy-ut 5. Magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusitó helye: IV., Ferencziek-tere 4. Kézi zálogüzletek: IV., Károly-körut 18.; IV., Ferencziek-tere 4. (Irányi-utca sarok; VII., Király-utca 57.; VIII., József-körut 2.; VIII., Üllői-ut 6. sz.

Első Leánykiházasitási Egylet m. sz. Leány- és fiubiztositó-intézet, Budapest, VI., Teréz-körut 40—42. (az intézet saját palotájában.) Az intézet vagyona 1901. december 31-én 7.874.385·14 korona. Eddig kifizetett biztositott tőke több mint 6,856472·84 korona. Ezen intézetnél gyermekek a legelőnyösebb dijtételek mellett 1000 koronától korlátlan összegig biztosithatók.

Időjelzés.

— *Az Országos Meteorologiai Intézet hivatalos jelentése.* —

Budapest, december 20.

A nyugati maximum Kelet felé megerősödött, keleti és északi Európát pedig depressziók boritják.

Európa időjárásában lényeges változás nem állt be.

Nálunk a hőmérséklet alig változott, különben az idő változóan felhős és szeles. Csapadék előfordult az északi meg a keleti megyékben.

Kilátás: Lényegtelen hőváltozással, változékony, szeles idő várható, helyenkint, leginkább Keleten csapadékkal.

Vizállás.

		Dec. 19. méter	Dec. 20. méter			Dec. 19. méter	Dec. 20. méter
Inn	Schärding	1.70	1.25	Tisza	M.-Sziget	0..5	0.05
Duna	Passau	4.48	3.83	"	Tekeháza	0.36	0.35
"	Linz	0.75	1.03	"	V.-Namény	0.06	0.13
"	Bécs	0.18	1.92	"	Tokaj	0.11	0.06
"	Pozsony	2.26	4.—	"	Tisza-Füred	0.02	0.02
"	Komárom	1.62	1.82	"	Szolnok	0.10	0.19
"	Budapest	0.12	0.32	"	Csongrád	0.62	0.78
"	Paks	0.27	0.44	"	Szeged	0.34	0.40
"	Mohács	0.20	0.30	"	Török-Becse	1.14	1.24
"	Gombos	0.98	0.98	"	Titel	0.04	0.—
"	Ujvidék	0.63	0. 8	Ondova	Bártfa	0.36	0.37
"	Pancsova	0.17	0.12	Topolya	Hoór	0.94	0.87
"	Orsova	0.32	0.06	Bodrog	Zemplén	0.44	0.—
Morva	Magyarfalva	0.16	0.18	Sajó	Zsolca	1.47	1.47
Vág	Zsolna	0.74	0.16	Hernád	H.-Németi	0.18	0.18
"	Trencsén	0.35	0.38	Berettyó	Margita	0.14	0.16
"	Szered	0.48	0.54	"	B.-Ujfalu	0.18	0.16
Rába	Sz.-Gotthárd	0.18	0.18	Körös	Csucsa	0.—	0.—
"	Sárvár	0.20	0.28	"	N.-Várad	0.03	.02
"	Győr	1.68	1.64	"	Belényes	0.40	0.46
Dráva	Pettau	0.52	0.58	"	Tenke	0.14	0.18
"	Zákány	0.90	0.82	"	Gurahonc	0.40	0.40
"	Barcs	0.80	0.82	"	Borosjenő	0.27	0.22
"	Eszék	0.58	0.71	"	Békés	0.10	0.20
Mura	M.-Szerdah.	0.80	1.—	"	Gyoma	0.40	0.41
Száva	Zágráb	0.16	0.10	Maros	Gy.-Fehérvár	0.04	0.06
"	Sziszek	0.19	0.23	"	Branyicska	0.—	0.06
"	Mitrovica	1.88	1.94	"	Soborsin	0.—	0.—
Szamos	Deés	0.32	0.32	"	Arad	1.10	1.12
"	Szatmár	0.26	0.27	"	Makó	0.25	0.20
Kraszna	N.-Majtény	0.35	0.42	Temes	K.-Kostély	0.40	0.34
Latorca	Munkács	0.18	0.20	Béga	Kiszető	0.63	0.72
Laborca	Homonna	0.03	0.02	"	Temesvár	0.94	0.94
Ung	Ungvár	0.10	0.10	"	Becskerek	0.70	0.72

GUMMI

és halhólyag-különlegességek,
ártalmatlan. Roule 1, 2, 3, 4, 5, 6 frt tucatja, halhólyag 2, valódi francia és angol gyártmány, teljesen biztos és 3, 4, 5, 6 frt tucatja, Capottes americans 2, 3, 4, 5 frt tucatja, párisi szivacs 2, 3, 4, 5, 6 frt tucatja. Pessarium oclusivum frt 1.50—2.50-ig orvosi rendeletre. Diana-öv havibaj-kötelék 2 frt 50, 3 frt 50 krajcár darabja.

Magyar Orvosi Müszertárban
Budapest, Kerepesi-ut 32. sz.,
a Rókus-kórház templomával szemben. — Árjegyzék ingyen, zárt boritékban.
10 forintnyi bevásárlásnál 20% engedmény.

APENTA
a legjobb budai keserüviz.

Ajánlatos hosszabb **használatra székrekedésnél, köszvénynél és elhizásnál.**

Kapható gyógyszerészeknél, droguistáknál, ásványkereskedőknél stb.

Egyedüli képviselő: **S. Ungar jr.,** Wien I.

Egyedüli elárusitása a hirneves amerikai cipőknek **Hanna & Son, Brooklyn, New-York.**

MAGYAR
Fém- és Lémpaáru-Gyár
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.
Óriás választék mindennemű
Légszesz-, villamos- és petroleumvilágitó-testekben
a legegyszerübb kiviteltől a legpazarabbig.
KIRÁLYOLAJ
biztonsági petroleum.

Fémdiszmütárgyak.

Raktárak Budapesten:
II. Fazekas-tér 3.
V. Gizella-tér 1.
VI. Teréz-körut 1 a.
VIII. Üllői-ut 2. (a Kálvin-tér sarkán).
X. Jászberényi-ut.

Vidéken:
Debreczen: Simonffy-utca.
Kolozsvár: Wesselényi-utca 20.
Pozsony: Lőrinckapu-utca 1.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb PAPlan PAPlan PAPlan

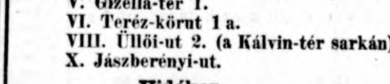

	frt		frt
1 összehajtható vaságy 3 db kivehető matraccal	10.—	1 acél sodrony ágybetét	5.—
1 rouge paplan	1.80	1 tengerifü matrac	4.50
1 " " prima	2.80	1 afrique "	5.—
1 cachmir paplan	3.40	1 lószőr "	12.—
1 satin "	3.80	1 ablak köper függöny	8.—
1 atlasz cachmir	4.80	1 " tunis "	1.50
1 selyem atlasz paplan	8.50	1 " gyapju "	4.50
1 fodros selyem atl. papl.	13.50	2 ágy, 1 asztalteritő bouret	5.50
1 jó vászon paplan lepedő	2.—	2 " 1 " gyapju	12.—
1 " " ágy	1.30	1 nagy szobaszőnyeg	2.50
1 flanell ágytakaró pokróc	2.50	1 " " I.	5.30
1 gyapju " "	5.50	1 ágyelőke I.	0.85
1 jó lópokróc	1.60	1 tapestry ágyelőke	1.50
1 téli pokróc	4.60	1 mtr. jó futószőnyeg	—.40
1 szép fali szőnyeg	7.50	1 " " mintázott	—.75

GICHNER JÁNOS
paplan, matrác és kárpitosáru gyáros, szőnyeg, függöny, vasbutor stb. nagy raktára
Budapest, VII., Erzsébet-körut 20.
Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek, nem tetsző áruk kicseréltetnek, vagy a pénz visszaadatik.

Az „ATHENAEUM" irodalmi, és nyomdai részvénytársulat kiadásában megjelent:
Köszöntő-könyv.
Irták
Lenkei Henrik és Roboz Andor.
Ára kötve szines boritékkal 1 korona 40 fillér.
Tartalmaz verses köszöntéseket gyermekek részére, mindenféle alkalmakra, szülőkhöz, nagyszülőkhöz, mindenféle rokonhoz, baráthoz, ismerőshöz, tanitóhoz stb.
Kapható a kiadó-társulatnál Budapesten, VII., Kerepesi-út 54. szám, és minden könyvkereskedésben.

A 13993. számu
„Hydraulikus vezénymü szivattyuszelepek számára"
cimü, 1898. julius 26-ról kelt magyar szabadalomra
vevők vagy engedményesek kerestetnek.
Szives ajánlatokat **„W. G. 7849"** jel. alatt **Mosse Rudolf, Bécs,** I. Seilerstätte 2. továbbit.

„RICY" valódi amerikai rágógumi.
„RICY" oly különlegesség, melyet csak rágnak, de nem nyelnek le.
„RICY" tisztitja a szájat és a fogakat, eltüntet minden szájbüzt és rendkivül üditően hat.
„RICY" rágás folytán megkönnyiti a nyálképződést és ez által elősegiti az emésztést.
„RICY" nélkülözhetetlen kerékpározóknak és turistáknak, ugyszintén egyedüli pótódja a dohány élvezetének.
„RICY" a következő izekben van forgalomban: **„Fodormenta", „Tutti-Frutti", „Medvecukor", „Rózsa", „Ibolya", „Narancs", „Kola"** és **„Nekár".**
Kapható minden gyógyszertárban, drogua-, fűszer- és csemegeüzletben. — Vezérképviselőség Magyarország részére: **Török József** gyógyszertára, Bpest, Király-u., **Kochmeister Friedrich utóda,** Budapest, Arany János-utca, **Klein és Bäumel,** Budapest, Kerepesi-ut, **Brázay Kálmán,** Budapest, Muzeum-körut 23. **Angyal és Antal** ügynökség, Bpest, Dalszinház-u.

Legrégibb, legelterjedtebb magyar élczlap.
46-ik évfolyam.

Mutatványszámot bárki ingyen és bérmentve kap.

Lapunk magánelőfizetői (ide nem értve kaszinók, kávéházak, vendéglők stb.) negyedévre 4 kor. helyett 3 kor.-ért rendelhetik meg.

Czim egyszerüen: ÜSTÖKÖS Budapest.

Páratlan, rendkivüli kedvezményben részesiti előfizetőit.
Előfizetési ára negyedévre 4 korona.

WOLF JAKAB férfi-szabó

elsőrendü kész férfi- és fiuruha áruháza

Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 22. sz. (Kereskedelmi Bank mellett.)

Ajánlom a téli idény beálltával **a t. vásárló közönség b. figyelmébe,** az alant felsorolt, kitünő minőségü **divat különleges ségemet:**

Téli kabát
fekete, kék- és szürke színben 28 kor.-tól 150 koronáig.

Sacco öltöny
minden színben 24 kor.-tól 70 kor.-ig.

Valódi dán bőrkabát
minden nagyságban 50 kor-tól 140 korig

Városi bunda
különféle szőrmebéléssel 70 koronától 500 kor.-ig.

Gazdasági kabátok
különféle szőrmebéléssel 36 kor.-tól 120 kor.-ig.

Alapittatott 1875. Külön osztály mértékszerinti megrendeléseknek. Telefon 118

Zenélő ingaórák

az óragyártás legujabb termékei. Ezen francia miniatür-ingaórák 69 cm. hosszuak, a szekrény egészen olyan, mint a rajz, természetes diófa, finoman fényezve, művészies faragványnyal, óránkint a legszebb indulókat és táncdarabokat játszva. Ára szekrénynyel és csomagolással **csak 8 frt.** Ugyanezen óra zenemü nélkül, de ütőszerkezettel, fél- és egész órákat ütve, szekrénynyel és csomagolással **csak 6 frt.** — Ezen ingaórák nemcsak garantált pereny pontossággal járnak, hanem valóban fényes kiállításánál fogva gyönyörü, elegáns bútordarab is. Ébresztőóra csengetyűvel és éjjel világító mutatólappal 1·70 frt. Ébresztőóra zenével, csengetés helyett zene, 6 frt. Nickel remontoir óra 3 frt. Valódi ezüst remontoir óra, kétfedelü frt 5.50. Csak utánvét ellenében küldünk. Nem megfelelő áru visszavételik, a pénz visszaküldetik, tehát nincs semmi rizikó. **Nagy képes árjegyzék órákról, láncokról, gyürükről stb. ingyen és bérmentve. Kerecstény cég.** (Alapittatott 1860.)

Josef Spiering, Wien, I., Postgasse Nr. 2.

Titkos betegségek

gyógyitására legjobban ajánlható 26 éven át szerzett kórházi és magánorvosi tapasztalatai alapján

Dr. Kajdacsy

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Biztos sikerrel rövid idő alatt gyógyit; hugycsőfolyást, nólyagbajt, **sebeket,** syphilist, bőrbajokat, elgyengült férfierőt, idősebbeknél is electro Massage vagy Psyhropnor által. Onfertőzést és annak utóbajait: ideg- és hátgerincz-bajt és minden **női bajokat.**

— Rendel: 9 órától 4-ig és este 7—8-ig. —

Budapesten, Kigyó-utca 5.

Clotild-palota (I. emelet).

Atjáró ház. — Lift használat.

Levelekre válaszol, gyógyszerekről gondoskodik.

Levél utján is biztos gyogysiker.

Polgár Sándor

m. kir. szab. nyert orvosi mü- és kötszerész

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körut 50.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányu orvos- sebészi és betegápolási tárgyakban.

Saját gyártmányu, m. k. szabadalmaz. Polgár-féle

sérvkötő,

haskötő, görcsér elleni gummiharisnya, orthopaediai készülékek, mülábak és kezek stb.

Valódi francia különlegességek **F. Berguerand file, párisi gyárából.**

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

BUDAPEST, VII., KEREPESI-ÚT 36.SZ.

Zongora és Pianinók

legkiválóbb gyártmányok 300 frttól feljebb.

Zongorát, pianinót, harmóniumot vagy cimbalmo

kölcsönzünk havi 5 forinttól feljebb.

Javitásokat és hangolásokat

legkitünőbb szakmunkások által végeztetünk.

Valódi "GRAMMOPHON"

darabja 70 korona és feljebb, lemezek 3 korona és feljebb nagyban és egyenkénti elárusitása. Legujabb ének, müvészi felvételek: báró Splényiné Blaha Lujzaasszony, Szoyer Ilonka kisasszony, Vasquez Idalia grófnő, Takács Mihály, Beck Vilmos, Szendrőy Lajos a magy. kir. opera tagjaitól, valamint más elsőrendü müvészek, katonai és cigányzenekaroktól. Valódi EDISON-fonográfok 100 koronától feljebb. CSALÁDI-fonográfok 20 koronától feljebb. FONOGRAF-HENGEREK 2 kor. 50 fil. és feljebb. INTONA, Pyönix, ARISTON 20 K, feljebb.

>>>> **Zenélő disztárgyak ajándéknak.** <<<<

Árjegyzék ingyen és bérmentve minden cikkből külön kérendő.

Oszt. cs. és m. kir. udvari csokoládégyárak POZSONY, Köln, Brünn, New-York.

Diszoklevél az 1902. évi pozsonyi II. mezőgazdasági országos kiállitáson,

STOLLWERCK-féle csokoládé és sas-cacao

elismert legjobb minőségü. Mindenütt kapható.

Feltünő ujdonság!

!! Önfelvevő grammofon részére !!

Minden grammofon-tulajdonos azonnal átviheti a hangot. A készülék a grammofonra egy perc alatt feltehető. Semmiféle előzetes változtatás a grammofonon.

Minden használt lemez azonnal és ujra használható.

— Legszebb karácsonyi ajándék! —

Főraktár:

Grünbaum & Brück
WIEN, I., Spiegelgasse 2.

Ára 36 korona 3 lemezzel. Kapható minden e szakmába vágó üzletben.

Karácsonyi ajàndék.

A világhirü Schöberl-ágy magy. szab. 30II. sz.

Éjjel ágy. Nappal szék.

Minden háztartásban elegáns kis kanapé gyanánt szolgál és egy kézmozdnlattal a legtökéletesebb ruganyos matracos ágyra változtatható át a legnehezebb és legnagyobb személyek számára is, ennélfogva minden jobb családnál kedvelt, sőt nélkülözhetetlen. **23 év óta** sok ezer van használatban, mert a jó fekvés a tüdő szabad lélekzését előmozditja. **A Schöberl-ágy** ára a kivitel szerint 26, 36 frt és feljebb. Szétküldés a világ minden részébe **Schöberl Róbert** udvari szállitó, cs. és kir szab. gyára által **Budapesten, Haris-bazàr.** Árjegyzék kivánatra.

Óvjuk a t. c. közönséget Schöberl-ágyunk értéktelen utánzásaitól.

Dietrich és Fia

cs. és kir. udvari szállitók

Ő cs. és kir. apostoli Felsége kamarai szállitói

tea- és rumnagykereskedők, gőzerőre berendezett likőrgyár és cognac-párolda francia módra.

Gyár, központi iroda és megrendelési cim: **X., Kőbánya, Füzér-utca 30. sz.**

Kizárólag eredeti bevitelü kinai, orosz- és Ceylon-teák szabadon és csomagolva.

Jamaikai rum, barna és fehér
Ananas rum,
Braziliai rum, cégünk különlegessége 1865 óta,
Surinam és Trabuko rum (szögletes palackokban),
Saját gyártmányu és eredeti külföldi cognacok, u. m. Duvergey, spanyol cognac stb.,
Árrac, Allasch, eredeti orosz,
Likörkülönlegességek, u. m. Altvater, Boonekamp-, Aranyviz, jegeces kömény, alpesi növény, Ivankoe, Kontusowska, Peppermint, Patricius és Primás,
Bordeauxi-, amsterdami-, belga- és hollandi likőrök, Cherry Brandy, gyömbér-gyomorbor stb.,

Absynthie,
Szilvórium, bortörköly, sósborszesz,
Hollandi Ananas punch-kivonat,
Benedictine, Chartreuse, zöld és sárga,
Huntley és Palmers-féle teasütemények,
Kávé $2\frac{1}{2}$ és 5 kg. zacskókban,
Csokoládék és cacaók Suchardtól,
Kinai és japáni mü- és iparcikkek,
Ablakvirágpolc (függönyök),
Paravantes (kályha-ellenzők) teakészletek,
Teafőző üstök, szamovárok,
Spanyol és magyar borok.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Saját gyártmányu likőreinket Zsolnai majolika-korsókban is szállitjuk.

Karácsonyi kiállitás **kinai és japán mü- és iparcikkekben** VI., Andrássy-ut 33. sz. alatti üzletünkben.

Csász. és kir. udvari tea-, rum- és cognac-eladási üzletek:

IV., Koronaherceg-utca 20. Szervita-tér mellett. — VI., Andrássy-ut 33. Nagymező-utca sarkán. — IV., Kigyó-tér 5. Ő fels.bérh.szemben. — VII., Kerepesi-ut 28. Orsz. Közp.Tkp. háza.

Uj gyógymód Kataphorese Uj gyógymód

IDEG és NEMI BETEGSÉGEK

radikalis gyógyitására legjobban ajánljuk

Dr. MITZGER

kiváló gyógyhatásairól elismert intézet

Budapest, VI., Teréz-körut 44. I. em

Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.

OLCSÓ

és mégis ***legjobb minőség*** valódi ***angol*** és ***belföldi*** szövetekből készitett

férfi-, fiu- és gyermekruhákat

ajánlok nagy választékban szabott árakon.

1 télikabát	frt	13.—
Városi bunda	"	35.—
Utazóbunda	"	25.—
Ulszter	"	10.—
Gazdasági kabát prémbéléssel vagy anélkül	"	6.—

(és feljebb.)

Gyermek- és fiu-öltönyök legolcsóbb árakon. Megrendelések mérték után olcsón és pontosan.

KELLER B. LIPÓT
Budapest, Károly-körut 10.

Párisi kiállitás: Arany érem:

FERNOLENDT

cipő-fénymáz, a világ legjobb fénymáza, gyorsan mélyfekete fényt ad és a bőr tartósságát fenntartja.

Alapittatott 1882-ben. Gyári raktár: Bécs, Schulerstrasse 21, Kapható mindenütt.

32 koronáért!

készit remek szabásu öltönyt, felöltőt vagy télikabátot valódi gyapjuszövetekből

Blum A.
elismert fővárosi müszabász.
VII., Szövetség-u. 28a.

Azon kivül!

3.50 frt-ért küld utánvéttel egy teljes férfiöltönyre a legjobb és legdivatosabb szövetekből **3 méter** finom szövetet; rendelésnél a szin megnevezhető; a legnagyobb szakavatottsággal lesz kiválasztva és a rendelőnek azonnal elküldve.

Számos elismerő levél üzletemben megtekinthető!

A szenvedő emberiség öröme!

Dr. Garai Antal a bőr- és nemibetegségek országos hirü szakorvosa, ki már 29 éve müködik e téren, elhatározta, hogy a

Népszerü Utmutató

a nemi betegségek s ezek észszerü gyógykezeléséhez cimü közel 200 oldalra terjedő munkája 30-ik kiadásának méltó megünneplésére a még készletben levő példányokat

teljesen ingyen

bocsátja a szenvedő emberiség rendelkezésére. A könyv tartalmazza az összes titkos betegségek (önfertőzés, éjjeli magömlés, hugycsőfolyás, hugycsőszükületek, elgyengült férfierő, bujafekély (syphilis, fehérfolyás stb.) alapos leirását és legujabb észszerü gyógymódját. Tehát irjon érte mindenki minél előbb, hogy ezen becses munkát (volt ára 2 frt 50 kr.) **dijtalanul** megkaphassa. Portó fejében 20 fillér bélyeg küldendő. Szétküldés zárt boritékban. Cim:

Dr. Garai Antal
Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz.,

hol egyszersmind a felsorolt betegségek ellen a munka szerzője naponta rendel d. e. 10—4-ig és 7—8-ig este. Levelekre azonnal válaszol s gyógyszerekről gondoskodik.

Nincs többé sérv!
10.000 korona jutalom

annak, ki az én módszerem alkalmazása mellett, sérvétől teljesen meg nem szabadul. — Legmagasabb kitüntetések, ezernyi köszönőiratok. Tessék ingyenbrosurát kérni. **Dr. Reimann**-tól, **Valkenberg 152. sz. Hollandia.** Mintán külföld, levelek 25, levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesitendők.

Melegség tüz nélkül.

THERMOPHOR a meleget órákon át tartja, kitünő karmantyu és zsebbe mint kézmelegitő továbbá láb és testmelegitő s mint meleg borogatás. — ***Ára 35 krajcártól feljebb.*** Kapható ***Schottola Ernőnél, Budapest, Foncière-palota. Telefon.***

Ugyanitt legfinomabb sport korcsolyák, gummi sár és házcipők.
Árjegyzék ingyen. Árjegyzék ingyen.

Magy. kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Aradon.
36825. sz. I.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak Piski állomásán lévő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdettetik.

A bérlet három évre köttetik.

A bérleti feltételek a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, vagy kivánatra postán megküldetnek, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a piskii pályavendéglő bérletére" feliratu boritékba zárt ajánlatok lepecsételve 1902. évi december hó 23-án déli 12 óráig alulirott üzletvezetőség általános (I) osztályánál nyujtandók be.

Bánatpénz fejében 400, azaz négyszáz korona készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban, legkésőbb f. évi december hó 22-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyüjtőpénztáránál Aradon leteendő.

Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el.

Az ajánlatok közt a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Arad, 1902. évi november hó 29-én.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.
(Utánnyomás nem dijazt.)

Felhivás ajànlattételre.

Közadós **Guthard V. szegedi bejegyzett cég csődtömegének** állandó választmánya elhatározván a csődleltár 127—460: 604—623; 671—690 tételszámok alatt felvétt 21,622 kor. 98 fill. beszerzési, 15,393 kor. 94 fill. becsértékü norinbergi, diszmü- és rövidáruknak, valamint a csődleltár 691—694 tételszámai alatt felvett 5780 kor. beszerzési, 1770 k. becsértékü üzleti felszereléseknek zárt ajánlati verseny utján való eladását. Ezennel felhivom a venni szándékozókat, hogy ajánlataikat hozzám **folyó évi december hó 30-ik napjának délután 3 órájáig** adják be.

Az ajánlathoz a megajánlott ár 10%-a bánatpénz gyanánt készpénzben csatolandó.

Ajánlat tehető az árukra és üzleti felszerelésekre külön-külön és együttesen is.

Vevő köteles ajánlatában nyilatkozni az iránt, hogy az üzlethelyiséget a bér aránylagos részének megtéritése ellenében 1903. évi május hó 1-ig megtartja-e?

A választmány a beérkezendő ajánlatok felett szabadon és nyomban határoz.

A vételi illeték vevőt terheli.

Vevő a választmány határozata után a vételárt azonnal készpénzben tartozik lefizetni, különben bánatpénzét elveszíti.

A csődtömeg szavatosságot semmi irányban sem vállal.

Ha a vevő a helyiséget nem tartja meg, köteles azt a választmány határozatától számitva 8 nap alatt kiüriteni, ellenesetben 1903. évi május hó 1-ig tartozik a bért a csődtömegnek megtériteni.

Az áruraktár a szokott üzleti órák alatt megtekinthető.

Szegeden, 1902. évi december hó 18-án.

Dr. Szász Hugó
tömeggondnok.

Betegek, vérszegények, lábbadozók, nők gyermekeknek stb.

Maltoferrochin

vastartalmu maltó-china-malaga

Maltochin, China, Scherry
1 üveg 3.— K., ½ üveg 1.60 K.

MALTO-CONDURANGO
1 üveg 4.— K., ½ üveg 2.20 K.

MALAGA, SHERRY, ÜRMÖS MALÁTA-KIVONAT olcsón.

Természetes forrás által déli borsepré hozzáadásával, legjobb árpamalátából készült kitünő borok.

Árjegyzék és minta kivánatra ingyen.

Tessék minden gyógyszertárban és droguistánál kifejezetten alanti cég malátaborát kérni:

Erste Malton-Wein-Gährung u. Kellerei
SVATEK & Co.
Prag-Smichov, visavis der Westbahnhof 851.

Titkos betegségek szakorvosa

gyanánt, gyors, alapos és kényelmes módon biztos gyógyulást óhajtó szenvedőknek, 20 éves kórházi és magángyakorlati tapasztalatainál fogva legjobban ajánlható

Dr. CZINCZÁR J.

egyetem. orvostudor

gyógyit **férfiaknál és nőknél** foglalkozási zavar nélkül mindennemü bármily régi keletü

Nemi betegségeket

ugymint **hugycsőfolyást,** hólyag- és vizelési bajokat, **bujakóros sebeket, syphilist,** önfertőzésből eredő idegbajokat, a legmakacsabb **bőrbetegségeket és szépséghibákat,** továbbá

Nemi gyengeségi állapotokat (impotencia)

meglepő **biztos eredménynyel gyorsan** a legujabb módon.

Rendelő-intézet Bpest, VII. **Károly-körut 5.**
(Dob-utca sarkán.)
I. em., bejárat a lépcsőházból

Rendel: Naponta délelőtti 10—4 és este 6—8 óráig.

Külön várótermek. Mérsékelt tiszteletdij. Levelekre kimeritően válaszol. Kivánatra gyógyszerről is gondoskodik.

DÓCZI MÓR czipész

Budapest, Kerepesi-ut 10.

Sehol jobb, olcsóbb, elegánsabb és tartósabb cipőt nem kaphat, mint fenti jóhirnevü cégnél.

Férfi:

Posztó, cugos, bőrrel 3.20, oroszlakkal	3.80
Derby, borjubőr angol bakancs	3.50
Borjubőr v. vixes, füzős 3.20, cugos	3.—
Elegáns francia sevró-cipők	4.50
Amerikai box-bőrcipők	3.80
Lakk vagy box angol bakancs	4.50
Szalon- vagy oroszlakk-cipők	4.—

Női:

Posztó, cugos, bőrrel 3.—, oroszlakkal	3.40
Zerge, füzős vagy cugos 3.—, gombos	3.30
Amerikai box, füzős, gombos v. cugos	3.50
Sevro, füzős, gombos vagy cugos	4.—
Szalon v. oroszlakk füzős v. cugos	3.40
Lakk, kivágott 1.50, keresztcsattos	2.—
Gyermekcipő 1.—. Fiu- vagy leánycipők	2.—

Csizmák, teljesen vizmentesek

Halinából, körül bőrrel, dupla talppal	5.—
Vadász-csizma, halinából, bőrrel körül	6.—
Bagariabőrből, erős háromszoros talppal	7.—
Borjubőrből elegáns és csinos	8.—
Vixbőrből, tiszteknek és egyéves önkénteseknek vagy gazdászoknak	9.—

Gyermek-csizmák bőr- v. lakkszárral 20—30: 2 frt. 31—36: 2 frt 40.

Elsőrendü gummi-sárcipők: férfi 1.80, női 1.30, gyermek 1.—

Képes nagy árjegyzék, csomagolás és szállitólevél ingyen. Vidéki rendelések pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek. 10 frton felüli bérmentve. Nem megfelelő árut készséggel kicserélek

Mint alkalmas karácsonyi ajándék csupán egy Grammophon létezik.

GRAMMOPHON beszél, nevet és énekel az összes nyelvekben.

Katalogusokat és legujabb lemez-jegyzéket ingyen és bérmentve.

VALÓDI csakis akkor, ha mellette lévő védjegygyel van ellátva.

„Grammophon" Weiss H. és Társa, Budapest, Károly-körut 2.

Első müvészek által énekelt lemezek karácsonyi énekekkel.

Részletfizetés engedélyeztetik. **Részletfizetés engedélyeztetik.**

Férfiak ingyen kapnak

egy legujabb találmányu gyógyszert, melylyel az elgyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki eziránt ir, kap egy próbacsomagot, egy 100 oldalas könyvvel postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyógyszer, mely már ezreket mentett meg, kik fiatalkori kihágások miatt nemi betegségekben, syphilis és elgyengült férfierőben szenvedtek. E céiból elhatározta az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszert felvilágositó könyvvel együtt ingyen küldeni. E háziszerrel a baj odahaza gyógyitható és mindenki, a ki fiatalkori kihágások miatt nemi betegségekben, szellemi gyengeségben vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógyithatja magát. Ezen gyógyszer közvetlen hat azon szervekre, melyek erőt szükségelnek, és csodálatosan gyógyitja az évek óta tartó betegségeket. Öregek és fiatalok irhatnak a „State Medical Institut"-nak alanti cimen, honnét nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorben azokat akarja megmenteni, kik kezelés miatt otthonukat nem hagyhatják el. A próbaküldemény bebizonyitja, hogy mily könnyen lehet e veszedelmes bajból otthon is megmenekülni. Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki irhat a gyógyszerért bárhonnét is magyarul, mire neki diszkreció mellett egy gyógyszerküldemény küldetik felvilágositó könyvvel együtt. Irjon azonnal. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartalmát senki sem gyanitja. A levelek következőleg cimzendők: State Medical Institute, 9. Elektrom Building, Fort Wayne, Ind., America és minden levél bérmentesitendő.

Bécsi nők köszönhetik szépségüket

első sorban a *legkellemesebb, leghatásosabb, leghiresebb*

Eredeti Pompadour Paszta

használatának, amelyet néhai Med. dr. *Rix A.* talált fel. Ez a szépitőszer használat folytán *élénk friss arcszint, vakító fehér ránctalan arcbőrt* csinál még a késő aggkorig is, elmulaszt kezesség mellett *(a pénz különbeni visszatéritése mellett)* szeplőt, májfoltot, himlőhelyeket, pattanásokat, arcpirt, a bőrnek minden tisztátalanságát; már 40 éve áll a *főfőurasdgok, müvészek* stb. használatában, a miről bizonylatok és köszönőlevelek rendelkezésre állanak. E szépitő szer tóságának és ártalmatlanságának legjobb bizonyitéka a *40 éves létele,* a mely idő alatt ugyancsak ezer hasonló szer keletkezett és ujra eltünt. Egy 6 hónapra való tégely ára 1 frt 50 kr.,

POMPADOUR-TEJ

a bőrt azonnal tejszerü fehérséggel vonja be, rajta marad az arcbőrön mosdás után is. Eredeti palack 1 frt 50 kr. Pompadour szappan 30 kr., Pompadour-arcpor rózsa, krém és fehér szinben 1 frt 25 kr.

A legjobb kézápoláshoz (Manicure) (szép, puha, fehér kéz)

Pompadour-créme

egy drb 1 korona.

Tessék bizalommal **Ozv. Dr. Rizné Vilma fiai**-hoz *(Rix Antal és testvére)* céghez, a valódi Dr. Rix-féle készitmények egyedüli gyártóihoz *Bécs, Praterstrasse 10.* fordulni. — *Vételnél csak ólomzáros csomagokat tessék elfogadni.*

Főraktár Budapesten: **TÖRÖK JÓZSEF** Király-utca 12. DANKOVSKY ISTVÁN V., Vurm-utca 5., DETSINYI FRIGYES V., Marokkói-utca 2., Dr. EGGER LEÓ és EGGER J. gyógyszertára, LUEFF SÁNDOR illatszertára, NERUDA NÁNDOR, Kossuth Lajos-utca 7., BRAUN MÓR Lajos-utca.

A selmeczbányai cipőgyár

legjobbnak elismert **téli cipői**

bevásárlására ajánlja Budapesti raktárait:

Főüzlet:

VII., Károly-körut 19.

Király-utca sarkán.

Fióküzletek:

IV., Kecskeméti-utca 8. VII., Kerepesi-ut 32. VIII., József-körut 77.

ÁRAK:

Férfi-cipők:		**Női-cipők:**	
Jó és olcsó fajta, cugos	3 frt 50 kr.	Jó és olcsó fajta, cugos	3 frt 50 kr.
Jó és olcsó fajta, füzős	4 „ — „	Jó és olcsó fajta, füzős	3 „ 50 „
A legjobb fajta, duplatalpu, téli béléssel, füzős vagy cugos	5 „ — „	A legjobb fajta füzős vagy gombos, téli béléssel	4 „ — „
Vizmentes orosz lakk, téli béléssel, duplatalpu, cugos, vagy hegymászó	5 „ 50 „	Vizmentes oroszlakk, füzős vagy gombos, téli béléssel	4 „ 50 „
Posztó betétes poroszlakk, vizm.	5 „ 50 „	Posztó oroszlakk, duplatalpu	4 „ — „
Lakk füzős, elegáns	5 „ 50 „	Lakk füzős vagy gombos	4 „ — „
Amerikai boxbőr, cugos vagy füzős, téli béléssel	5 „ 50 „	Amerikai boxbőr, füzős vagy gombos, téli béléssel	4 „ 50 „
Valódi sevró minden kivitelben	6 „ — „	**Sevró** minden kivitelben	5 „ — „

Óriási nagy választék gyermekcipőkben a legolcsóbb árak mellett. Vidéki rendelések a főüzlet utján pontosan eszközöltetnek Meg nem felelő áruk készséggel kicseréltetnek.

HEIM FÉLE MEIDINGER KÁLYHÁK

A feltaláló Dr. Meidinger tanár által kizár. jogositott gyára

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓ

HEIM H.

BUDAPEST THONETUDVAR

Utánzatoktól ova intünk | MEIDINGER OFEN H. HEIM | utalással az itt álló védjegyre.

Prospectusok és költségvetések ingyen és bérmentve.

EREDETIBEN KAPHATÓK CSAKIS GYÁRUNKBAN VAGY FIÓKJAINKBAN — BÉCS, OBER-DÖBLING. BÉCS, I. KOHLMARKT 7. PRÁGA, HYBERNERG. 7.

Védjétek lábaitokat

Láb közönséges talpak viseleténél. — Láb asbest-talpak viseleténél.

Tyukszemek, bütykök, nedvesség, hideg ellen. Mindezen bajok, különösen a kellemetlen izzadás és talpégés eltünnek **a Dr. Hőgyes-féle szab. asbest-talp viselése folytán. Páronként 60 fillér, 1 korona, 2 korona.** Prospektus és elismerő-iratok katonai hatóságoktól és a legmagasabb körökből ingyen. Jól berendezett raktár mindenféle asbestárukban. Szétküldés utánvét mellett. Hamisitások ellen óvakodjunk. Központ: **BÉCS, I., Dominikanerbastei 21.**

Alapittatott 1875.

Deutsch Gábor.

Budapest, **V., Erzsébet-tér** 7. sz. Bécsi-utca sarkán. **Zongora, pianino, cimbalom és harmonium gyári telepe.**

Olcsó bérlet.

Hangolások és javitások eszközlése a vidéken is.

Árjegyzék ingyen.

Előnyös részletfizetési feltételek

Cs. és kir. udv. szállitók.

KOHN HEILMANN és FIAI

legnagyobb férfi- és gyermekruha-áruháza

az „Angol szabó"-hoz

Budapest, IV. Károly körut 12.

Legjobb bevásárlási forrás, minden tiszta gyapjuból, a mi nem feslik és nem fakul. Minden darabon olcsó, szabott árak. Meg nem felelő áruért a pénzt visszaadjuk.

Minden darabon ezen törvényes védjegy látható.

Dus választék csakis valódi szőrmével bélelt városi bundákban **40** frt
Utazó-bunda **35** frt
Vadászkabát **15** frt
Télikabát **18** frt
Téli-Ulster **16** frt
Raglan **16** frt
Téliöltöny **16** frt
Bőrkabát **35** frt.
Gyermekruha **4** frtésfeljebb

Diplôme d'honneur avec insigne et medaille d'or.

Kitüntetve: Diszoklevéllel Diszkereszttel. és Párisban aranyéremmel.

Exposition internationale „D'Hygiene" Paris 1902.

Én Csillag Anna

a 185 ctm. hosszu óriási loreleyhajammal, ezt önmagam által feltalált hajkenőcsöm 14 hónapi használata után kaptam. Ez mint a legjobb szer a haj ápolására, a haj növésének előmozditására a fejbőr erősitésére elismertetett, elősegiti uraknál az erőteljes telt szakálnövést és már rövid idei használat után ugy a hajnak mint a szakálnak természetes fényt és tömöttséget kölcsönöz és megmenti őket az időelőtti őszüléstől a legmagasabb korig.

Egy tégely ára 1 frt, 2 frt, 3 frt és 5 frt.

Postai szétküldés naponta az ár előre való beküldése vagy utánvét mellett az egész világba a gyárból, hová minden megbizás küldendő.

CSILLAG ANNA

Bécs, I., Graben 14. sz.
Berlin, Friedrichstr. 56.

Folyó év végén jelenik meg a "PÁTRIA" nyomdai részvénytársaság kiadásában

A Magyar Földbirtok 1903-ra.

Magyarország 100 holdon felüli földbirtokosainak, gazdatisztjeinek és haszonbérlőinek

Czimtára

gazdasági és munkásviszonyainak a gazdasági kiállitások, versenyek és terméseredményekismertetéséve.

Előfizetési ára:

füzve 15 kor., kötve 16 kor. Bolti ára füzve 25 kor., kötve 26 kor

Megrendelések

a "PÁTRIA" irod. vállalat- és nyomdai részv.-társasághoz, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám intézendők.

Segitsetek!!

Ki rajtam segit, magán segit!

Hogy munkásaimnak, a kik gyáramban alkalmazva vannak, állandó munkát biztosithassak, kénytelen vagyok sok sok ezer pár sajátkészitményü csizmamat és cipőimet saját előállitási árban eladni, hogy vevőkörömet minél jobban kiterjeszthessem.

Halina-csizma, térdig érő, köröskörül bagariabőrrel 5.—
Bagaria-csizma egy drbből, vizáthatlan, 3-szoros talppal 7.—
Vix borjubőr, fényes tisztitani való, kemény v. puha szárral 9.—
Oroszlakk csizma kemény vagy puha szárral 9.—
Fiucsizma 15—20 évesnek **4.50**, 10—15 évesnek **2.20**, 4—10 évesnek 2.—
Női halina-csizma, köröskörül bőrrel és flanellbéléssel 4.50
Az összes csizmák báránybőr-béléssel **1.50** frttal, cipő **60** krral több.
Uraknak posztó, köröskörül bagariabőrrel, igen vastag vizáthatlan talppal 3.20
Uraknak posztó, köröskörül oroszlakkal, igen vastag vizáthatlan talppal cugos v. füzős 3.80
Bagariabőr boritott cipő, vizáthatlan, dupla talppal 3.—
Vix borju, fényes, tisztitani való boritva vagy anélkül 3.50
Szalonlakk cugos v. füzős elegáns 3.80
Chevreaux cug. vagy füznivaló gavalléroknak 4.—
Fagyott lábaknak szarvasbőr 3.80
Alacsony posztó csizma, filtz- és bőrtalppal pincéreknek is igen ajánlatos 2.50
Valódi pétervári gummi galosni uraknak **1.80**, nőknek **1.40** kemény talppal 20 krajcárral drágább.
Nőknek: Posztó, zerge-boritással v. füznivaló 3.—, orosz lakk-boritás 3.30
Box cugos vagy füzős 3.50
Chevreaux cugos, füznivaló vagy gombos 3.60
Posztó zergebőr boritással, báránybéléssel 4.—
Posztó (schlinges) 2.20

Árjegyzék több 100 ábrával ingyen.

Agulár Dávid

BUDAPEST VII. KER., Erzsébet-körut 6. sz.

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen lesznek teljesitve. Nem tetszőt visszaveszek, kicserélek vagy visszaadom a pénzt.

Legalkalmasabb karácsonyi ajándékok

felnőtteknek és gyermekeknek

Nagyobb diszmüvek:

A Magyar Nemzet Története Irta **Szalay József** és **dr. Baróti Lajos.** — A magyar nemzet ezer esztendejének története. A történeti igazságok hirdetője; nem szolgál felekezeti vagy politikai érdeket. Senki erényeit nem kisebbiti, senki hibáit nem szépiti. Előadása nem hosszadalmas, kerüli az aprólékos részletezést. De a hol elmondani valója akad, ott nem hallgat. Nem néz se jobbra, se balra. Pártatlan krónikása az országnak, őszinte birálója a nemzetnek. Nagyszabású történelmi képtár: 1093 a szöveg közé nyomott kép és 97 műmelléklet van benne. **Négy nagy és vastag kötetből áll.** Vászonkötésben, a magyar korona dombornyomásu képével ára .... **60 korona.**
A Corvina-kötésekhez hasonló félbőrkötésben, ára .... **64 korona.**

Költők Albuma (Folio alak.) Szerkesztette: **Radó Antal. A legnagyobb** magyar diszmű. Alakjával is imponál. **A legtartalmasabb** magyar díszmű. A modern magyar költészet szinejavának foglalata. **A legszebb magyar díszmű. Harminczöt** kiváló magyar festőművész készített hozzá szebbnél-szebb képeket. **A legváltozatosabb** tartalmú díszmű. Minden újabb, jobb magyar költőtől közöl néhány verset. **A legmagyarabb** díszmű. Tartalmában magyar szellem, kiállításában magyar izlés. A **legolcsóbb** díszmű. Egész képtár van benne, tele a költői irodalom remekeivel, pazar kiállítás s az ára mégis csak .... **56 korona.**

RUDOLF trónörökös: **Utazás a Keleten** A felejthetetlen királyfi irodalmi emléke. Egyéniségét, lelkét és műveltségét ismerjük meg belőle. Színgazdag, eleven és tartalmas leírása a Kelet világának. Alapos és részletes tárgyalása a történeti, föld- és néprajzi viszonyoknak. Megörökítése ezernyi aprólékos megfigyelésnek, finom impressziónak. Megbizható tanácsadó és utmutató Keletre utazóknak. Apró képek, alakok, tájak és hangulatok megörökitése. A magyar utazási irodalom egyik legbecsesebb alkotása. Diszkötésben, arany metszéssel, ára **20 korona.**

A Magyar Szabadságharcz története Irta **Gracza György.** A. 1848—49-iki szabadságharcz legrészletesebb története. A kulturális és politikai események bőszavú krónikája. A tudós készültségével és kritikájával, de a hazafi lelkesedésével van megirva. Képei egész muzeumát teszik a szabadságharczi emlékeknek Minden nevezetesebb hely, épület, jelenet és szereplő egyén meg van örökitve benne. A szabadságharcz idejében készült kiáltványok és egyéb nyomtatványok tára. Okiratok és levelek hasonmásának gyüjteménye. Az egész munka öt hatalmas kötetből áll. A budai honvédszobor dombornyomású másával diszített remek táblában, ára .... **70 korona.**

Az Aradi Vértanúk Albuma (Albumalak.) Szerkesztette **Varga Ottó** Arad sz. kir. város és az aradi Kölcsey-egyesület megbizásából. Az aradi vértanúknak emelt diszes irodalmi emlék. Ötödik kiadás. Nyolczvanhét képpel és 6 műmelléklettel. Díszes kötésben, ára .... **15 korona.**

Röptében a Világ Körül Díszes kiállítású, értékes ajándékmű. Egyesíti a szépet a hasznossal. 256 remek képben bemutatja a világ szépségeit. A képek magyarázó szövegét irta **Timár Szaniszló.** Díszes albumkötésben **20 korona.**

Az Állatvilág pillanati fényképekben A képekhez magyarázatot irt: **dr. Heckl L.** a berlini állatkert igazgatója nyomán **dr. Szterényi Hugó.** Eredeti könyv a maga nemében. Egyaránt való az ifjúságnak és az iskolának. A szakembernek és a laikusnak. A tudósnak és a művésznek. Minden állatkép csupa élet; mind élő állatoknak fényképezés utján készült másai, még pedig művésziesen plasztikus reprodukczióban. Az egész munka ára díszkötésben .... **20 korona.**

Sárkányok országában. **Cholnoki Jenőtől.** Kina leirása. Ára füzve .... **K 13.—**
Diszkötésben .... **K 15.—**

Disz- és ajándékkönyvek:

Petőfi Sándor összes költeményei. Bevezetéssel ellátta FERENCZI ZOLTÁN, Magyar művészek rajzaival. Két diszkötésben. Ára .... 10 kor.
— összes költeményei. Kiadta: BÁNOCZY JÓZSEF. 16-odrét. Két kötet. Magyar művészek rajzaival .... 5 kor.

Kisfaludi Sándor összes költeményei. Magyar művészek rajzaival. Életrajzi bevezetéssel ellátta ZILAHI K. BÉLA. 2 kötet. Diszkötésben .... 12 kor.

Kisfaludy Károly munkái. I. kötet diszkötésben 6 kor.

Schiller Frigyes költeményei. Forditotta: DÓCZY LAJOS. Diszkötésben .... 6 kor.

Tóth Ede munkái. (A toloncz, A kintornás család, A falu rossza.) Diszkötésben .... 6 kor.

Tóth Kálmán összes költeményei. Két diszkötésben .... 16 kor.
— válogatott költeményei. Életrajzi bevezetéssel ellátta ENDRŐDI SÁNDOR. Magyar művészek képeivel. Kötve 6 k,

Deák Ferenc emlékezete. I. kötet. Gondolatok. Kötve .... 11 kor. 20 fill.
II. kötet: Levelek. Kötve .... 10 kor. 40 fill.

Berzsenyi Dániel munkái. Diszkötésben. Ára 6 kor.

Homeros Iliásza. Ford. KEMENES (Kempf) JÓZSEF. Diszkötésben .... 6 kor.

Dóczy Lajos munkái. CSÓK, vigjáték. Füzve . 4 kor. Diszkötésben .... 7 kor.
— FAUST, Goethe tragédiája. Füzve 6 korona. Diszkötésben .... 9 kor.
— Szécsy Mária. Szinmű. Füzve 4 kor. 50 fill. Diszkötésben .... 7 kor. 50 fill.
— CARMELA. Füzve 4 kor. Diszkötésben .... 7 kor.
— BESZÉLYEK ÉS VÁZLATOK. Füzve 4 kor. Diszkötésben .... 7 kor.
— SCHILLER KÖLTEMÉNYEI. Füzve kor, Diszkötésben 9 k.
— VEGYES PÁROK. Szinmű. Diszkötésben .... 6 kor.
— KÖLTEMÉNYEI. Diszkötés .... 6 kor. 40 fill.
— UTOLSÓ SZERELEM. Vigjáték. Diszkötésben 6 kor. 40 fill.
— ELLINOR KIRÁLYLÁNY. Vigjáték. Füzve 3 kor. 60 fill. Diszkötésben .... 5 kor.

Radó Antal. Dalok és történetek. Diszkötésben. 3 k. 60 fill.

Alfred de Mussetből. Forditotta: Radó Antal. Diszkötésben .... 3 kor.

Firdúzziből. Feridun és Fiai. Forditotta: Radó Antal Diszkötésben .... 3 kor. 20 fill.

Shakspere remekei. 1. Coriolanus. — Othello. — Romeo és Julia. Bevezetéssel ellátta: ALEXANDER BERNÁT. Diszkötésben .... 6 kor.

Moliére remekei. I. A fösvény. Gilbert képeivel. — Dandin György. — A botcsinálta doktor. — A kényeskedők. Bevezetéssel ellátta: HARASZTI GYULA. Képekkel. Diszkötésben. Ára .... 6 kor.

Idegen költők albuma. RADÓ ANTAL. Müforditások a XIX. század lyrájából. Mannheimer, Cserépy rajzaival. Dombornyomásu diszkötésben .... 10 kor.

Költők albuma. Jelenkori magyar költők verseiből összeállitotta: RADÓ ANTAL. Diszkötésben 6 korona. Emlékkiadás, selyembetétü diszkötés 9 kor. Kis negyedrétü képes kiadás diszkötésben .... 20 kor.

Leopardi összes lyrai költeményei. Forditotta: RADÓ ANTAL. Diszkötésben .... 4 kor. 80 fill.

Rákosi Jenő szinművei. Diszkötésben . . . 6 kor.

Rejtett fészkek. Irta: RÁKOSI VIKTOR. Diszkötésben .... 6 kor. 40 fill.

Cyrano de Bergerac. Irta: EDM. ROSTAND. Forditotta: ÁBRÁNYI EMIL. Füzve 3 kor. Diszkötésben 5 kor.

Árgirus. Tündérmese 4 énekben. Irta: JAKAB ÖDÖN. 8 szinnyomásu képpel és szövegrajzzal. Füzve 6 kor. Diszkötésben .... 10 kor.

Szilágyi és Hajmási. Költői beszély. Irta: JAKAB ÖDÖN. Neogrády rajzaival. Diszkötésben 3 kor. 60 fill.

Komédiák. Irta: JAKAB ÖDÖN. Tull rajzaival. Ára füzve 4 kor. Diszkötésben .... 5 kor. 60 fill.

Falu. Irta: JAKAB ÖDÖN. Elbeszélések. Kimnach rajzaival. Füzve 4 kor. Diszkötésben .... 5 kor. 60 fill.

Széptan. Irta: ZSILINSZKY MIHÁLY. Füzve 3 kor. Diszkötésben .... 5 kor,

Müvelődéstörténet. Irta: CZIGLER IGNÁC. Diszkötésben .... 5 kor. 60 fill.

Budapest története. Dr. GŐÖZ JÓZSEF-től. Kötve 3 kor. Diszkötésben .... 4 kor.

Emke daloskönyv. Szerkesztette: DEÁK GERŐ. Két és három szólamu komoly és vig dalok gyüjteménye. Diszkötésben 3 korona. Négyszólamu vegyes karok gyüjteménye. Diszkötésben .... 4 kor.

Kossuth Lajos élete és működése. Irta: GRACZA GYÖRGY. Füzve .... 5 kor.

Nevető Magyarország. Szerk.: GRACZA GYÖRGY. Egyetemes adomagyüjtemény két kötetben. Második tetemesen bővitett kiadás. Garay Ákos és Tull Ödön rajzaival. A két kötet ára kötve .... 14 kor

Képeskönyvek:

Legujabb Flóri-könyv. Irta Eötvös Károly. Ára . 1.—
Ugyanaz. Finom kiadás 2.—
Mindentudó képeskönyv. Eredeti magyar szinnyomatu humoros képeskönyv. Szerkesztette Faragó. 2 részben. Egy-egy kötet kötve 4 korona. Mindkét rész egy kötetbe kötve .... 8.—
Pósa Lajos képes ABC-je. Nagy alak, gyönyörü szinnyomatu képekkel. A képek alatt Pósa Lajos kedves versikéi. Szinyomatu kötésben 1.60
Ugyanaz. Kemény pepiron felvonva. (Elszakithatatlan.) 3.—
Cini-Cini. A kicsikéknek muzsikálja Pósa bácsi (Pósa Lajos), Tull Ödön rajzaival. Negyedrét. Gyönyörü szinnyomatu vászonkötésben . . 3.60
Arany napsugár. Irta Pósa Lajos. Nagy alaku képeskönyv, 25 művészies kivitelü, pompás szinnyomatu képcsoporttal, ugyanannyi önálló lapon. Diszes kötésben 7.20
Tündérliget. A gyermekélet változatos képei. Irta Kálmán bácsi, (Mikszáth Kálmán.) Negyedrét. Tizenkét legfinomabb kivitelü szines és számos fekete képpel. Szinnyomatu kötésben 4.80
Menazséria. Állatos képeskönyv. Felváltva finom szinnyomatu és egyszinü képekkel 2.40
Kis emberek pajtásai. Mindenféle állatképek. Két különböző tartalmu, de hasonló külsejü képeskönyv. Jóravaló apró népnek. Leuteman Henrik stb. képeit versekkel ellátta Radó Antal (Antal bácsi). Finom kivitelü, szinnyomatu és fekete képekkel, szines kötésben. Egy-egynek ára . . 2.40
Jó gyermekek mulatsága. Olcsó állatos képeskönyvecskék, a legzsengébb koru gyermekek számára, könnyü versikékkel Radó Antaltól A B C szöveggel. Hétféle különböző tartalmu, de hasonló külsejü képeskönyv Egy-egynek ára 20 fill. Ugyanaz nagyobb kiadás, szinnyomatu boritékba kötve 1.20
Állatvilág. Örökké tartóképeskönyv. ***Házi állatok.*** Két különböző tartalmu, de hasonló külsejü képeskönyv. Elpusztithatlan képeskönyv. Versekkel és elbeszélésekkel. Legnagyobb alak, mindegyik 6—6 szines képpel és 12—12 oldal szöveggel. Kép és szövege vastag lemezre van felhuzva. Szines és képes boritékba tartósan kötve Egy egy képeskönyv ára 2.40
Sokfejüek. Tréfás album 1536 féle képen változtatható figurákkal, Meggendorfertől 3.—
Csudanéni. Képeskönyv, Meggendorfertől . . . 3.—
Tréfás állatkert. Változtatható figurákkal, Meggendorfertől .... 3.—

Meséskönyvek:

Legszebb magyar mesék. Az ifjuságnak és népnek meséli Móka bácsi (Halász Ignác), Cserépy, Szemlér, Szlányi, Telegdy és Tull eredeti rajzaiv 1 és szines képekkel, 2 kötet; mindegyike külön egy önálló egészet képez. Pompás szines dombornyomásu vászonkötésben ára egy-egy kötetnek 7 K. 20 fill. Egyszerübb vászonkötésben ára egy-egy kötetnek 4.80
Ugyanaz III. kötet. Nagy S. rajzaival. Ára diszes kötésben 6.—
Mesék és elbeszélések. Irta Benedek Elek. Nagy Lázár szinnyomásu képeivel és Cserépy Árpád rajzaival. Nagy nyolcadrét szines vászonkötésben, ára 5.60
Mesék és történetek képekkel ára .... 3.—
Andersen meséi. Számos fametszvénynyel és 5 szines képpel. Szines boritékba kötve ára .... 3.—
Andersen ujabb meséi. Szines és fekete képekkel. Szinnyomásu boritékba kötve 3.—
Andersen összes meséi. 8 szines és igen sok fekete képpel. Andersen meséinek legteljesebb gyüjteménye. Ára igen szép szinnyomásu b köt. 6.—
Legszebb regefüzér. Regék és kalandos történetek gyüjteménye. A magyar ifjuságnak elmeséli Bánfi János. Szinnyomásu és számos képpel . 3.—
Egyszer volt, hol nem volt. A legszebb mondák, regék és kalandos történetek gyüjteménye. A magyar ifjuságnak elmeséli Bánfi János. 63 mesét tartalmazó vaskos kötet. Számos szinnyomásu képpel . 6.—
Tündérek közt. A legszebb mesék gyüjteménye Bánfi Jánostól. Szines és fekete képekkel. Ára szinnyomatu boritékba kötve .... 3.—
Történetek az iskolából. Képekkel .... 3.—
Otthon és idegenben. Képekkel 2.50
Falusi történetek. Képekkel .... 2.—
Szinművek és elbeszélések. Képekkel 2.50
Képes mesék Meséli Lajos bácsi 4.50
Tündér-mesék Meséli: Lajos bácsi 4.50
Tündérország. Irta; Lajos bácsi. Válogatott mesegyüjtemény, melyet 24 szebbnél-szebb szinnyomatu kép rendkivül elevenit és tesz kedvessé. Ára kötve .... 9.—
Háromszáz Ezopus-mese. Az ifjuság számára átdolgozta dr. Boros Gábor. Szines és számos szövegképpel. (Tartalmaz 300 mesét az állatvilágból.) Szinnyomatu vászonkötésben. Ára 4 kor. Német nyelven is kapható. Ára .... 4.—
Gulliver utazása ismeretlen országokba. Irta: Swift Jonathan. Forditotta Vajdaly Ernő. 4 szines képpel. 2.40

Humorisztikus mesekönyvek.

Marci és Miska. Két lurkó furfangjai, hét énekben, 96 torzképpel Ára. 3.60
Ugri Matyi, a vészmadár. A fürdő. — A fuvó puska. 75 torzképpel. Egyedüli jogositott kiadások. Busch Vilmos után irta: Ciklay Lajos. Nagy negyrrét. Szines boritéku kötésben ára 3.60
Megrendelhetők a kiadócégnél

Ifjusági iratok:

Történeti elbeszélések Képekkel .... 3.—
Magyarországi szent Erzsébet élete. Irta: Lázár Gyula. Ára kötve . . 2.40
Erdély Nagyasszonya. Az ifjuság számára irta Tóth Sándor. Számos képpel. Ára vászonkötésben 4.80
Fekete Kató. Elbeszélés leányok számára. Irta Faylné Hentaller Mária. Számos képpel. Ára vászonba kötve . 5.—
A Szentföldön. Irta Erődi Béla. Ára füzve 4 kor., diszkötésben .... 5.60 diszkiadás (nagyobb alak velinpapirra nyomtatva . . . 8.—
A Fáraók országában. Irta Erődi Béla, 65 képpel és Egyptom térképével. Ára füzve 4 kor. Diszkötésben 5 kor. 60 fill. Nagyobb és finomabb diszkiadás, pompás szinnyomásu vászonkötésben. Ára . . 8.—
Utazásom Sicilia és Malta szigetén. Irta Erődi Béla. 50 képpel és 1 térképpel. Ára füzve 4 kor. Diszk. . 5.60
Bőrharisnya. Öt elbeszélés az ifjuság számára. Cooper J. F. után forditotta Füredi Ignác. Kis negyedrét 6 finom szinnyomatu képpel. Ára kötve 4.—
Don Quijote de la Mancha. Chervantes után átdolgozta Radó Antal. Doré Gusztáv rajzaival. Vászankötében. Ára 4 kor. 80 fill. Diszkötésben ára 5.60
Elbeszélések a görög világból, Yonge után Hampelné-Pulszky Polyxena. Képekkel. Képes boritékba kötve . . 3.20
Magyar népmondák. Az ifjuság számára feldolgozta Radó Vilmos, Ebner Lajos képeivel. (7 finom szines kép.) Szinnyomásos vászonkötésben. Ára 5.60
Töténelmi életrajzok az ifjuság számára. Irta Vaszary Kolos. Vaszary János képeivel. Szines vászonkötésben. Ára 5.60
Ezeregy éjszaka regéi. A magyar ifjuság számára átdolgozta Radó Antal. Pompás szinnyomásos diszkötésben ára 6 korona. Ugyanaz finom kivitelü chromo nyomatu szines képekkel, diszkötésben . 9.—
Robinson Crusoe élete és kalandjai. Defoe után átdolgozta Radó Antal. Nyolcadrét kiadás 1 szines és számos, a szöveg közé nyomatott képpel. Szines kötésben ára 3 kor. 20 fill. Ugyanaz negyedrét kiadás 5 szines és számos, a szöveg közé nyomatott képpel. Szines kötésben. Ára 4.80
Kolumbus Kristóf. Amerika fölfedezése. Az ifjuság számára szerkesztette dr. Brózik Károly. Egy szinnyomásos képpel és számos szövegrajzzal. Diszkötésben. Ára . . . 4.80
Gráczia fia. S. Bisi Albini. Ford. Erődi Béla. Ára kötve 4.—
A munka öröme és dicsősége. Ifjak számára Mantegazza után irta dr. Kerékgyártó Elek. Jelképes vászonkötésben. Ára 4.80
Parainesis. Irta Kölcsey Ferenc. A költő arcképével. Ára füzve 80 fill. Diszkötésben 2.—
Rajzok Mátyás király korából. Irta Csánky Dezső. Ára kötve .... —.80
A fekete király. Történeti elbeszélés. Az ifjuság számára. Irta Földes Géza. Tull Ödön rajzaival. Szinnyomásu kötésben. Ára .... 4.—
Porból lettünk. Elbeszélések az ifjuság számara. Irta Földes Géza. A képeket rajzolta Nagy Lázár. Szinnyomásu vászonkötésben. Ára . . 2.—
A burok magyar vitéze. Irta Földes Géza. Ára . 4.50
Utazás a természetben. Irta Platz Bonifác. Ára kötve 4.—
Utazás a föld körül 80 nap alatt. Irta Verne Gyula. Ára kötve .... 2.—
A vadölő. Cooper J. F. után forditotta Mikes Lajos, diszes kötésben .... 4.—
Az utolsó Mohikán. Cooper J. F. után forditotta Mikes Lajos .... 4.—
Ezer év. Képek a magyar nemzet történetéből. Az ifjuság számára. Irta dr. Baróti Lajos. Számos, a szövegbe nyomott képpel, Pompás szinnyomásu kötésben. Ára . . . . 3.—
Sziv. A gyermekek számára. Irta Edmondo de Amicis. Olaszból forditotta Radó Antal. Szinnyomásu vászonköt. Ára 5 60
Többsincs királyfi. Irta: Benedek Elek. Képekkel. Ára 4.—
Természettudományi olvasmányok az ifjuság számára.
I. sorozat. Szerkesztette Hankó Vilmos és Szterényi Hugó. Művészi iniciálékkal Györök Leótól. Számos szövegképpel. Vászon kötésben. Ára 4.80
II. sorozat. Szerkeszti Szterényi Hugó. Cserépy A., Hollós K., Richter A. rajzaival és 75 szövegképpel. Vászonkötésben. Ára 4.40

• Ifjusági könyvtár. •
Szerkeszti: **Szemák István.**
1. **A trójai háború.** Irta Kempf József, képekkel, ára kötve 2.—
2. **Diákfigurák.** Irta Gaál Mózes, képekkel, ára kötve 2.—
3. **Odysseus kalandjai.** Az ifjuság számára ismerteti: Kempf József, ára vászonkötésben 2.—
A képzőművészetek története. Irták: Morvay Gy. és Gerecze Péter. Képekkel . . . 3.—

• Ifjuság könyvtára. •
Tartalma:
Hoffmann Ferencz elbeszélései az ifjuság számára. Minden kötetke 4 képpel, ára egy-egy kötetkének 1 kor. — A barátság áldozata. — Az elveszett fiu. — Jót jóért. — A kivándorlók. — A könnyelműség következményei. — Rossz lelkiismeret.
Höcker Oszkár. — Isten nem hagyja el az övéit, ára . 1.—
Mosdósy Imre. A szalmaszál és más elbeszélések, ára . 1.—
Päivarinta Pietari. Finn elbeszélések. Fordította Madzsar Gusztáv, ára .... 1.—
Szerelemhegyi Tivadar. A Balassa-halom. Elbeszélés 4 képpel, ára .... 1.—
Kis almanach. Öt kötet. Mindegyik husz-husz magyar iró eredeti meséivel és elbeszéléseivel. Az ifjuság számára szerkesztette Bródy Sándor. A képeket rajzolta Cserépy Árpád. I. évf. vászonkötésben 2 kor., diszkötésben 3 korona. II. évf. vászonkötésben 2 kor., diszkötésben 3 kor. III. évf. vászonkötésben 2 kor. 40 fill., diszkötésben 3 kor. 60 fill IV. évf. vászonkötésben 2 kor. 40 fill., diszkötésben 3 kor. 60 fill. V. évf. vászonkötésben 2 kor. 40 fill., diszkötésben 3 kor. 60 fill.

Megrendelhető: LAMPEL ROBERT (Wodianer F. és fiai) csász. és kir. udvari könyvkereskedésében BUDAPESTEN